

Vilinä Eskelinen

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Rakennusarkkitehti (AMK)

Rakennusarkkitehtuuri

Opinnäytetyö

8.11.2021

Koiraperheiden arkea helpottava asuminen

Miten arkkitehtuurin keinoin pystytään
helpottamaan koiraperheiden elämää?

Tiivistelmä

Tekijä	Vilinä Eskelinen
Otsikko	Koiraperheiden arkea helpottava asuminen
Sivumäärä	55
Päivämäärä	8.11.2021
Tutkinto	Rakennusarkkitehti (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Rakennusarkkitehtuuri
Ohjaajat	Jarkko Könönen, Lehtori Jorma Lehtinen, Lehtori

Koirien määrä Suomessa kasvaa jatkuvasti. Esimerkiksi vuonna 2020 syntyneiden Suomen Kennelliittoon rekisteröityjen koiranpentujen määrä ylitti samana vuonna syntyneiden vauvojen määrän. Noin joka neljännessä kotitaloudessa on yksi tai useampi koira. Koirien huimasta määrästä huolimatta koiraperheiden tarpeita ei ole erityisemmin huomioitu rakennussuunnittelussa.

Koiranomistajat törmäävät koirien kanssa erilaisiin haasteisiin, joihin on mahdollista vaikuttaa rakennuksen suunnitteluvaiheessa. Työssä tutkitaan, millaisia ongelmia koiranomistajat kohtaavat koirien kanssa asunnoissa, yhteistiloissa

ja piha-alueilla, ja kuinka arkkitehtuurin keinoin on mahdollista helpottaa koiraperheiden arkea.

Työssä esitellään esimerkkiratkaisuja koiraperheiden arjen helpottamiseksi niin kerrostaloissa kuin pientaloissakin. Monet työssä esiteltävät esimerkkiratkaisut helpottavat usein myös muita kuin koiraperheitä, esimerkiksi erityisesti lapsiperheitä. Työssä on pyritty löytämään realistisia, yleisesti toteutettavissa olevia ratkaisuja koiraperheiden arjen haasteisiin. Nämä ratkaisut voivat myös hyödyttää koiraperheiden lisäksi muitakin.

Abstract

Author	Vilinä Eskelinen
Title	Dog-Friendly Housing
Number of Pages	55
Date	8.11.2021
Degree	Bachelor of Construction Architecture
Degree Programme	Construction Architecture
Instructors	Jarkko Könönen, Lecturer Jorma Lehtinen, Lecturer

The number of dogs in Finland is continuously increasing. For example, the number of puppies born in 2020 and registered by the Finnish Kennel Club exceeded the number of human infants born during the same year. Approximately one in every fourth household has at least one dog as a pet. Despite the vast number of dogs, the needs of a dog family have not been especially relevant when drawing a construction plan.

Dog owners face various challenges, which could be taken into account during the planning stages of a building. In this thesis, the goal is to research the types of problems the dog owners face in apartments, common areas and yard areas,

as well as how the proper architectural design can aid the everyday life of dog families.

In this thesis, examples of solutions are presented that make the everyday life of dog families easier in different kinds of houses. Many of the solutions explored in this thesis can also aid other family types – particularly families with children. Ultimately, the goal of this thesis has been to find realistic, generally achievable solutions for helping with the challenges a dog family faces.

Sisällysluettelo

1	Johdanto / Oma motiivi.....	5	7.1.3	Pesutilat.....	30
2	Tausta ja Tavoitteet.....	6	7.1.4	Eteinen/muu sisäänkäynti.....	32
3	Haastattelututkimus.....	8	7.1.5	Olohuone.....	34
4	Sijainti.....	9	7.1.6	Makuuhuoneet.....	34
5	Kerrostalon suunnitteleminen koiraystävälliseksi.....	11	7.1.7	Keittiö.....	35
5.1	Kerrostalotypologia.....	12	7.1.8	Kenneltilat/Koirahuoneet.....	37
5.2	Porraskäytävä.....	13	7.2	Muut suunnitteluohjeet.....	38
5.3	Kerrostalon kuraeteinen.....	15	7.2.1	Tilan rajaaminen.....	38
5.4	Taloyhtiön yhteinen piha-alue.....	16	7.2.2	Parvekkeen lasitukset.....	40
5.5	Varastot ja taloyhtiön yhteiset varastot.....	20	7.2.3	Kaiteet.....	40
6	Pientalon suunnitteleminen koiraystävälliseksi.....	21	7.2.4	Portaikko.....	41
6.1	Pientalon piha-alue.....	22	7.2.5	Äänieristys.....	42
6.2	Pientalon varastot.....	24	7.2.6	Aurinko ja sisätilojen lämpeneminen.....	42
7	Asuntosuunnittelu yleiset ohjeet.....	25	7.2.7	Näköyhteys ulos.....	43
7.1	Tilasuunnittelun ohjeet.....	26	7.2.8	Sisätilojen pintamateriaalit.....	44
7.1.1	Kerrosmäärä ja tilojen sijoittelu kerroksissa.....	26	8	Referenssit.....	46
7.1.2	Erilliset koiranpesutilat (taloyhtiöissä ja pientaloissa).....	27	8.1	Järvenpään Garden.....	47
			8.2	HauHaus.....	49
			9	Yhteenveto.....	51
			10	Lähteet.....	52
			11	Liitteet	
				Liite 1 Haastattelukysymykset	
				Liite 2 Haastatteluiden vastaukset	

Olen jakanut elämäni koirien kanssa vuodesta 2014, jolloin kotiutin ensimmäisen koirani, kodinvaihtaja Taavin, joka on samojedinkoira. Tällä hetkellä jaan kerrostalokaksion sen sekä kahden muun samojedinkoiran, Paavon ja Toivon kanssa.

Vuosien varrella olen huomannut koirien kanssa eläessä monia ongelmakohtia asunnoissa, taloyhtiöiden yhteistiloissa sekä omilla ja yhteisillä piha-alueilla. Näihin ongelmakohtiin olisi voitu vaikuttaa toisenlaisilla suunnitteluratkaisuilla. Asuntosuunnittelun koiriin liittyvät ongelmakohdat ovat tulleet esiin monesti keskustellessa muiden koiranomistajien kanssa, joten tiedän, etten ole yksin ajatusteni kanssa. Haaveilen siitä, että pääsisin joskus suunnittelemaan itselleni omakotitalon, jossa suunnitteluratkaisut on tehty myös koirat silmällä pitäen, jotta elämäni ja arkeni olisi mahdollisimman sujuvaa karvaisten ystäväni kanssa. Olisi mahtavaa, että myös kerrostaloasuminen koirien kanssa olisi mahdollisimman sujuvaa!

Nämä ajatukset ovat pyörineet mielessäni jo vuosia ja koin, että opinnäytetyö on erinomainen mahdollisuus tutkia näitä asioita perusteellisemmin. Tutkimuksesta hyödyn minä itse niin ammatillisesti kuin henkilökohtaisesti. Koen, että myös muut alan ammattilaiset hyötyvät opinnäytetyöstäni erityisesti silloin, kun suunnitellaan rakennuksia, joiden tulevissa käyttäjissä on myös koiraperheitä. Ennen kaikkea tästä opinnäytetyöstä voivat hyötyä itse käyttäjät: me, jotka jaamme aremme ja asuntomme koirien kanssa jokapäiväisessä arjessa.

Opinnäytetyötäni lukiessa lukija saattaa huomata, että monet koiraperheiden asumista helpottavat ratkaisut usein hyödyttävät myös monia muita kuin koiranomistajia, usein erityisesti lapsiperheitä. Ratkaisut eivät välttämättä nosta rakentamisen hintaa merkittävästi, vaan rakennussuunnittelija voi pienillä, edullisilla ratkaisuilla tehdä koiraperheiden arjesta sujuvampaa.

Kuva 1: Opinnäytetyöntekijän kiinnostus opinnäytetyön aiheeseen on herännyt omakohtaisten kokemusten perusteella kolmen keskikokoisen runsasturkkisen koiran kanssa pientalossa sekä kerrostalossa asuessa.

Koirien määrä on kasvanut Suomessa paljon vuosikymmenten aikana, ja koiria arvioidaan tällä hetkellä olevan Suomessa noin 700 000. ¹ Arvion mukaan noin joka neljännessä taloudessa on vähintään yksi koira.² Pelkästään Suomen kennelliittoon rekisteröitäviä rotukoiria syntyy vuosittain suunnilleen saman verran kuin lapsia. Vuonna 2020 koiranpentuja on ensimmäistä kertaa syntynyt enemmän kuin ihmislapsia³. Rekisteröityjen rotukoirien lisäksi Suomeen tuodaan ns. rescuekoiria, eli ulkomailta Suomeen tuotuja katukoiria. Lisäksi Suomeen tuodaan myös laittomasti maahantuotuja pentutehtaiden koiria.⁴ Lisäksi Suomessa syntyy vuosittain paljon rekisteröimättömiä koiranpentuja, joiden lukumäärää voidaan toistaiseksi vain arvioida⁵. Tällä hetkellä ympäri maailmaa vallitseva koronapandemia on lisännyt koirien kysyntää huomattavasti⁶, ja on mielenkiitoista nähdä, kuinka koronapandemian vaikutukset koirien lukumäärään tulevat näkymään myös vuoden 2021 tilastoissa. Koronapandemian aikaan ihmiset ovat viettäneet poikkeuksellisen paljon aikaa kotona rajoitustoimien vuoksi ja moni on kokenut, että elämässä voisi olla tilaa karvaiselle ystävälle. Tästä johtuen koirien kysyntä on kasvanut yhtäkkiä lähes räjähdysmäisesti.

¹ Tilastokeskus. 2020.

⁴ Kaleva. 2018

⁷ Helsingin Sanomat. 2020.

² Suomen Kennelliitto.

⁵ Suomen Kennelliitto. 2018.

⁸ Suomen Asuntomessut.

² Koiramme. 2021.

⁶ Suomen Kennelliitto.

⁶ YIT. 2021.

Ei tarvitse mennä kovin montaa vuosikymmentä taaksepäin, kun koirilla on ollut aivan erilainen rooli perheissä kuin nykypäivänä. Ennen suuri osa koirista on asunut pihakoirina maalla, ja ne ovat olleet vartiointi- ja metsästyskäytössä, eikä tällöin ole ollut niin suurta tarvetta huomioida koiria asuntopuunnittelussa. Toki seurakoiran virkaakin on moni koira ollut täyttämässä jo vuosikymmeniä sitten. Yhä enenevässä määrin koirat ovat perheenjäseniä, jotka elävät ihmisten kodeissa ja jakavat arjen sekä elämän yhdessä ihmisten kanssa. Koiranomistajat ovat yhä enemmän valmiita käyttämään enemmän rahaa koiriinsa⁷ ja monesti haluavat ottaa koiran huomioon myös asuntoa etsiessä tai sitä rakennuttaessa, ja Suomessa on satojatuhansia koiranomistajia, joita kiinnostavat koiraystävälliset suunnitteluratkaisut.⁸ Osa rakennusalan yrityksistä on jo huomannut ilmiön ja alkanut huomioida pienesti myös koiraperheiden tarpeita ja käyttämään koiraystävällisyyttä markkinointikikkana⁹.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on löytää ratkaisuja, jotka helpottavat koiratalouksien arkea ja elämää. Opinnäytetyön tarkoitus on helpottaa suunnittelijan työtä silloin, kun eteen tulee suunnittelutehtävä, jossa rakennuksen tulevana käyttäjänä on koiratalous tai useampia koiratalouksia.

Opinnäytetyössä käsitellään sekä kerrostalo- että pientaloasumista yhdessä lemmikkeinä elävien koirien kanssa. Tavoitteena on luoda ohjeet, joita voi soveltaa suunniteltavan kohteen asukkaiden tarpeiden mukaisesti. Luonnollisesti kaikki ratkaisut eivät ole kaikkiin kohteisiin sopivia tai järkeviä, joten tässä opinnäytetyössä olevat ohjeet ja esimerkkiratkaisut toimivat ehdotuksina siitä, kuinka koirat voidaan ottaa huomioon rakennusta suunniteltaessa ja millaiset ratkaisut helpottaisivat erityyppisten koiraperheiden elämää.

Suomessa toimii noin 230 opaskoira¹⁰ sekä noin kuusikymmentä avustajakoira¹¹. Opaskoiran tilantarve on huomioitu esteettömyyteen liittyvissä ohjeistuksissa erityisesti kulkureittien tilantarpeissa, mutta on hyvä muistaa, että opaskoiran ja opaskoiran omistajan päivittäiseen elämään ja asumiseen liittyy paljon myös samoja haasteita, joihin tavallinen lemmikkikoira ja lemmikkikoiran omistaja törmää arjessaan.

Opaskoira sekä avustajakoira elää asunnossa siinä missä lemmikkikoirakin ja kulkee rakennusten yhteistiloissa sekä pihalla alueella. Tämän opinnäytetyön suunnitteluohjeilla voimme siis tavanomaisten lemmikkikoirien omistajien lisäksi helpottaa myös opaskoiran tai avustajakoiran omistavan vammaisen henkilön elämää, vaikka tämän opinnäytetyön painopiste onkin perheen lemmikkeinä elävien koirien kanssa asumisessa.

¹⁰ Suomen kennelliitto.

¹¹ IT Invalidiliitto -lehti. 2021.

Tätä opinnäytetyötä voi hyödyntää asiakkaan tarpeita kartoitettaessa. Myös asiakas voi hyötyä opinnäytetyöstä ja osata esittää toiveita rakennussuunnittelijalle tämän avulla.

Opinnäytetyössä esitellään esimerkkejä erilaisista koirat huomioivista suunnitteluratkaisuista. Osa opinnäytetyön ohjeista liittyvät hyvin yksityiskohtaisiin seikkoihin, mutta rakennussuunnittelijan on hyvä huomioida nämä yksityiskohtaisetkin asiat, jotta niille osataan tarvittaessa huomioida asioiden tilantarpeet jo rakennuksen suunnitteluvaiheessa.

Opinnäytetyön tutkimus toteutettiin pitkälti haastattelututkimuksena erittäin vähäisen olemassa olevan kirjallisen tiedon vähyyden vuoksi. Opinnäytetyön tutkimuksessa hyödynnetään myös olemassa olevia referenssirakennuksia.

Osa opinnäytetyössä laadituista ohjeista on sellaisia, jotka ovat sovellettavissa lähes kaikkeen asuntopuunnitteluun. Koiraystävälliset ratkaisut eivät välttämättä nosta rakentamisen kustannuksia, ja pienillä asioilla pystymme helpottamaan koiraperheiden arkea, joita on kuitenkin noin joka neljäs talous.

Tämä opinnäytetyö pohjautuu pääasiallisesti haastattelututkimukseen, jonka otantana on kaksikymmentäseitsemän nykyistä tai entistä koiranomistajaa. Haastateltavaksi on valittu laaja otanta eri rotuisten, ominaisuuksiltaan toisistaan poikkeavien koirien (koko, luonne, turkki, jne.) omistajia, joilla on eri kokoisia laumoja aina yhdestä koirasta jopa lähemmäs kymmenen koiran laumoihin. Tällä on pyritty saamaan mahdollisimman laaja kuva erilaisten koiraperheiden arkeen liittyvistä ongelmista ja haasteista, sillä osa arjen haasteista voivat olla hyvinkin poikkeavia toisistaan.

Haastattelussa kartoitettiin ennalta laadittujen kysymysten avulla erilaisia ongelmia ja ongelmakohtia koiraperheiden arjessa, hyviksi ja huonoiksi osoittautuneita suunnitteluratkaisuja sekä toiveita koskien asuntopuunnittelua koiranomistajan näkökulmasta. Opinnäytetyössä laaditut johtopäätökset ja suunnitteluohjeet pohjautuvat tehtyihin haastatteluihin. Haastattelut toteutettiin toukokuussa sekä kesäkuussa 2021.

Suullisissa haastatteluissa kysyttiin aluksi perustietoja sekä yksityiskohtaisesti koiranomistajien kokemuksista ja toiveista. Haastatteluiden jatkokysymykset olivat avoimempia kysymyksiä, joissa kysyttiin kokemuksia koirien kanssa asumisesta sekä kartoitettiin koiranomistajien toiveita asuntojen suhteen.

Koska haastateltavien määrä oli suhteellisen suuri ja kysymykset suhteellisen avoimia, oli haastattelujen analysoinnissa katsottava kokonaisuutta ja kerättävä vastauksista tärkeimmät ja yleisimmin ilmi tulleet asiat tarkempaan käsittelyyn ja johtopäätösten sekä suunnitteluohjeiden tekemiseen. Haastatteluissa tuli esiin erikoisiakin ideoita, mutta karsimista oli tehtävä ja keskityttävä olennaisimpiin ja realistisimpiin asioihin. Erytisen tärkeään asemaan vastausten analysoinnissa nostettiin koirien, koiranomistajien sekä ulkopuolisten turvallisuuteen liittyvät seikat.

Haastatteluissa ilmi tulleita potentiaalisia ongelmia, hyväksi todettuja ratkaisuja sekä toiveita tuodaan ilmi suunnitteluohjeiden yhteydessä. Jokaisen kappaleen otsikon alla on lueteltuna haastattelukysymykset, joiden vastauksista löytyy aiheeseen liittyviä vastauksia ja joihin kappale ja sen suunnitteluohjeet pohjautuvat. Haastattelukysymykset löytyvät opinnäytetyön lopusta liitteestä 1. Haastateltavien vastaukset on koottu opinnäytetyön loppuun liitteeseen 2. Haastateltavat on numeroitu numeroilla 1.–27. Kunkin haastateltavan vastaus on merkitty numerorjestyksessä jokaisen kysymyksen jälkeen.

4. SIJAINTI

Tässä kappaleessa käsitellään sitä, millaisille sijainneille suunniteltaessa kannattaa huomioida koiraperheiden tarpeita.

Koiraperheet huomioon ottavia asuinrakennuksia voidaan suunnitella minne vain. Suomessa koiraperheitä asuu kaikkialla aina suurten kaupunkien keskustoista maaseudulle. Nykyään Suomessa noin joka kymmenes koira asuu pääkaupunkiseudulla¹². Esimerkiksi opinnäytetyön tekijän omassa asuinkerrostalossa eräässä Helsingin lähiössä on asunut enimmillään 17 koiraa samassa rapussa samanaikaisesti. Kohteesta riippuen tulee luonnollisesti harkita, missä mittakaavassa halutaan, ja miten on ylipäätään järkevää ottaa koirat huomioon.

Lähes kaikissa kohteissa voidaan huomioida paljon esimerkiksi koirien turvallisuuteen liittyviä asioita sekä muita pienen mittakaavan asioita, joita käsitellään tulevissa kappaleissa. Laajemmin koiraperheitä voidaan huomioida esimerkiksi ryhmärakennuttamiskohteissa tai lähiöiden useamman talon taloyhtiöissä, joissa koiria voi olla paljonkin.

Yksittäisille perheille suunniteltavissa pientaloissa koirat luonnollisesti huomioidaan tulevien asukkaiden tarpeiden ja toiveiden mukaisesti suunniteltavan kohteen sijainnista riippumatta.

¹² Helsingin Sanomat. 2020.

5. KERROSTALON SUUNNITTELEMINEN KOIRAYSTÄVÄLLISEKSI

Tässä kappaleessa käydään läpi, millaisia asioita on hyvä huomioida kerrostalosuunnittelussa silloin, kun rakennuksen tulevissa asukkaissa voi olla koiraperheitä. Kappaleessa esitetään ohjeita ja esimerkkiratkaisuja sekä annetaan ehdotuksia koiraperheiden arkea helpottavista suunnitteluratkaisuista.

5.1 Kerrostalotypologia

(Haastattelukysymys 9.)

Tässä kappaleessa käsitellään yleisimmät Suomessa käytössä olevat kerrostalotyypit eli käytävätalot sekä lamelli- ja pistetalot koiraperheiden näkökulmasta. Suomessa harvinaisemmat terassitalot rajataan tässä kohtaa pois tarkastelusta.

Käytävätalot: Sivukäytävä/keskikäytävä

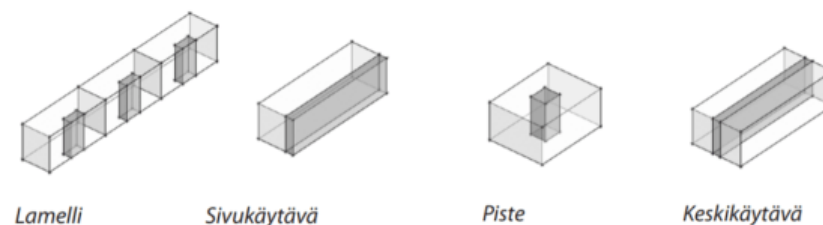
Käytäväaloissa koiraperheiden kannalta on usein hyvä se, että koiran kanssa liikkussa on yleensä mahdollista väistää toisia ihmisiä tai koirakkoja, sillä tilaa väistää on porraskäytävässä enemmän kuin piste- ja lamellitaloissa. Usein käytäväaloissa on myös useampi reitti ulos, jolloin pystyy tarpeen tullen vaihtamaan kulkusuuntaa esimerkiksi välttääkseen kohtaamisen.

Opinnäytetyön tekijän oma asuintalo on keskikäytävä, jonka opinnäytetyön tekijä on kokenut kolmen koiran kanssa liikkussa erinomaiseksi. Käytävästä on erinomainen näkyvyys portaikkoon, porraskäytävän ovelelle sekä ulos. Tällaisessa keskikäytäväalossa koiran kanssa liikkua pystyy ennakoimaan tilanteet ja tarvittaessa valitsemaan myös käytävän toisessa päässä sijaitsevan portaikon ja kulkemaan sitä kautta ulos. Käytävässä on myös hyvin tilaa odottaa sivummassa, jos portaikkoa pitkin on joku kulkemassa, ja mikäli

itse haluaa antaa koirien kanssa tilaa muille portaikossa liikkujille.

Pistetalo ja lamellitalot

Pistetaloissa sekä lamellitaloissa usein koiran kanssa liikkussa ongelmaksi muodostuvat ahtaat porraskäytävät sekä vain yksi poistumistie, joten toisten koirakoiden tai toisten ihmisten väistäminen porraskäytävässä on haasteellista.

Kuva 2: Kuvassa näkyvät yleisimmät Suomessa käytössä olevat kerrostalotyypit. Kuvasta voi hahmottaa, kuinka käytäväaloissa on enemmän tilaa väistää, kun taas lamelli- ja pistetaloissa porraskäytävät ovat tiiviit ja väistämismahdollisuuksia ei välttämättä ole. Kuvälähteet: tekijän omat kuvat merkitty erikseen kuvateksteihin. Muiden kuin tekijän omien kuvien tarkat tiedot löytyvät numerojärjestyksessä omana osionaan opinnäytetyön lopusta.

5.2 Porraskäytävä

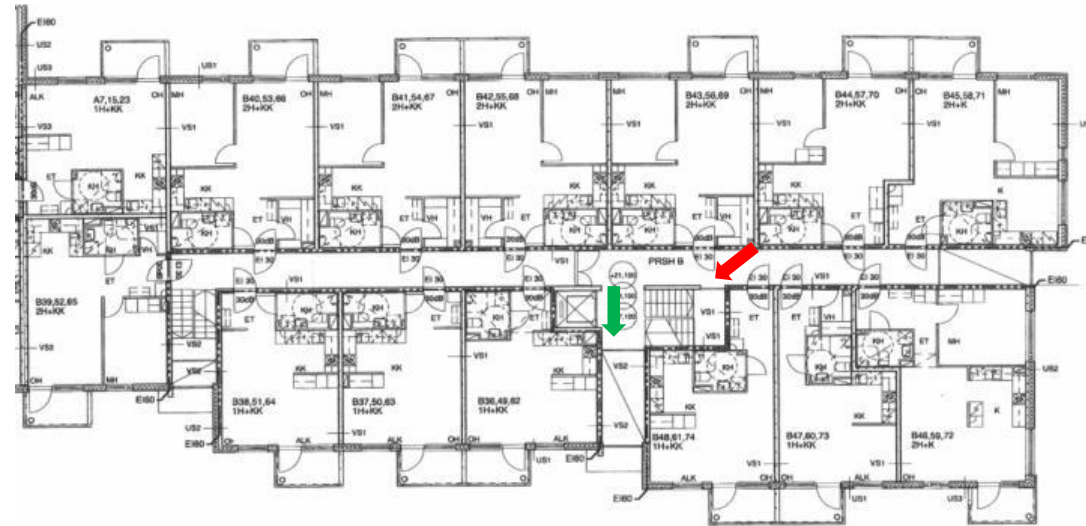
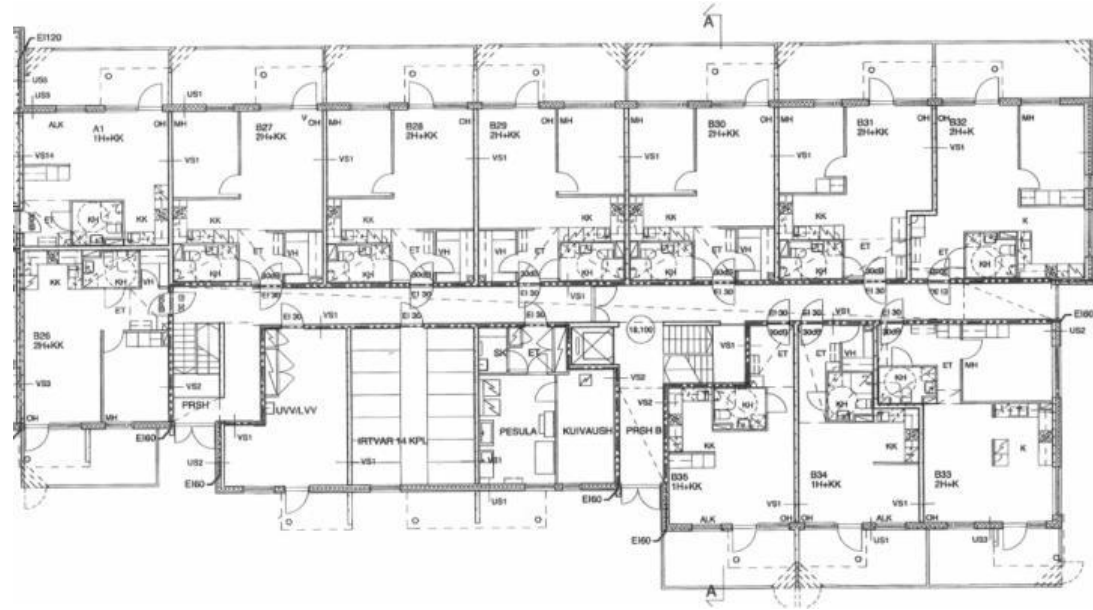
(Haastattelukysymykset 19, 29, 30, 35b, 36.)

Monet koiranomistajat ovat kokeneet hankaluuksia porraskäytävässä kulkiessa. Erityisesti ahtaat käytävät tulevat ongelmaksi ohitustilanteissa, joissa ohitetaan toisia koirakkoja tai ihmisiä. On tärkeää, että koirien kanssa on tarpeeksi tilaa väistää muita porraskäytävän käyttäjiä. Tämä on turvallisuuskysymys. Esimerkiksi ihmiset, jotka pelkäävät koiria tai eivät pidä niistä, hyötyvät mahdollisuudesta väistää, eivätkä he joudu pakon edessä kohtaamaan koirakkoja lähietäisyydeltä porraskäytävässä liikkuesssa. Myös toisia koiria tai jopa ihmisiä pelkäävät tai toisiin ihmisiin tai koiriin aggressiivisesti suhtautuvat koirat voivat väistää turvallisesti muut porraskäytävän käyttäjät.

Hyvä näkyvyys on tärkeää porraskäytävissä. On turvallisuuskysymys, että koiranomistaja sekä porraskäytävän muut käyttäjät pystyvät näkemään muut porraskäytävässä liikkuvat ja ennakoimaan mahdolliset kohtaamiset porraskäytävässä. Näin koiranomistaja pystyy tarvittaessa väistämään ja antamaan tilaa muille. Hissin oven, mahdollisten palo-ovien sekä porraskäytävän ulko-ovien on hyvä olla lasisia, jotta kohtaamiset muiden kanssa pystytään ennakoimaan. Positiiviseksi asiaksi haastatteluissa nousi se, että porraskäytävässä on muutama eri reitti ulos, jolloin kohtaamisia pystytään välttämään paremmin.

Porraskäytävän hissien on tärkeää olla riittävän kokoinen, jotta myös isotkin koirat mahtuvat hissiin omistajansa kanssa turvallisesti niin, ettei koira tai koiran hihna pääse jäämään hissien sulkeutuvien ovien väliin. On siis hyvä suosia vähimmäiskokoa suurempia hissikoreja.

Porraskäytävien lattiat ovat usein liukkaat erityisesti huoltamisen jälkeen, joten nykyisellään yleisesti käytetyt porraskäytävien lattiamateriaalit on selvästi koettu ongelmallisiksi ja turvallisuusriskiksi. Porraskäytävien lattiamateriaalien olisi tärkeää olla hyvin pitäviä koiran tassujen alla, etteivät koira eikä omistaja satuta itseään siellä kulkiessa. Pintamateriaaleja käsitellään myös tämän opinnäytetyön kappaleessa 7.2.8 Sisätilojen pintamateriaalit, jossa käsitellään materiaaleja koiraperheiden näkökulmasta.

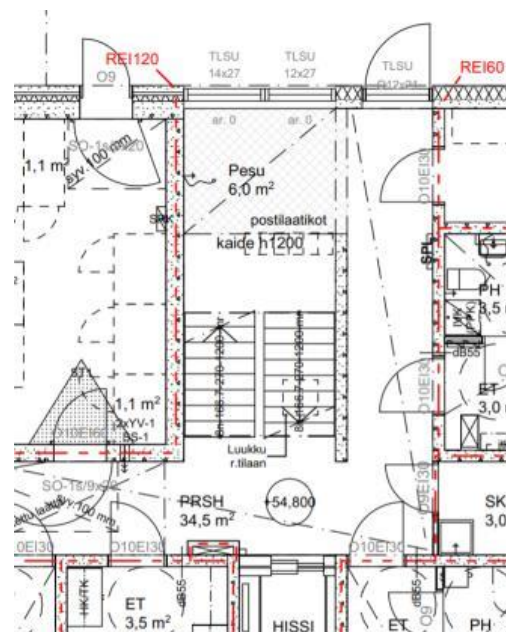
Kuvat 3, 4, 5, 6: Viljatie 3. L Arkkitehdit. 2003. Kuvissa esimerkki toimivasta porraskäytävästä, jossa on hyvät ennakoitumahdollisuudet hyvien näköyhteyksien vuoksi sekä mahdollisuus väistää toisia. Kuvassa 4 on kerrostalon sisäntulokerros. Kuvassa 6 on kerrostalon kerrokset 2-5. Kuva 3 on otettu kuvaan 6 lisätyn vihreän nuolen kohdalta nuolen suuntaisesti rakennuksen toisesta kerroksestä. Kuva 5 on otettu kuvaan 6 lisätyn punaisen nuolen kohdalta nuolen suuntaisesti rakennuksen toisesta kerroksestä. Kuvat 3, 5 Vilinä Eskelinen. 2021.

5.3 Kerrostalon kuraeteinen

(Haastattelukysymykset 6,7, 29, 35b, 36.)

Kerrostaloissa porraskäytävien sisäänkäyntien yhteyteen sijoitetut kuraeteiset ovat lisääntyneet lähivuosina. Niissä on usein vesipiste, yleensä kurasyöppö, jossa voi huuhdella esimerkiksi polkupyörän tai rollaattorin. Niistä hyötyvät myös koiranomistajat. Jos kuraeteisessä sijaitsee vesipiste, voi koiranomistaja huuhdella likaiset koiran tassut jo kuraeteisessä, mikä vähentää kuran kulkeutumista porraskäytäviin sekä asuntoihin koirien mukana. Tassujen huuhtelevminen jo kuraeteisessä vähentää porraskäytävien siivouskustannuksia. Kuraeteisen pesupisteessä tulee olla hiekanerotuskaivo hiekan viemäriin joutumisen estämiseksi. Kuraeteinen vähentää hiekan joutumista viemäriin asuntojen kaivoista, kun suurimmat kurat on mahdollista huuhdella kuraeteisessä koiran tassuista, eikä kuraisia koiria tarvitse huuhdella asunnon kylpyhuoneessa.

Kuraeteisen vesipisteen on tärkeää olla sellainen, että siinä mahtuu pesemään suurenkin koiran tassut ja että suihkun letku on tarpeeksi pitkä, että sillä yltää suihkuttamaan koiraa. Kuraeteiseen on hyvä sijoittaa myös pesuallas, jossa voi huuhdella pienemmän koiran. On otettava huomioon, että altaalla ja pesupisteellä on hyvä olla jonkinlainen käsisuihku, jolla pystyy koiraa suihkuttelemaan.

Kuva 7: Järvenpään Garden. 2021. Arkkitehti Mirva Mehtonen. Esimerkkikuva kerrostalon kuraeteisistä. Eteinen on sijoitettu sisäänkäynnin välittömään läheisyyteen ja siihen on näköyhteys ulkoa, joten koiranomistaja pystyy ennakoimaan ja tarvittaessa odottamaan vuoroaan, jos kuraeteinen on varattuna. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

Kuva 8: Järvenpään Garden. 2021. Arkkitehti Mirva Mehtonen. Esimerkkipohjapiirustus kerrostalon kuraeteisistä ja sen sijoittelusta porraskäytävässä.

5.4 Taloyhtiön yhteinen piha-alue

(Haastattelukysymykset 7, 9, 31, 35b, 35d, 36.)

Taloyhtiön yhteisellä piha-alueella on monia koiraperheiden arkea helpottavia asioita, jotka olisi hyvä huomioida suunnitteluvaiheessa. Nämä asiat ovat sellaisia, jotka helpottavat myös muiden kuin koiranomistajien elämää.

Näkyvyys piha-alueella liikkussa

Kuten porraskäytävissä, on myös pihalla hyvä näkyvyys kulkureiteillä erityisen tärkeää siksi, että koiranomistajat sekä muut ihmiset pystyvät ennakoimaan kohtaamisia ja tarvittaessa väistää toisia kulkijoita. Esimerkiksi jyrkät kulmat ja korkeat istutukset heikentävät näkyvyyttä, ja niitä tulisi välttää sellaisissa paikoissa, joissa ne heikentävät kulkureittien näkyvyyttä.

Valaistus

Hyvä valaistus on turvallisuuskysymys kaikille, mutta erityisen tärkeää se on koirien kanssa kulkiessa, jolloin ympäristön riittävä havainnointi on erityisen tärkeää.

Reitit piha-alueelta ulos

Kulkureittejä sisäänkäynneiltä tontin ulkopuolelle on hyvä olla useita. Mahdollisuuksien mukaan kulkuyhteys suoraan metsään tai muuten hyvälle ulkoilureiteille on hyvä. Useampi

kulkureitti helpottaa myös toisten koirakkojen ja muiden kulkijoiden väistämistä aina tarpeen mukaan.

Kulkureittien pintamateriaali

Kulkureittien pintamateriaali on yksi huomioonotettavista asioista. Esimerkiksi asfaltti voi olla kesähelteillä koirien tassuille polttavan kuuma ja pahimmillaan aiheuttaa palovammat tassuille. Kuitenkin taas esimerkiksi hiekkapohjainen kulkureitti likaa koiran tassut kurakeleillä pahemmin kuin esimerkiksi asfaltti. Kulkureittien ollessa asfalttia on hyvä olla esimerkiksi nurmikko vieressä, jotta koiran ei tarvitse kävellä kuumalla asfaltilla piha-alueella. Varjossa oleva asfaltti ei kuumene helteellä yhtä kuumaksi kuin suorassa auringonpaisteessa oleva, joten varjoisia kulkureittejä on hyvä suosia pihaa suunniteltaessa. Pehmeä alusta olisi koirien nivelille parempi, mutta piha-alueella matkat ovat usein sen verran lyhyitä, ettei materiaalin kovuudella ole suurta merkitystä. Metalliritilöitä ja metalliritilästä tehtyjä portaikkoja tulee välttää, sillä koirat voivat loukkaantua niitä pitkin kulkiessa.

Pissapaikka/pissatus

Osa koiranomistajista kokee ongelmallisena, että koirien pissattaminen taloyhtiöiden piha-alueella on kiellettyä. Kielloista huolimatta moni pissattaa koiraansa taloyhtiöiden piha-alueella. Olisikin hyvä, että taloyhtiön pihalla olisi jokin paikka, jossa koiria olisi mahdollista käyttää pissalla. Paikan on hyvä olla hieman syrjäisemmällä sijainnilla tontilla, eikä

esimerkiksi kulkureiteillä tai lähellä lasten leikkipaikkaa. Alueen ei tarvitse olla suuri; muutaman neliön kokoinen paikka riittää, missä on sopiva pylvä, kivi tai muu vastaava sekä helposti vaihdettavissa tai huuhdeltavissa oleva hiekka tai kuorikate koirien virtsaamista varten. Kun sallitaan koirien pissattaminen sille varatussa paikassa, voidaan välttää sitä, että ihmiset käyttävät koiria pissalla kielletyillä paikoilla.

Taloyhtiön yhteinen koira-aitaus

Joissain taloyhtiöissä taloyhtiön yhteinen koira-aitaus voi olla hyödyllinen, mutta sen tarvetta kannattaa miettiä tapauskohtaisesti. Yhteiset pelisäännöt on myös sovittava tarkasti, jos koira-aitaus päädytään toteuttamaan. Koira-aitauksessa voisi olla esimerkiksi erilliset isojen ja pienten koirien vuorot ja koira-aitausta voisi varata myös omaan käyttöön. Jos päädytään isojen ja pienten koira-aitaukseen on syytä erottaa ne läpinäkymättömällä aidalla, jolloin koirat eivät reagoi toisessa aitauksessa ulkoileviin koiriin ja hauku.

Osa koiranomistajista kokee, että alueilla, jossa on koirapuistoja, ei välttämättä olisi tarvetta taloyhtiön omalle koira-aitaukselle. Kuitenkin osa tällaisillakin alueilla kokee taloyhtiön oman koira-aitauksen tarpeelliseksi. Julkisissa koira-aitauksissa on esimerkiksi se ongelma, että niissä käy paljon koiria, eivätkä sellaiset koirat, jotka eivät ole koirasosiaalisia, voi käydä niissä ulkoilemassa. Jos taloyhtiön omaa koira-aitausta voisi varata omaan käyttöönsä, pääsisivät nämäkin koirat ulkoilemaan muutenkin kuin hinnassa. Osa ihmisistä pitää

koiriaan vapaana taloyhtiön piha-alueilla, ja asiasta tulee usein sanomista muilta taloyhtiön asukkailta. Jos koirilla olisi oma aidattu alue, koiria ei todennäköisesti ulkoilutettaisi vapaana yhtä paljon taloyhtiön piha-alueella. Koiran ulkoiluttaminen vapaana aitaamattomalla piha-alueella on kuitenkin aina turvallisuusriski niin koiralle itselleen kuin myös kaikille muille. Koiran irti pitäminen taajama- ja kaupunkialueella on lain mukaan kiellettyä, joten taloyhtiön yhteinen koira-aitaus parantaisi monissa tilanteissa kaikkien turvallisuutta. Taloyhtiön oma koira-aitaus lisää myös asukkaiden hyvinvointia. Esimerkiksi huonosti liikkuvilla vanhuksilla tai liikuntavammaisilla sekä onnettomuuksissa loukkaantuneilla taloyhtiön oma koira-aitaus helpottaa koiranomistajan elämää paljon. Taloyhtiön oma koira-aitaus voi tukea koiran hyvinvointia ja asukkaiden sosiaalisuutta.

Kuva 9: Järvenpään Garden. 2021. Arkkitehti Mirva Mehtonen.
Kuvassa kerrostalon pihalle sijoitettu pienehkö koira-aitaus.
Kuva Vilinä Eskelinen 2021.

Koira-aitauksen aitojen tulee olla tarpeeksi jyrkät ja korkeat, jotta aita kestävä, vaikka suurikin koira hyppäisi sitä vasten, ja jotta koira ei myöskään pääsisi hyppäämään aidan yli ulos aitauksesta. Suositeltava aidan korkeus on 1500...2000 mm, alle 1200 mm:n korkuisia aitoja ei suositella. Koira-aitauksessa on myös huomioitava, ettei pieni koira mahdu karkaamaan aidan tai portin ali. Koira-aitauksissa on usein rajattu eteistila, joka on suositeltava. Eteistila on aidattu, ja siitä on portit niin aitaukseen kuin ulos. Se vähentää potentiaalisia karkaamistilanteita, sillä aitauksessa vapaana olevat koirat eivät pääse karkaamaan muiden kulkiessa portista.

Kuva 10: Kuvassa koirapuiston eteistila, joka vähentää koirien karkaamisriskiä. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

Pohjan on tärkeää olla pehmeä, sillä kova alusta ei tee hyvää koiran nivelille. Esimerkiksi hiekka, kuorikate tai nurmi on hyvä alusta koira-aitaukseen ja aitauksessa voidaan käyttää jopa useampaa erilaista alustaa. Koira-aitauksessa olisi hyvä olla jäteastia, johon tulee kerätä koiran tekemät tarpeet. Aitauksessa voi myös olla esimerkiksi penkki, koirille turvallisia pensaita, puita ja esimerkiksi esteitä koirien virikkeeksi. Aitauksessa voi myös olla katos, jonka alle ihmiset mahtuvat sateen suojaan. Aitauksen täytyy kuitenkin olla turvallinen ja aitaukseen sijoitettavat elementit tulee sijoittaa niin, että koirien on helppo liikkua siellä satuttamatta itseään niihin, vaikka koirat juoksisivat kovaa aitauksessa. Hyvä valaistus on myös tärkeää aitauksessa. Aitauksessa on myös tärkeää olla hyvä näkyvyys kaikkialle, jotta omistajat pystyvät valvomaan koiraan niiden ulkoillessa vapaana aitauksessa.

Koira-aitaus kannattaa sijoittaa tontilla mahdollisimman sivuun niin, ettei koira-aitauksen ohi kulje keskeisimpiä kulkuväyliä. Koira-aitaukset on hyvä sijoittaa mahdollisimman kauas asuinrakennuksista, jotta mahdollinen koirien haukku kuuluisi mahdollisimman vähän läheisten rakennusten sisätiloihin.

Roskakorit

Piha-alueelle on hyvä varata roskakoreja kulkureittien varsille sekä sellaisiin paikkoihin, joissa koirat saavat oleskella. Tällöin koiranomistajien on mielekkäämpää kerätä koirien ulosteet ja kuljettaa ne asianmukaisesti roskakoreihin maahan jättämisen sijasta.

Kuva 11: Kuvassa esimerkkipiirustus koira-aitauksen sijoittelusta kerrostaloyhtiön piha-alueella. Aitaus on sijoitettu kauas ajoliikenteestä ja vilkkaasta kadusta. Aitaus on sijoitettu talojen pätyyn, jossa se ei ole asukkaiden parvekkeiden tai ikkunoiden alla. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

5.5 Varastot ja taloyhtiön yhteiset varastot

(Haastattelukysymykset 15, 16, 35a, 35b, 36.)

Koiraharrastajilla voi olla erilaisia ulkoiluvälineitä koiraharrastuksiin, esimerkiksi rekiä, potkupyöriä, agilityesteitä ja muita ulkoiluvälineitä, jotka ovat usein kalliita. Yhteiset varastotilat voivat olla turvattomia, ja tällöin harrastajat haluavat säilyttää kalliit harrastusvälineet turvallisesti esimerkiksi omassa asunnossa tai omalla parvekkeella.

Opinnäytetyön tekijä on tehnyt havainnon omasta kerrostalostaan, jonka ulkoiluvälinevarastot ovat käytännössä täysin tyhjä, ja ihmisillä pyörät ja muut ulkoiluvälineet ovat säilössä asunnoissa tai asuntojen parvekkeilla, osa asuntokohtaisissa lukittavissa irtaimistovarastoissa. Näin ollen talossa on isoja tiloja tyhjiillään, eikä neliöiden hyödyntäminen toteudu tehokkaasti.

Varastotilojen turvallisuus on tärkeä asia huomioida jo suunnitteluvaiheessa. Ulkoiluvälinevarastoista on mahdollista tehdä turvallisempia ja irtaimistovarastojen turvallisuutta voidaan lisätä sijoittamalla irtaimistovarastot astuntojen yhteyteen.

Kuva 12: Asunto Oy Helsingin Sumpparissa polkupyörävarastot on toteutettu tavallista turvallisemmiksi. Kohteessa on myös osa irtaimistovarastoista sijoitettu asuntojen yhteyteen.

Kuva 13: Kohteessa Helsingin Fregatti Dygdenin kuja 4 osa irtaimistovarastoista on sijoitettu asunnon läheisyyteen tai asunnon yhteyteen.

6. PIENTALON SUUNNITTELEMINEN KOIRAYSTÄVÄLLISEKSI

Tässä kappaleessa käydään läpi, millaisia asioita tulee huomioida pientalosuunnittelussa, kun suunniteltavan talon tulevana asukkaana on koiraperhe. Kappaleessa esitetään ohjeita ja esimerkkiratkaisuja sekä annetaan ehdotuksia koiraperheiden arkea helpottavista suunnitteluratkaisuista.

6.1 Pientalon piha-alue

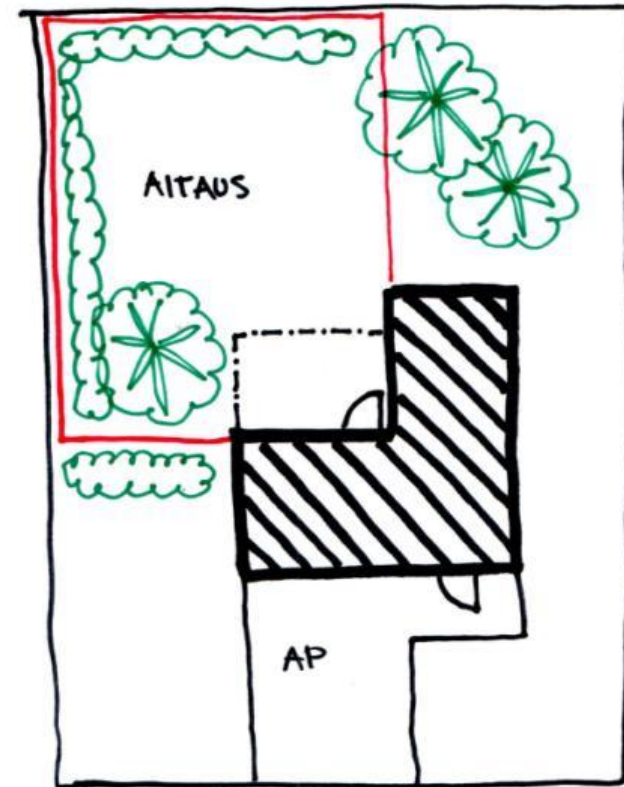
(Haastattelukysymykset 27, 28, 33, 34, 35a, 35b, 35c, 36.)

Aitaaminen

Koiratalouksissa piha-alueen aitaaminen on lähes välttämätöntä, jos haluaa, että koira voi ulkoilla piha-alueella vapaana turvallisesti. Pihan on hyvä olla sen muotoinen, että piha on helposti aidattavissa koirille. Aidatulla piha-alueella näkyvyys on tärkeää, jotta omistaja pystyy valvomaan koiran ulkoilua. Kuolleita kulmia, joihin koira pääsee omistajan näkökentästä piiloon, on tärkeää pyrkiä välttämään. Myös sisätiloista on hyvä olla hyvä näkyvyys koko aidatulle pihalle.

On tärkeää, että autolla pääsee asuinrakennuksen pihaan ilman, että autolla joutuu ajamaan aidatulle pihalle, jossa koira/koirat ulkoilevat vapaana, sillä se on turvallisuusriski niin autoilijalle kuin koiralle. On myös tärkeää, että asunnon pääovelle pääsee ilman, että joutuu kulkemaan aidatun alueen läpi, jossa koira ulkoilee. Näin vierailijat pääsevät turvallisesti ovelle, eivätkä koiratkaan pääse karkaamaan porttia aukaistessa.

Aidatulle pihalle on hyvä olla pääsy suoraan asunnosta, esimerkiksi takaoven kautta. Kaksikin ovea on usein hyvä asia, esimerkiksi oleskelutiloista ja kodinhoitohuoneesta. Aidatulta pihalta on myös hyvä olla portti pihalta pois. Aidan tulee olla sopivan korkuinen suhteessa koirien kokoon ja sen täytyy kestää koirien hyppimisen aitaa vasten.

Kuva 14: Kuvassa esimerkkipiirustus pientalon pihan aitaamisesta. Aita on piirretty punaisella viivalla. Esimerkissä ajoliikenne sijoittuu talon etupuolelle ja aitaus talon takapihalle. Aitaukseen on käynti suoraan sisätiloista pihalla ei ole kuolleita kulmia, joten koiran ulkoilua on helppo valvoa. Kuva Vilinä Eskelinen 2021.

Jätehuolto

Koirien ulosteiden hävittämisen menetelmä on hyvä pohtia pihaa suunniteltaessa, erityisesti useamman koiran talouksissa.

Istutukset

Pihalla, jonka käyttäjinä on myös koiria, on tärkeää, että istutukset eivät ole myrkyllisiä tai muuten vaarallisia koirille. Esimerkiksi piikikkäät istutukset voivat olla vaarallisia koiran tassuille. Osa istutuksista kärsii myös esimerkiksi koiran virtsaamisesta, joten erityisesti uroskoirien kanssa on tärkeää, että istutukset valitaan niin, että koirista ei ole istutuksille haittaa tai vaihtoehtoisesti istutukset tulee asettaa niin, että koirat eivät pääse niihin virtsaamaan. Osa koirista saattaa myös kaivaa istutuksia.

Varjo

Erityisesti kesällä kuumina ja aurinkoisina päivinä varjoiset paikat pihalla ovat tärkeitä, jotta koira voi ulkoilla pihalla turvallisesti. Liian kuumassa ja erityisesti suorassa auringonpaisteessa koiran lämpöhalvausriski kasvaa erityisesti liikkuesssa, ja riskiä tulisi pyrkiä vähentämään mahdollistamalla koiran oleskelun ja puuhailun varjoisissa paikoissa pihalla. Viileä alusta, esimerkiksi kivilaatta tai nurmikko varjossa edesauttaa koiran pysymistä viileämpänä. Auringossa kuumeneva alusta voi olla turvallisuusriski koirien tassuille ja pahimmillaan saattaa polttaa koiran anturat rikki.

Valaistus

Hyvä valaistus koirien käytössä olevalla aidatulla pihalla on tärkeää silloin, kun koirat ulkoilevat pihalla myös pimeällä. On tärkeää, että omistaja pystyy vahtimaan koiria hyvin ja että koirat pystyvät myös itse hahmottamaan pihan touhutessaan. Koirilla on yleisesti hyvä hämäränäkö, mutta esimerkiksi silmänsairailla koirilla voi hahmotuskyky olla hämärällä heikentynyt, jolloin hyvä valaistus on koiran omankin turvallisuuden kannalta tärkeä.

Alusta

Pihan on hyvä olla alustaltaan pehmeä koirien niveliä ajatellen. Alustaa valitessa on hyvä huomioida, onko koiralla esimerkiksi taipumusta kaivaa paljon. Sisäänkäynnin luona on hyvä olla joko esimerkiksi kivetystä tai terassia, jolloin sisään kulkeutuvan kuran ja hiekan määrä ei ole niin suuri.

6.2 Pientalon varastot

(Haastattelukysymykset 15, 16, 35c, 36.)

Pientalon varastotiloja suunnitellessa on tärkeää huomioida tulevien käyttäjien tilantarpeet. Muiden varastoitavien tavaroiden lisäksi koiranomistajalla saattaa olla koiriin liittyviä harrastus- ja muita välineitä, kuten esimerkiksi rekiä, agilityesteitä ja häkkejä. Suunnitteluvaiheessa on tärkeää kartoittaa, mitä tarvikkeita varastotiloihin tulee mahduttaa ja riittääkö niille kylmävarasto vai tarvitsevatko ne lämmintä säilytystilaa. Osa koiraharrastusvälineistä saattaa olla suuria ja vaatia paljonkin säilytystilaa. Tärkeää kaikissa varastoissa on se, että tarvikkeet ovat säältä suojassa ja lukittavissa.

Kuva 15: Koiraperheissä varastointitarvetta voi olla erilaisille koiraharrastusvälineille, kuten kuvassa näkyvälle koiravaljakkoharrastuksessa käytettävälle reelle, joka on yksi eniten tilaa vievistä koiraharrastusvälineistä. Suuren reen pituus voi olla jopa kolmen metrin luokkaa ja leveys jopa 60cm. Kuva Vilinä Eskelinen, 2021.

7. ASUNTOSUUNNITTELU

YLEISET OHJEET

Tämä kappale sisältää koiraperheiden arkea helpottavia suunnitteluohjeita, joita voi soveltaa kaikissa rakennustyypeissä. Kappaleessa esitetään lisäksi esimerkkiratkaisuja ja annetaan ehdotuksia suunnitteluratkaisuista.

Pientaloa suunniteltaessa koiraperheelle pystytään ottamaan paremmin huomioon asuntoon muuttavan koiraperheen yksilölliset tarpeet, jotka vaihtelevat mm. koirien koon ja koirien lukumäärän sekä monien muiden ominaisuuksien suhteen.

On luonnollista, että kerrostalossa ei pystytä vastaamaan kaikkien koiratalouksien yksilöllisiin tarpeisiin, mutta asuntopuunnittelussa pystytään huomioimaan pieniä asioita, jotka helpottaisivat koiraperheiden arkea. Tällaiset ratkaisut ovat monesti ratkaisuja, jotka hyödyttävät myös muita asukkaita, erityisesti esimerkiksi lapsiperheitä, eivätkä ratkaisut nosta suuresti tai välttämättä edes lainkaan rakentamisen kustannuksia.

7.1 Tilasuunnittelu

7.1.1 Kerrosmäärä ja tilojen sijoittelu kerroksissa

(Haastattelukysymykset 27, 28, 35a.)

Koiraperheissä usein pidetään yksitasoista ratkaisua pohjaratkaisua parempana kuin useamman kerroksen ratkaisua. Erityisesti vanhojen koirien, pentujen tai luustosairaiden koirien voi olla haastavaa kulkea portaikoissa. Jos kuitenkin päädytään muuhun kuin yksitasoiseen ratkaisuun, on hyvä, että oleskelutilat, pesutilat, keittiö sekä ainakin yksi makuuhuoneista on sisääntulokerroksessa, jolloin koiran ei ole välttämätöntä kulkea portaikossa.

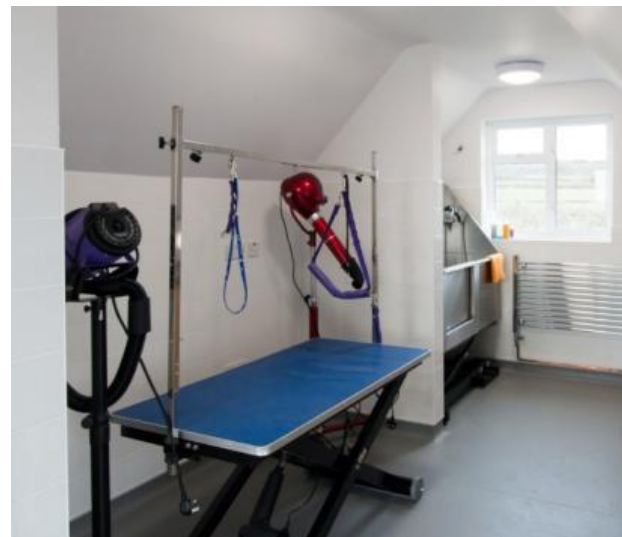
7.1.2 Erilliset koiranpesutilat (taloyhtiöissä ja pientaloissa)

(Haastattelukysymykset 7, 8, 13, 35a.)

Joissain taloyhtiöissä yhteiset koiranpesutilat voivat olla hyödylliset, mutta niiden tarvetta kannattaa punnita tapauskohtaisesti. Joissain kohteissa ne eivät välttämättä olisi järkeviä, mutta toisissa kohteissa ne voivat olla todella hyvä ratkaisu. Pienissä taloyhtiöissä, ei niille välttämättä ole suurta tarvetta, mutta esimerkiksi joissain suurissa taloyhtiöissä tai ryhmärakentamiskohteissa niille voi olla kysyntää. Myös pientaloissa koiraperheillä saattaa olla tarvetta erillisille koiranpesutiloille, jos perheessä on esimerkiksi useita koiria tai koiria, jotka tarvitsevat usein pesua. Koiranpesutilat ovat tilat, joissa voidaan pestä koirat ja joissa on pesupiste koiran pesemistä varten sekä tila koiran kuivaamiseen pesun jälkeen.

Yhteiset pelisäännöt on tärkeää sopia taloyhtiön yhteisiin koiranpesutiloihin. Pesutilat voisivat toimia esimerkiksi ajanvarauksella. Koiran peseminen ja föönaaminen tehokkaalla föönillä auttaa useilla roduilla karvan irtoamista ja kun koiran irtokarvat saadaan kunnolla irrotettua pesun yhteydessä, säästävät asunnot ja kerrostalojen porraskäytävät paremmin ylimääräiseltä koirankarvalta, mikä vähentää porraskäytävien siivouskustannuksia sekä säästää naapureiden hermoja. Koska koiria pestessä karvaa saattaa irrota paljon, olisi taloyhtiöllekin hyvä, että koirat pestäisiin yhteisissä koiranpesutiloissa, joissa on erottelukaivo, jotta asuntojen viemärit eivät tukkeutuisi pesussa irtoavista koirien karvoista, kun koiria pestään asuntojen pesutiloissa.

Koiranpesutiloissa on hyvä olla kunnollinen korotettu koiranpesuallas, johon mahtuu suurikin koira. Korotettu allas on tärkeä myös ihmisen ergonomian takia. Korkeussäädettävä koiranpesuallas helpottaa eri kokoisten koirien pesemistä ja myös liikkumisrajoitteisten työskentelyä koiraa pestessä. Koiranpesutilassa on hyvä olla erottelukaivo, jolloin viemäri ei tukkeudu yhtä helposti. Lisäksi koiranpesutiloissa on hyvä olla käsienpesuallas käsien pesemistä sekä esimerkiksi koirashampoon laimentamista varten. Koiranpesutilassa ei kannata olla mitään ylimääräistä, sillä tilan helppo siivottavuus on tärkeä ominaisuus. Materiaalivalintojen on oltava sellaiset, että pesutilojen käyttäjien on helppo siivota ne oman käytön jälkeen.

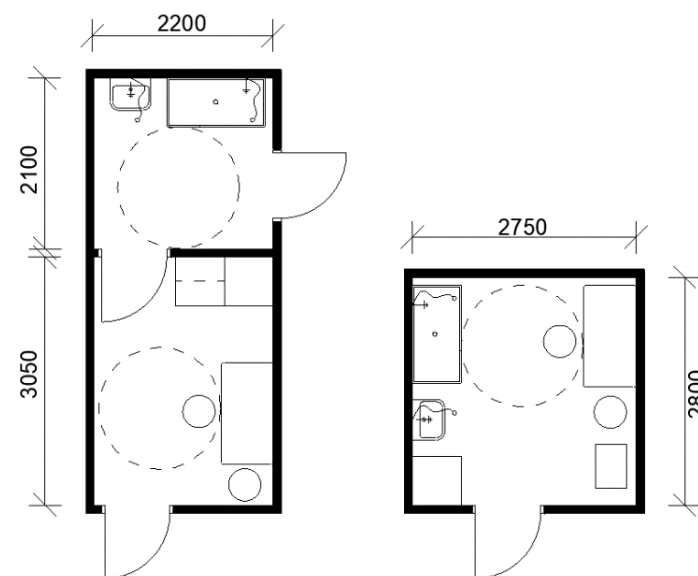

Kuva 16: Kuvassa esimerkkinä yksiosainen koiranpesutila, johon on sijoitettu korkeussäädettävä koiranpesuallas (taiempana kuvassa) sekä korkeussäädettävä trimmipöytä (edempänä kuvassa) ja lisäksi jalustalliset koiraföönit (trimmipöydän sivuissa).

Koiranpesutilan on hyvä mahdollisuuksien mukaan olla kaksiosainen tila, jossa on erillinen pesuhuone ja föönaushuone, sillä erityisesti pohjavillallisista roduista saattaa kuivatessa irrota huomattavasti karvaa kuivauksen yhteydessä, ja karva on helpompi siivota, jos se ei ole kosteassa pesutilassa. Koira myös kuivuu nopeammin, jos sitä ei kuivaa pesun jäljiltä kosteassa pesutilassa. Koiranpesutila voi myös olla yksi tila, jossa hoidetaan sekä pesu että kuivaus, ja silloin hyvä ilmanvaihto on erityisen tärkeä. Koiranpesutiloissa olisi tärkeää olla kaappi, johon voidaan sijoittaa imuri pesutilan siivoamista varten. Föönille on hyvä olla jalusta, tai vaihtoehtoisesti osa koirafööneistä voidaan kiinnittää seinälle. Föönin lähetyvillä tulee olla pistorasia fööniä varten. Föönaushuoneessa on tärkeää olla trimmauspöytä, johon mahtuu isompikin koira. Trimmauspöydän olisi hyvä olla korkeussäädettävä trimmauspöytä, joka on ihmisen työskentelyergonomian kannalta parempi, ja sitä pystyvät hyödyntämään paremmin myös liikkumisrajoitteiset sekä suurten rotujen omistajat. On hyvä, että ihminen mahtuu työskentelemään trimmauspöydän ympärillä mielellään kolmella tai neljällä sivulla.

Koiranpesutilojen on hyvä olla mitoitettu esteettömiksi, jotta myös pyörätuolin sekä rollaattorin käyttäjät pystyvät niitä hyödyntämään. Trimmauspöydän läheisyydessä on hyvä olla taso tai kärry turkinhoitotarvikkeita sekä -välineitä varten. Lisäksi tilassa on hyvä olla satulatuoli, jolloin ihminen pystyy työskentelemään ergonomisesti koiran ympärillä. Peilit auttavat ihmisen työskentelyä koiran turkkia siistiessä, joten koiranpesutiloissa olisi hyvä olla suuret peilit muutamalla

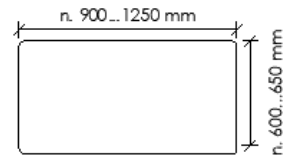
seinällä. Pesu- sekä föönaushuoneissa ilmanvaihdon on tärkeää olla tehokas, jotta tilojen ilma ei ole liian kostea pesun ja kuivauksen yhteydessä. Pientalojen koiranpesutiloissa on tärkeää olla myös riittävästi säilytystilaa kaikille koiran turkinhoitoaineille ja -välineille.

Kuva 17: Esimerkkiirustus kaksiosaisesta koiranpesutilasta. Koiranpesutiloihin on sijoitettu myös isoille koirille riittävä koiranpesuallas sekä trimmipöytä ja lisäksi jalustallinen fööni, satulatuoli, käsienpesuallas, kaappi sekä taso tai kärry. Katso myös kohdan 7.1.8 esimerkkiirustus koiranpesutilallisista kenneltiloista. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

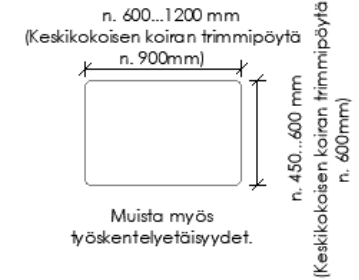

Trimmuspöytä
(Elektroninen, säädettävä)

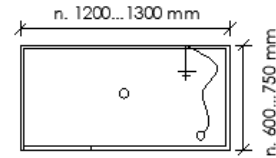
Muista myös
työskentelyetäisyydet.

Trimmipöytä
(kotoontaitettava)

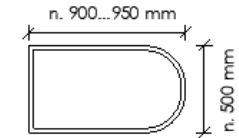
Muista myös
työskentelyetäisyydet.

Koiranpesuallas
teräksinen, kaiken kokoisille koirille
(korkeussäädöllä tai ilman)

Muista myös
työskentelyetäisyydet.

Koiranpesuallas
Muovinen

Muista myös
työskentelyetäisyydet.

Kuva 18: Kuvassa korkeussäädettävä teräksinen koiranpesuallas, joka sopii kaiken kokoisten koirien pesuun. Kuva Vilinä Eskelinen.2020.

Kuva 19: Erilaisten merkkinöilla olevien koiranpesuallaiden sekä trimmipöytien tilantarpeet kuvina. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.1.3 Pesutilat

(Haastattelukysymykset 6, 8, 13, 27, 28, 35a, 36.)

Kaikissa kohteissa erilliset koiranpesutilat eivät ole järkeviä toteuttaa. Silloin on tärkeää huomioida koirien pesemisen vaatimukset muissa pesutiloissa. Koirat tuovat erityisesti kurakeleillä kuraa ja hiekkaa sisään, ja on tärkeää, että kuraisen koiran pystyy pesemään lähellä sisäänkäyntiä, eikä kuraisen koiran kanssa tarvitse kävellä asunnon läpi ja sotkea koko asuntoa. On hyvä, että esimerkiksi kylpyhuone, koiranpesutilat, pesupisteellinen kodinhoitohuone tai erillinen kuraeteinen ovat asunnon sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä, jolloin koiran saa heti vietyä pestäväksi sisään tullessa.

Erityisen hyväksi monet koiranomistajat kokevat pientaloissa pesupisteellisen (esim. kurasyöppö) kodinhoitohuoneen tai kuraeteisen, johon on oma sisäänkäynti pihalta. Pientaloissa on koettu myös hyväksi pihalla oleva vesipiste, jossa voi huuhdella koiraa. Kuitenkaan ulos sijoitettua vesipistettä ei välttämättä voi käyttää koiran huuhtelemiseen kylmillä keleillä, joten se ei korvaa sisällä olevaa pesupaikkaa täysin.

Kylpyhuoneen tai muun koiranpesutilan on tärkeää olla tarpeeksi suuri, jotta suurenkin koiran mahtuu siellä pesemään. Esteettömäksi mitoitettu kylpyhuone on usein tarpeeksi suuri myös suurten koirien pesuun. Erityisesti suurien koirien kohdalla on tärkeää, että suihkun tai bideesuihkun letkut ovat tarpeeksi pitkiä, jotta niillä yltää pesemään koiran kauttaaltaan. Pienen koiran peseminen taas saattaa olla helpompaa

Kuva 20: Kuvassa on kuraeteisen ulko-oven viereen sijoitettu kurasyöppö, jossa koiran voi huuhdella ulkoilun jälkeen.

käsienpesualtaassa, joten altaan on hyvä olla sen verran suuri, että siinä mahtuu pienen koiran pesemään, ja on tärkeää, että bideesuihkun tai suihkun letku yltää altaalle hyvin.

Monet koiranomistajat myös toivovat pesutiloihin, kodinhoitohuoneeseen tai niiden välittömään läheisyyteen hyvin säilytystilaa, jotta koiran turkinhoitovälineet ja -välineet saisi säilytettyä siellä, missä niitä eniten käytetään. Turkinhoitotarvikkeiden määrä riippuu paljon esimerkiksi siitä, kuinka monta koira taloudessa on, ja kuinka vaativat koirien turkit ovat. Koirien pyyhkeille on hyvä varata säilytyspaikka erilleen ihmisten pyyhkeistä, sillä koirien pyyhkeisiin tarttuu usein koirien karvoja sekä kuraa.

Monet koiranomistajat kokevat, että on hyvä olla kaksi erillistä kylpyhuonetta, jos ei ole erillisiä koiranpesutiloja, sillä joidenkin koirien peseminen ja kuivaaminen voi viedä paljon aikaa siivoamisineen. Tuolloin pesutila, jossa koira pestään, on varattu sen ajan, eivätkä mahdolliset muut asunnon asukkaat pääse käyttämään pesutiloja. Jos koirat pestään tilassa, jossa sijaitsee WC, jo erillinen WC helpottaa tilannetta, kun toinen WC on muiden asunnon asukkaiden käytettävissä pesun ajan.

Jos asunnossa on sähkölämmitteinen sauna, on tärkeää, että koirat eivät pääse vahingossakaan kytkemään saunaa päälle. Kytkin on hyvä sijoittaa tilaan, johon koiralla ei ole pääsyä, tai muutoin koiran ulottumattomiin, esimerkiksi riittävän korkealle.

Pyykkien kuivaamispaikka on valittava tarkoin, jottei kurainen koira pääse ravistelemaan kuraa turkistaan puhtaiden pyykkien päälle. Pyykit on hyvä kuivattaa niin korkealla, että koiran kävellessä puhtaiden pyykkien vierestä koirankarvoja ei tartu kuivumassa oleviin pyykeihin, mikäli pyykejä ei voi kuivata tilassa, johon koiralla ei ole pääsyä. Osa koirista saattaa myös repiä pyykejä alas kuivaustelineeltä, minkä vuoksi on hyvä asia, jos pyykejä ei kuivata kovin matalalla. Erityisesti pohjavillaista koira föönilä kuivatessa on tärkeää, ettei pyykejä ole samassa tilassa kuivumassa, sillä erityisesti karvanlähtöaikaan karvaa voi lentää föönatessa suuriakin määriä ympäri tilaa, jossa koira föönataan.

Kuva 21: Kuvassa kuivataan runsasturkkista samojedinkoira, jolla on karvanlähtö. Kuten kuvasta näkyy, pohjavillaista koirasta voi karvanlähtöaikaan lähteä runsas määrä karvaa koira kuivatessa. Tästä syystä pyykejä ei ole kannattavaa kuivattaa samassa tilassa, ja on tärkeää, että tilat ovat helposti siivottavissa koiran pesun ja kuivauksen jälkeen. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.1.4 Eteinen / Muu sisäänkäynti

(Haastattelukysymykset 12, 25, 27, 28, 35a, 36.)

Koiraperheissä erityisesti asuntojen eteisten koko sekä eteisten riittävä säilytystilan määrä on tärkeä, samoin kuin esimerkiksi lapsiperheissäkin. Monet koiranomistajat haluavat säilyttää koirien ulkoiluvarusteet sekä mahdollisesti muita koiran tarvikkeita (esim. harrastustarvikkeet) eteisessä, ja niille olisi tärkeää olla säilytystilaa. Monet kaipaavat koirien varusteille erilaisia säilytysratkaisuja. On hyvä, jos koirien varusteille on olemassa esimerkiksi naulakkotilaa, kaappitilaa ja lipastotilaa. Myös kuivauskaappi voi olla koiraperheessä tarpeellinen, sillä koiria ulkoilutetaan säällä kuin säällä, ja näin ollen sateisina päivinä voi olla kuivatettavana niin koirien ulkoiluvarusteita kuin omistajankin ulkoiluvarusteita. On tärkeää, että eteisessä mahtuu pukemaan koirille niiden varusteet ja sisään tullessa esimerkiksi pyyhkimään tassut. Usein esteettömäksi mitoitettu eteinen on riittävän väljä myös koiraperheiden tarpeisiin. Sisäänkäynnin välittömään läheisyyteen on hyvä varata tassupyyhkeille paikka, josta pyyhkeet saa helposti käyttöön tassujen pyyhkimistä varten. Jos koirien sisäänkäynti tapahtuu kodinhoitohuoneen tai erillisen kuraeteisen ovesta, on tässä kappaleessa esitetyt tärkeää ottaa huomioon silloin kodinhoitohuoneessa tai kuraeteisessä.

Eryteisesti ulko-ovien lukkoja valitessa on huomioitava, että lukko on sellainen, ettei koira saa vahingossa tai tarkoituksella ovea avattua. Ovet, jotka aukeavat vain kahvan painalluksella, voivat olla koiran helposti avattavissa, jos koira hyppää ovea vasten. Kahvan painalluksella avautuvat ovet

ovat näin ollen turvallisuusriski niin koiralle itselleen kuin ulkopuolisillekin, jos koira pääsee karkaamaan asunnosta porraskäytävään tai pihalle.

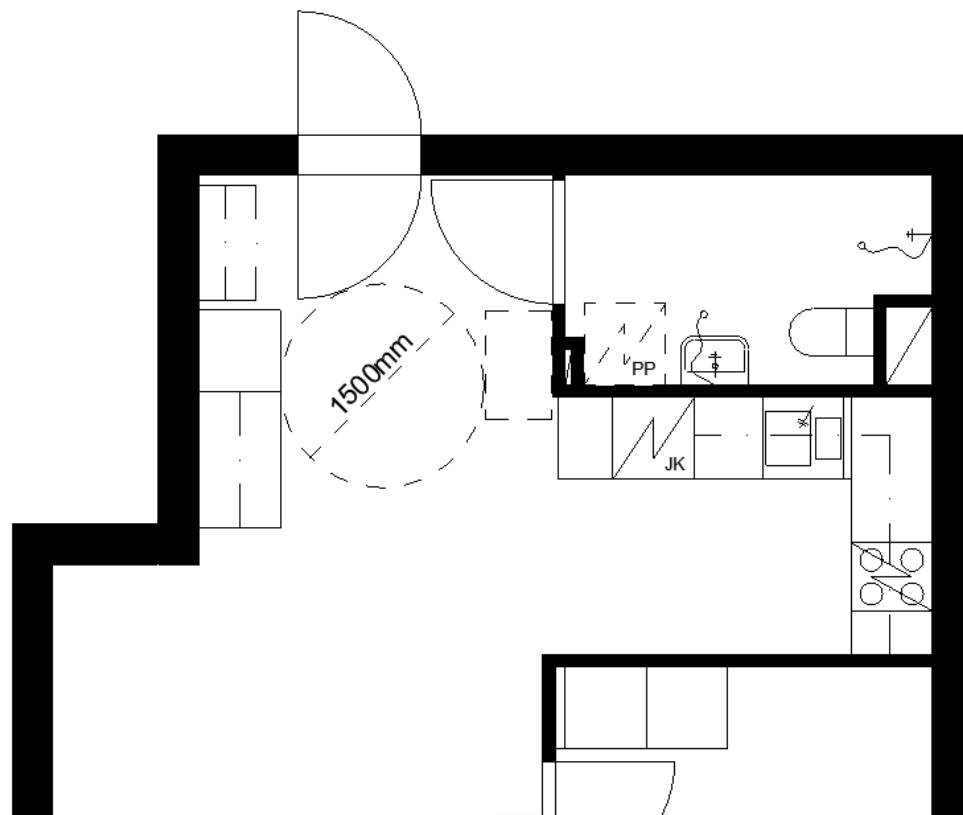
Koirat voivat olla vikkeliä ja arvaamattomia liikkeissään ja voivat karata avattavasta ovesta nopeastikin. Eteisissä tuulikaappi tai suljettavissa oleva eteinen auttaa mahdollisen karkaamisen estämistä. On hyvä, jos koiran ja ulko-oven välille on mahdollista sulkea ovi silloin, kun ulko-ovea avataan eikä koira ole hihnaan kytkettynä, esimerkiksi vieraiden tai vaikka postipaketin saapuessa. Ottamalla nämä asiat huomioon suunnitteluvaiheessa pystytään ennakoimalla vähentämään potentiaalisia vaaratilanteita. Nykyisistä palomääräyksistä johtuen asuntoihin ei voida asentaa ulko-oven yhteyteen sisäänpäin aukeavia väliovia¹³, jotka olisivat koiraperheiden kannalta hyviä. Tästä johtuen mahdollisuus sulkea eteinen koirilta on erityisen tärkeää, jos asunnon ulko-ovessa on postiluukku. Jotkut koirat saattavat esimerkiksi tuhota postiluukusta putoavat postit. Postiluukku voi olla koiralle myös mahdollinen turvallisuusriski, sillä on mahdollista, että ulkopuoliset saattavat esimerkiksi yrittää myrkyttää koiran pudottamalla jotain koiralle vaarallista postiluukusta. Näitä tapauksia löytyy valitettavasti täältä Suomestakin¹⁴. Tätä ongelmaa ei ole, jos asuntojen ulko-ovissa ei ole postiluukkuja, vaan postilaatikot on sijoitettu keskitetysti esimerkiksi kerrostalon aulaan.

¹³ Kiinteistölehti

¹⁴ Iltä-Sanomat

Kuva 22: Kuvassa näkyy koiraperheelle riittävän tilava eteinen, jossa on monipuolista säilytystilaa riittävästi. Kuvassa vasemmalla on kaapit sekä naulakko ja oikealle on sijoitettu tilava lipasto. Kuvassa eteinen on rajattu pentuaitausta hyödyntäen. Kuvan eteisessä huonoa on se, ettei se ole rajattavissa ovella, eikä kohteen asunnoissa ole tuulikaappeja. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

Kuva 23: Kuvassa näkyy pohjapiirustus kuvassa 22 näkyvästä eteisestä. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.1.5 Olohuone

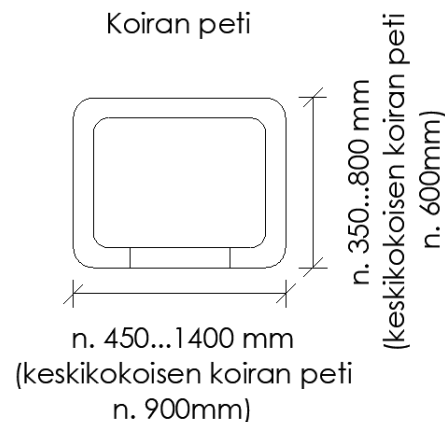
(Haastattelukysymykset 14, 26, 28, 35a.)

Monet koirat oleskelevat usein siellä, missä ihmisetkin. Olohuone on monesti koiraperheissä sellainen tila, jossa koirat viettävät paljon aikaa. Tästä johtuen usein koiralle/koirille sijoitetaan lepopaikkoja (esim. peti, jopa sohva) ja koiran lelut olohuoneeseen. Näille on hyvä jo suunnitteluvaiheessa varata tilaa niin, etteivät ne sijoitu ihmisten toimintojen tielle tai esimerkiksi kulkureiteille. Olohuoneessa on myös hyvä olla mahdollisimman avointa tilaa koirille leikkiä ja muutenkin viettää aikaa perheen läheisyydessä.

7.1.6 Makuuhuoneet

(Haastattelukysymykset: 26, 27, 35a.)

Monet koirat nauttivat, kun saavat nukkua yöt samassa tilassa omistajansa kanssa. Näin ollen on hyvä, että makuuhuoneeseen mahtuu laittamaan koiralle/koirille pedin/petejä tai että koira/koirat mahtuvat nukkumaan makuuhuoneessa lattialla. Osa koirista tietysti viihtyy myös omistajansa sängyssä, ja silloin on tärkeää, että koira pystyy hyppäämään sängystä alas turvallisesti esimerkiksi törmäämättä seinään. Joissain koiraperheissä koira saattaa jopa tarvita portaat sänkyyn, jolloin tilantarve on suurempi. Koiraperheissä on hyvä, että makuutila on erillinen suljettava huoneensa, jolloin koiran/koirat pystyy tarpeen mukaan sulkemaan pois makuuhuoneesta, sillä kaikki eivät välttämättä halua koiria makuuhuoneisiin lainkaan.

Kuva 24: Markkinoilla olevien koiranpetien tilantarve. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

Kuva 25: Kuvassa keskikokoisen koiran peti n. 600x900mm. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.1.7 Keittiö

(Haastattelukysymykset 10, 11, 27, 28, 35a, 36.)

Monet koiranomistajat pitävät keittiötä tai keittiön välitöntä läheisyyttä, esimerkiksi ruokailutilaa, hyvänä sijaintina koirien ruokkimiselle ja ruokien säilyttämiselle esimerkiksi siitä syystä, että keittiössä on vesipiste. Keittiö on muutenkin keskeinen paikka arjen muissa toiminnoissa, joten koirien ruokinta on helppo hoitaa muiden arjen askareiden lomassa.

Keittiö ja sen lähiympäristö on hyvä suunnitella niin, että sinne saa koiran/koirien ruokakupit sijoitettua järkevästi niin, etteivät ne ole ihmisten omien toimintojen edessä edes silloin, kun koirat ruokailevat. Suuri osa koiranomistajista haluaa säilyttää koirien ruoat keittiössä, joten on tärkeää, että keittiössä on tarpeeksi säilytystilaa koirien ruoille. Säilytystilan tarve riippuu luonnollisesti koirien määrästä, koosta ja mahdollisista muista seikoista. Osalle riittää kuivassa säilytettävälle ruoille yksi hylly kuivakaapista, kun toinen voi tarvita kokonaisen kaapin tai useammankin. On tärkeää, että säilytystilaa on niin kuivassa säilytettävälle ruoille (esim. kuivakaappi tai tilaa ruokatynnyreille) sekä kylmässä säilytettävälle koiranruoalle.

Koiraperheiden asunnoissa olisi hyvä, jos keittiössä olisi tilavaraus ylimääräiselle kylmäkalusteelle, johon saa tarvittaessa järkevästi sijoitettua pakastimen koirien raakaruoille. Moni koiranomistaja haluaa säilyttää koirien ruoat erillään ihmisten ruoista ja ostaa suuria määriä kerrallaan, jolloin mahdollisuus erilliselle kuivakaapille sekä erilliselle

pakastimelle koiran/koirien ruoille on perusteltua. Osa on kokenut hyväksi tavaksi säilyttää pienen määrän koiranruokaa keittiössä ja isommat kuormat ruokaa esimerkiksi varastossa tai apukeittiössä. Yleisesti koiranomistajat kuitenkin kokevat hyvänä asiana, että koiranruokasäkit saa pois näkyviltä.

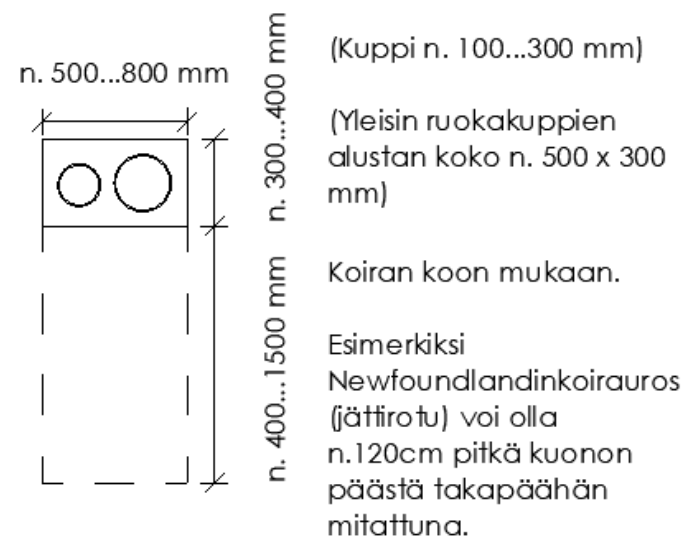

Kuva 26: Kuvassa esitetty esimerkkiratkaisu siitä, millaisessa keittiökaluksessa voi säilyttää koiran kuivaruokasäkkejä. Kuva Viilin Eskelinen. 2021.

Jotkut koirat voivat olla hyvin ahneita ja omatoimisia, eli saattavat esimerkiksi keittiön kaapissa olevan roskakorin repiä yksin ollessaan tai syödä kaapista ja tasolta kaiken, mitä löytävät. Keittiössä on tärkeää kaikin tavoin huomioida koiran turvallisuus. Osa koirista voi esimerkiksi saada liedен päälle omatoimisesti, mikä aiheuttaa tulipaloriskin. Tästä johtuen esimerkiksi induktioliettä on hyvä suosia koiraperheiden asunnoissa tai muutoin varmistaa, ettei koira saa itsenäisesti liettä päälle. Koira voi myös satuttaa itsensä kuumaan uuniin, joten uunin sijoittaminen korkeammalle mahdollisuuksien mukaan on koiratalouksissa järkevä ratkaisu.

Onkin hyvä, jos keittiö on suljettavissa koiralta/koirilta tarpeen mukaan. Koiran ollessa suljettuna keittiön ulkopuolelle on huomioitava, että koiralla on oltava vesikuppi sijoitettuna silloin keittiön ulkopuolelle, ja tämä on hyvä ottaa huomioon esimerkiksi tilan materiaalivalinnoissa.

Koiran ruoka- ja vesikuppi

Kuva 27: Koiran ruoka- ja vesikupin tilantarve. Kuva Viliinä Eskelinen. 2021.

7.1.8 Kenneltilat / Koirahuoneet

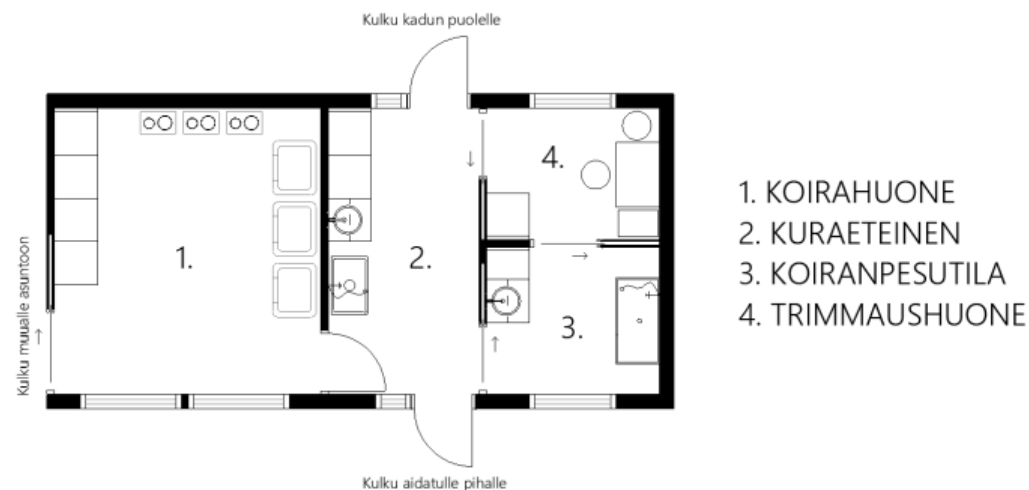
(Haastattelukysymykset 10, 12, 13, 14, 26, 28, 35a.)

Osalla koiranomistajista on koirille oma koirahuone tai kenneltilat. Nämä ovat luonnollisesti yleisempiä pientaloissa ja ne ovat yleisiä erityisesti, jos on kyseessä koirankasvattaja, tai jos omistajilla on suurempia laumoja koiria. Osa koiranomistajista saattaa kuitenkin kerrostalossakin käyttää ylimääräistä huonetta koirahuoneena. Koirahuoneella/kenneltiloilla ei ole selkeää määritelmää, vaan koirahuoneen ja kenneltilojen käyttötarkoitus voi vaihdella. Koirahuone tai kenneltila voi olla osa rakennuksesta tai huone, jossa koirat voivat esimerkiksi oleskella ollessaan yksin. Osa koiranomistajista saattaa ruokkia koirat siellä; toiset taas esimerkiksi säilyttävät koirien tarvikkeet siellä. Kenneltilan yhteydessä voi olla esimerkiksi koiranpesutilat ja kuraeteinen. Näissä tiloissa saattaa myös olla pentulaatikko emää ja pentuetta varten, jos kyseessä on koirankasvattajan asunto.

Kerrostaloissa ei liene järkevää suunnitella huoneita varsinaisesti koirahuoneiksi, vaan tarvittaessa koiranomistaja itse muokkaa olemassa olevan huoneen koirien käyttöön sopivaksi.

Pientaloa suunniteltaessa koirahuone tai kenneltilat voidaan jo suunnitteluvaiheessa suunnitella juuri siihen käyttöön tarkoitetuiksi tulevan asukkaan toiveiden ja tarpeiden mukaisesti.

Koiranomistajien tarpeet ja toiveet koirahuoneisiin ja kenneltiloihin liittyen voivat vaihdella paljonkin. Näihin tiloihin voi esimerkiksi sijoittaa pentulaatikon, ruoka- ja juomakupit, koirien petejä, lelukoreja ja säilytystilaa koirien ruoille ja tarvikkeille. Osa koiranomistajista saattaa ottaa kenneltiloissa vastaan vierailijoita, esimerkiksi tulevia pennunostajia, jolloin kenneltiloissa voi olla jopa sohva ja pöytä tuoleineen vierailijoiden kanssa seurustelua varten. On myös hyvä, että koirankasvattajalla on mahdollisuus lepoon kenneltiloissa, sillä kasvattaja joutuu usein viettämään emän sekä pentujen lähetyvillä pitkiäkin aikoja synnytyksen yhteydessä ja mahdollisesti muutoinkin.

Kuva 28: Esimerkki pientalon kenneltiloista, jossa koirahuone, koirien kanssa kulkemiseen tarkoitettu kuraeteinen sekä koiranpesutila trimmaushuoneen kera. Koirahuoneesta on suora käynti asunnon muihin tiloihin. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.2 Muut Suunnitteluohjeet

7.2.1 Tilan rajaaminen

(Haastattelukysymykset 22, 23, 27, 28, 35a, 36.)

Koiraperheiden asunnoissa tilan rajaamisen mahdollisuus on tärkeää. Tilan rajaamisen tarpeelle voi olla useita syitä, esimerkkeinä mainittakoon pentuaikana pennun oma turvallisuus, sillä pennut ovat usein kovia pureskelemaan asioita, sekä eroahdistusongelmat, joihin tilan rajaaminen voi auttaa. Joskus voi myös olla tarve erottaa perheen koirat toisistaan, jos esimerkiksi koirat eivät tule keskenään toimeen, jollain perheen koiralla on kiima-aika tai jos joku koirista on sairaana.

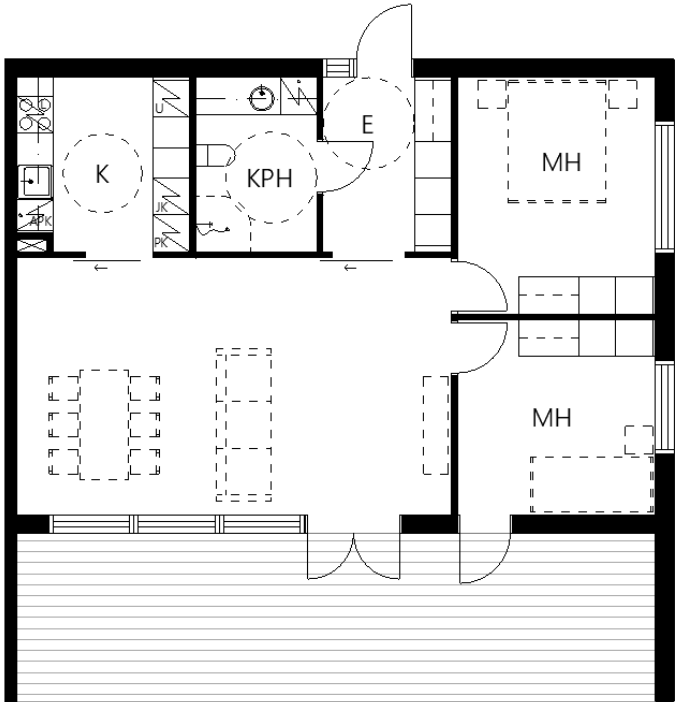
Tilaa voidaan rajata esimerkiksi ovella, koiraportilla tai pentuaitauksella. Asuntoa suunniteltaessa on hyvä miettiä, mitkä tilat voisivat olla hyviä tiloja rajata koirille, jos tarvetta on. Usein esimerkiksi eteinen, pesutilat tai kodinhoitohuone ovat sopivia ja turvallisia tiloja rajata koiralle, sillä niistä on usein helposti poistettavissa kaikki koiralle vaarallinen. Esimerkiksi sähköjohdot ja pistorasiat voivat olla koiralle hengenvaarallisia, jos koira pureskelee niitä. Tilassa, johon koira on tarpeen tullen tarkoitus rajata, ei ole suotavaa olla pistorasioita tai muuta koiralle vaarallista koiran ulottuvissa koiran oman turvallisuuden takaamiseksi. On tärkeää huomioida, että tila on helposti rajattavissa joko ovella tai markkinoilla olevilla koiraportteilla tai pentuaitauksilla.

Koiraporttien koko

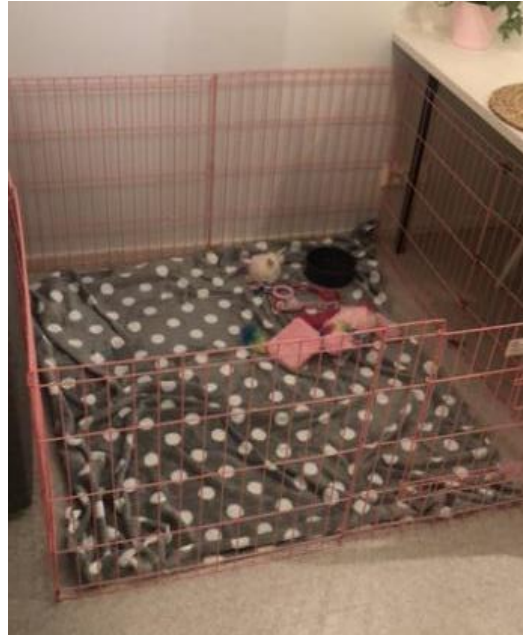
Koiraportteja on saatavilla n. 600...1600 mm:n oviaukkoihin. Osa porteista vaatii kiinnittämistä ruuveilla, osa on pingotettavissa oviaukkoihin, ja osa on itsestään seisovia portteja. Yleisempiin ovikokoihin löytyy sopivia koiraportteja markkinoilta hyvin; muutoin on hyvä varmistaa, että oviaukkoon on löydettävissä koiraportteja markkinoilta.

Pentuaitausten koko

Suosituin pentuaitausmalli yleisimmin koostuu kahdeksasta 610 mm leveästä yhteen liitetystä osasta. Aitaus on mahdollista pitää suljettuna kahdeksankulmiona, neliönä tai suorakulmiona, tai vaihtoehtoisesti sitä voi käyttää myös pitkänä 4880 mm:n aitana tilan rajaukseen.

Kuva 29: Esimerkkipiirustuksessa on mahdollista sulkea koirilta myös keittiö sekä eteinen tarpeen mukaan. Liukuovet ovat tässä hyvä ratkaisu, sillä todennäköisesti usein näiden tilojen ovet ovat suurimman osan ajasta auki, eivätkä liukuovet ole muiden toimintojen tiellä. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

Kuva 30: Kuvassa pentuaitaus, joka koostuu kahdeksasta 610mm leveästä yhteen liitetystä osasta. Kuvassa olevaa pentuaitausta on mahdollista käyttää myös 4880mm pitkänä aitana. Kuva Vilinä Eskelinen. 2019.

Kuva 31: Kuvassa oviaukkoon asennettu koiraportti, jolla voi rajata koirat tiettyyn tilaan asunnossa. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.2.2 Parvekkeen lasitukset

(Haastattelukysymykset 24, 28, 35a, 36.)

Lasitettu parveke on hyvin tärkeä koiraperheissä turvallisuuden kannalta erityisesti suurten koirien kanssa. Osa koirista saattaa hypätä parvekkeelta alas, jolloin koira voi loukkaantua vakavasti tai kuolla. Luonnollisesti parvekkeelta putoava koira on vakava turvallisuusriski myös parvekkeen alapuolella kulkeville, eikä vain koiralle itselleen. Lasitettu parveke mahdollistaa parvekkeen käyttämisen ja parvekkeen oven auki pitämisen myös koiratalouksissa, joissa on riski, että koira hyppää parvekkeelta ilman parvekelasitusta. Parvekelasitukset tuovat mielenrauhaa koiranomistajille.

Parvekkeen lasituksesta hyötyvät myös ne, joiden koirat nukkuvat tai muuten viettävät aikaa parvekkeella. Näin parvekettä pystyy käyttämään mukavammin myös sateisella ja tuulisella säällä.

7.2.3 Kaiteet

(Haastattelukysymykset 27, 36.)

Asuinrakennusten vaatimuksissa on määritelty turvakaiteiden pinnavälit sen mukaan, että kaiteet ovat ihmisille ja erityisesti myös lapsille turvallisia.¹⁵ Pienet koirat tai koiranpennut ovat kuitenkin niin pieniä, että ne mahtuvat putoamaan kaiteiden pinnojen välistä. Tämän vuoksi pienten koirien ja pentujen omistajat saattavat joutua tekemään omia viritelmiä koiran turvallisuuden takaamiseksi. On tärkeää, että myös pienten

¹⁵ Rakennustieto

¹⁶ Rakennustieto

koirien turvallisuus huomioitaisiin suunniteltaessa asuntoja sekä yhteistiloja. Esimerkiksi parvekkeiden kaiteet sekä portaikkojen ja porraskäytävien kaiteet ovat monesti vaarallisia pienille koirille sekä koiranpennuille suurten pinnavälien vuoksi. Nykyisten määräysten mukaan pystysuoran aukon minimimita on 100 mm¹⁶, joka on pienelle koiralle tai pennulle liian suuri. Kaiteissa tulisi suosia tasaisia pintoja, esimerkiksi lasikaidetta. Jos kuitenkin halutaan käyttää pinnakaidetta, kannattaa pinnavälin olla huomattavasti pienempi.

Kuva 32: Pieni koira voi mahtua putoamaan kaiteen pinnojen välistä. Tässä kuvassa koiranomistaja on asentanut kaiteen alareunaan verkon koiran putoamisen estämiseksi.

7.2.4 Portaikko

(Haastattelukysymykset 27, 28, 29, 35a, 35b, 36.)

Avoportaat ovat riski erityisesti pienille koirille sekä pennuille, jotka pääsevät putoamaan avonaisten portaiden väleistä. Monet koirat myös pelkäävät kulkea avoportaikossa. Tästä johtuen aukottomat umpiportaat ovat parempi valinta koiraperheiden asuntoihin sekä porraskäytäviin.

Portaikoin pintamateriaalin on erityisen tärkeää olla sellainen, että koiran tassuilla on hyvä pito, eikä koira pääse loukkaantumaan portaissa kulkiessa portaiden liukkaiden takia. Suurin osa haastateltavista oli törmännyt liukkaisiin portaisiin erityisesti kerrostalojen porraskäytävissä. Porraskäytävän portaikossa liikutaan yleensä koira kytkettynä, joten koiran liukastuminen on turvallisuusriski myös omistajalle, joka saattaa kaatua mukana ja loukata samalla myös itsensä. Myös asuntojen sisällä portaissa on oltava hyvä pito koiran tassujen alla. Koiranomistajat ovat kokeneet suorat portaat helpommin kuljettavaksi koiran kanssa verrattuna kierreportaisiin, joten kierreportaita on hyvä välttää.

Kuva 33: Kuvassa avoportaat, jotka jouduttu muokkaamaan koiraturvalliseksi asentamalla kalaverkko portaikon alaosaan, jottei pieni koira pääse tippumaan portaikosta ja satuttamaan itseään.

7.2.5 Äänieristys

(Haastattelukysymykset 17, 27, 28, 29, 35a, 35b, 36.)

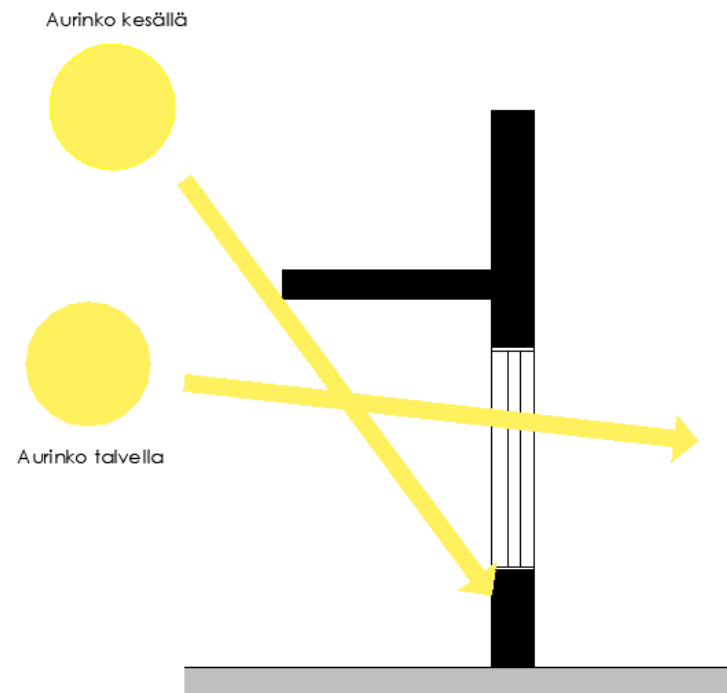
Taloissa, joissa asuu koiria, on hyvä äänieristys erityisen tärkeää, sillä osa koirista saattaa reagoida asunnon ulkopuolisiin ääniin tai koiralla saattaa olla esimerkiksi eroahdistusta, jonka vuoksi koira pitää ääntä. Hyvä äänieristys vähentää koirien reagointia sekä koirien äänten kuulumista naapuriasuntoihin, jolloin yleensä naapuritkin pysyvät tyytyväisempinä. Erityisesti monissa kerrostaloissa koirien äänet voivat kuulua hyvinkin kaukana olevista asunnoista, ja koiran haukku häiritsee useita talon muita asukkaita. Hyvällä äänieristyksellä luodaan koirille asunto, jossa koirat eivät koe niin suurta tarvetta haukkua.

7.2.6 Aurinko ja sisätilojen lämpeneminen

(Haastattelukysymykset 27, 28, 35a.)

Koiraperheiden asunnoissa on kiinnitettävä erityishuomiota siihen, ettei asunto pääse kuumenemaan liikaa kesähelteillä. Koirat eivät pysty itsenäisesti vilvoittelemaan samalla tavalla kuin ihmiset. Ihminen pystyy tarjoamaan koirille viilennystä ollessaan kotona, mutta harvalla koiranomistajalla on mahdollisuutta olla koirien kanssa kotona aina. Koiran ollessa yksin mahdollisuudet viilentää koiraa ovat rajalliset, ja siksi on erittäin tärkeää, ettei asunto pääse kuumenemaan liikaa ja aiheuttamaan lämpöhalvausriskiä koiralle. Tämä tulee pyrkiä huomioimaan mahdollisimman hyvin jo rakennuksen

suunnitteluvaiheessa ja valittava keinot, joilla varmistetaan asunnon lämpötilan pysyminen kohtuullisena myös kesällä.

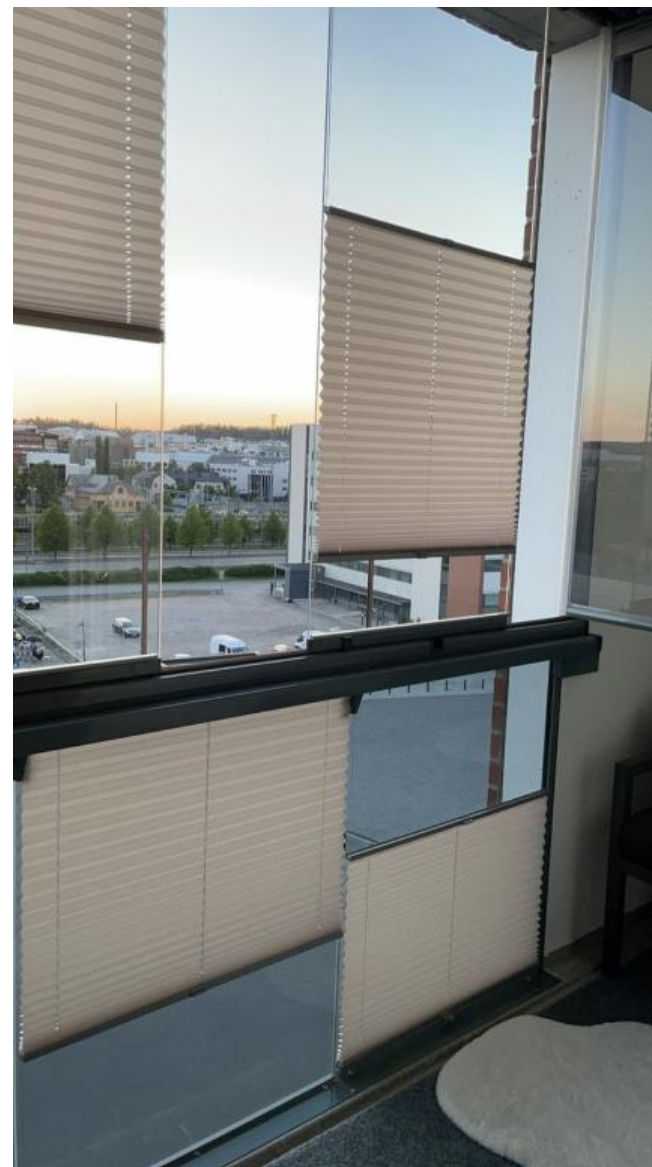

Kuva 34: Kuvassa esimerkkipiirustus siitä, kuinka kuumaa kesäaurinkoa voidaan rakenteellisesti estää kuumentamasta sisätiloja kesällä niin, että kuitenkin talvisin aurinko lämmittää asuntoa ja tuo asuntoon valoa. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

7.2.7 Näköyhteys ulos

(Haastattelukysymykset 18, 27, 28, 35a.)

Monet koirat nauttivat, kun ne saavat katsella ulos ikkunasta tai parvekkeelta. Osa koirista katselee ulos rauhallisesti, osa saattaa reagoida voimakkaasti ärsykkeisiin. Tästä johtuen on hyvä, että näköyhteyden pystyy tarvittaessa estämään ulos. Alhaalta ylöspäin nousevat sälekaihtimet voivat olla hyvä ratkaisu koiraperheen asuntoon. Niiden avulla pystytään mahdollistamaan luonnonvalon saaminen sisätiloihin, vaikka koiran näköyhteys esimerkiksi vilkkaalle kadulle olisi estetty. Sälekaihtimissa on hyvä huomioida, ettei koira yltäisi repimään sälekaihtimien roikkuvia naruja.

Kuva 35: Kuvassa esimerkki parvekkeen vekkikaihtimista, jotka ovat liikuteltavissa alhaalta ylös ja ylhäältä alas tarpeen mukaan, ja joihin asunnossa asuva koiranomistaja on ollut tyytyväinen. Kuva anonyymin koiranomistajan luvalla. Kuvaaaja ei halua nimeään julkaistavan. 2021.

7.2.8 Sisätilojen pintamateriaalit

(Haastattelukysymykset 20, 21, 27, 28, 29, 30.)

Koiratalouksissa pintamateriaalien rooli korostuu entisestään verrattuna koirattomaan talouteen. Koiratalouksissa lattiamateriaalien lisäksi on tärkeää miettiä myös seinien sekä kaapinovien pintamateriaaleja. Tärkeitä ominaisuuksia ovat mm. seuraavat:

- hyvä kosteudenkestävyys
- hyvä kulutuksenkestävyys
- helppo siivottavuus
- hyvä pito tassujen alla

Kosteudenkestävyys

Kosteudenkestävyys on tärkeä ominaisuus koiratalouksien pintamateriaaleissa, erityisesti lattiamateriaalissa. Koirien tassujen mukana kulkeutuu kosteutta sisään, ja joskus koirilta saattaa esimerkiksi vesikuppi kaatua tai koiran juodessa vesi loiskua. Tästä syystä on tärkeää, että pintamateriaalit eivät kärsi liikaa kosteudesta. Koiralle saattaa käydä oksennus- tai pissavahinkoja erityisesti pentuaikana, jolloin on tärkeää, ettei pintamateriaali mene pilalle. Erityisen haastavaa on, jos vahinko käy silloin, kun omistaja ei ole kotona, eikä vahinkoa päästä heti siivoamaan pois. Erityisen tärkeässä roolissa kosteudenkestävyys on eteisessä sekä tilassa, jossa koiran vesikuppi sijaitsee, mutta on positiivista, jos koko asunnon pintamateriaalit kestäisivät kosteutta materiaalien kärsimättä liikaa.

Kulutuksenkestävyys

Kulutuksenkestävyys on tärkeä ominaisuus erityisesti lattioissa, sillä koirien kynnet voivat kuluttaa lattian pintaa eikä lattia pysy hyvässä kunnossa ja kauniina pitkään. Kynnet saattavat kuluttaa esimerkiksi parketin pilalle jo muutamassa vuodessa.

Siivottavuus

Koiratalouksissa on erityisen tärkeää, että pintamateriaalit ovat helposti siivottavia. Koirat tuovat ulkoa kuraa ja hiekkaa sisätiloihin enemmän tai vähemmän koiran koosta ja turkista riippuen. Koiran ravistellessa kuraa löytyy toisinaan myös seinistä sekä kaappien ovista. Osalla koirista valuu myös kuolaa, kuten myös mahanesteet sekä ulosteet, jotka helposti leviävät pilaten pintamateriaaleja. On siis tärkeää, että pintamateriaalien puhdistaminen ei ole liian työläistä ja että pintamateriaalit ylipäätään saa puhdistettua.

Lattiamateriaalin pito

Koiratalouksissa on tärkeää, että lattiamateriaali ei ole liian liukas koirien tassuille. Liukas alusta altistaa loukkaantumisille, ja etenkin pentuajan liukastumiset voivat vaikuttaa luuston kehitykseen negatiivisesti. Ongelmaa voidaan toki korjata lisäämällä mattoja runsaasti ja asentamalla liukuestemattoa mattojen alle, mutta olisi hyvä, että lattiamateriaalit itsessään eivät olisi liian liukkaat koirien tassuille, eivätkä altistaisi loukkaantumisille ja vammoille.

Helppo korjattavuus

Asuntoja suunnitellessa on hyvä muistaa, että jotkut koirat saattavat olla ahkeria tuhoamaan asuntoa, joten on tärkeää, että tuhot ovat helposti korjattavissa. Eniten koirien askartelun kohteeksi joutuvat usein esimerkiksi seinät, lattialistat, ovien karnit sekä ovet. On tärkeää, että asunnon eri osat ovat helposti korjattavissa tai vaihdettavissa helposti uusiin. Tarpeen mukaan on mahdollista valita myös metalliset ovenkarnit.

Kiintokalusteet

Kiintokalusteiden pintoja valitessa on tärkeää huomioida samat asiat kuin muissa materiaalivalinnoissa. Koiratalouksissa esimerkiksi kaapinovien pyyhkiminen on arkipäivää. On tärkeää, että pinnat kestävät kosteutta ja ovat helposti puhdistettavissa liasta. On myös hyvä, jos kiintokalusteiden pinnat kestävät koiran kynsiä mahdollisimman hyvin.

Kuva 36: Esimerkiksi laattalattia on usein toimiva lattiamateriaali koiraperheessä, sillä laattalattia on helposti puhdistettavissa, eikä se mene pilalle kosteudesta ja liasta. Erityisesti koiranpennut saattavat pissata lattialle ja on tärkeää, ettei lattiamateriaali mene koiran virtsaamisesta pilalle. Laattaa valitessa on kuitenkin huomioitava, ettei laatta ole liian liukas koiran tassuille. Kuva Vilinä Eskelinen. 2019.

8. REFERENSSIT

Tässä kappaleessa esitellään kaksi referenssikohdetta, joissa on huomioitu koiraperheiden tarpeita. Referenssikohteina ovat Järvenpäässä sijaitseva kerrostaloyhtiö Järvenpään Garden sekä Jyväskylän vuoden 2014 asuntomessujen kohde 36 HauHaus.

8.1 Järvenpää Garden

Välskärinkatu 29, Järvenpää

2021

Arkkitehtitoimisto Sevedim Oy / Mirva Mehtonen Arkkitehti
SAFA

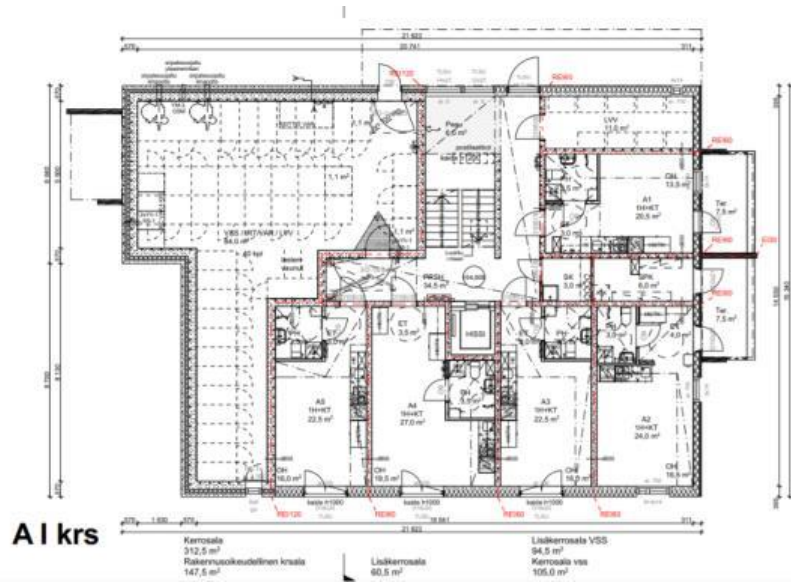
Toivo Groupin kohteessa Järvenpään Gardenissa on koirat otettu huomioon. Kohteessa on heti sisääntulon välittömässä läheisyydessä kuraeteinen, jossa pystyy huuhtelevaan koiran tassut. Kuraeteinen on kohteen molemmissa rakennuksissa sijoitettu hyvin, sillä kuraeteiset sijaitsevat syvennyksessä heti ulko-oven vieressä. Kuraeteiseen on suoraan näkymä ulkoa sekä portaikosta tai käytävästä, jolloin toiset koiranomistajat pystyvät ennakoimaan kohtaamistilanteet. Kuraeteiseen on sijoitettu kurasyöppö, pesuallas sekä käsisuihku, joten kuraeteinen sopii myös muiden kuin koiranomistajien käyttöön ja hyödyttää kaikkia kohteen asukkaita. Kohteen piha-alueella on aidattu koirille oma koira-aitaus. Koira-aitaus on pienehkö, mutta riittävä. Tätä pienempää aitausta ei ole kannattavaa tehdä. Koira-aitaus on sijoitettu tontilla ns. talojen suojaan. On hyvä asia, että koira-aitaus ei ole heti tien vieressä. Kohteessa kuitenkin asukkaiden keskeiset kulkureitit kulkevat koira-aitauksen ohi ja aitauksen sijoittaminen hieman sivumpaan mahdollisuuksien mukaan olisi hyvä.

Kohteessa porraskäytävä on pohjaratkaisultaan koiraperheiden kannalta suhteellisen toimiva, sillä siellä on suhteellisen hyvin tilaa väistää vastaanulijoita tarpeen

mukaan. Kohteessa on hyvää myös se, että porraskäytävästä on mahdollista kulkea ulos pääovesta sekä tarpeen tullen myös irtaimistovaraston kautta.

Kuva 37: Järvenpään Garden. 2021. Arkkitehti Mirva Mehtonen. Kuvassa referenssikohde, jonka pihalle on sijoitettu koira-aitaus, näkyy kuvassa keskellä alareunassa.

Kuva 38: Järvenpään Garden. 2021. Arkkitehti Mirva Mehtonen. Kuvassa A-rakennuksen ensimmäinen kerros, johon sijoitettu kuraeteinen ja porraskäytävässä on hyvät mahdollisuudet välttää kohtaamisia tarvittaessa. Porraskäytävästä pystyy tarvittaessa kulkemaan ulos myös irtaimistovaraston kautta.

Kuva 39: Järvenpään Garden. 2021. Arkkitehti Mirva Mehtonen. Kuvassa B-rakennuksen kuraeteinen. Kuraeteinen on syvennyksessä heti sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä. Kurapisteelle on näköyhteys ulkoa ulko-oven edestä ikkunan läpi. Kuva Vilinä Eskelinen. 2021.

8.2 HauHaus

Jyväskylän asuntomessut 2014

Kohde 36

Suunnittelija: Sami Leinonen RA

Vuoden 2014 asuntomessukohde HauHaus on suunniteltu koiraperheen tarpeet silmällä pitäen kyseisen koiraperheen toiveiden mukaisesti. Tavoitteena oli koiraystävällinen ja koiranomistajaystävällinen koti, josta tuli kodin näköinen koti, jossa on otettu monessa pienessä asiassa koirat huomioon. Rakennuksen rakentaminen ei myöskään ollut poikkeuksellisen kallista, vaan haluttiin etsiä kohtuuhintaisia koirien kanssa toimivia ratkaisuja. Rakennuksessa koirat otettiin huomioon niin pohjaratkaisussa, pihassa, materiaaleissa, akustiikassa, värivalinnoissa, teknologiassa, säilytysratkaisuissa, huonekaluvalinnoissa, teksteilleissä ja monessa muussa asiassa.

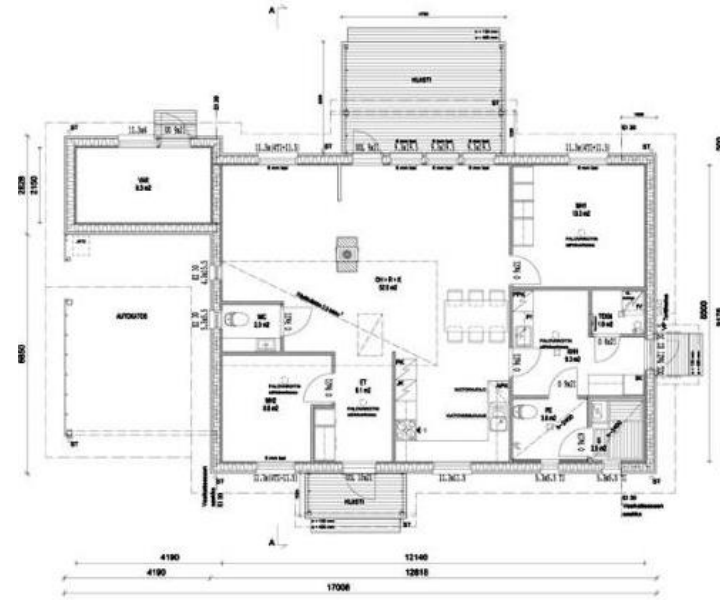
Rakennuksessa on esimerkiksi vesipiste kodinhoituhuoneen oven vieressä ulkona, missä voi huuhdella koirien tassut kurakeleillä. Kodinhoituhuoneeseen on sijoitettu iso kaluste koirien ruokien säilytystä varten. Kohteessa oleskelutilat ovat väljät, jolloin koirilla on hyvin tilaa oleskella ihmisten kanssa samoissa tiloissa. Tässä kohteessa keittiötä ei ole rajattu muista tiloista, joka saattaisi osassa koiraperheistä olla ongelma, mutta tälle koiraperheelle ilmeisesti toimiva ratkaisu. Samoin eteinen ei ole suljettavissa, jolloin on riski, että koira voi karata ulko-ovea avatessa. Piha on aidattu niin, että aidatulta pihalta pääsee kulkemaan kodinhoituhuoneeseen, olohuoneeseen sekä ulos aidatulta pihalta. Kohteessa kasvimaata ja muut

hyötykasvit on sijoitettu aitauksen ulkopuolelle. Kohteessa myös autoliikenne on sijoitettu aidatun alueen ulkopuolelle.

Kohteessa on otettu huomioon paljon sellaisiakin koiriin liittyviä asioita, joille esimerkiksi opinnäytetyön tekijällä ei olisi tarvetta omien koiriensä kanssa. Talossa tehdyt ratkaisut eivät myöskään täyttäisi opinnäytetyön tekijän omia tarpeita koiranomistajana tekijän tämänhetkessä elämäntilanteessa. Opinnäytetyön tekijä haluaisi ehdottomasti suljettavan eteisen tai tilavan tuulikaapin sekä kurasyöpöllisen kodinhoituhuoneen, tai kuraeteisen ja enemmän säilytystilaa sisäänkäyntien yhteyteen. Esimerkki havainnollistaa sitä asiaa, että usein koiraperheissä tarpeet, arjen ongelmat ja haasteet eivät ole keskenään täysin vertailukelpoisia, vaan tarpeet, haasteet ja ongelmat voivat olla hyvinkin yksilöllisiä. Näin ollen pientaloja suunniteltaessa on tärkeää kartoittaa tulevien käyttäjien tarpeet huolellisesti, jotta saadaan suunniteltua sopiva koti tuleville asukkaille.

Kuva 40: HauHaus. 2014. Rakennusarkkitehti Sami Leinonen. Kuvassa kohteen pääjulkisivu. Talon oikealla puolella näkyy portti koirille aidatulle takapihalle. Autoliikenne jää talon etupuolelle.

Kuva 41: HauHaus. 2014. Rakennusarkkitehti Sami Leinonen. Kuvassa näkyy aidatun piha-alueen portti sekä aita, jotka molemmat ovat riittävän korkeat ja jykävät keskikokoisille koirille. Pienet koirat voisivat mahtua portin pintojen välistä sekä portin ali. Kuvassa näkyy pihalle koirien virikkeeksi asetettuja agilityesteitä.

Kuva 42: HauHaus. 2014. Rakennusarkkitehti Sami Leinonen. Kuvassa näkyy kodinhoituhuoneen ovi, joka on sijoitettu aidatun alueen sisään, jotta koirat voi tuoda pihalta sisään suoraan kodinhoituhuoneen oven kautta. Kodinhoituhuoneen oven viereen on sijoitettu pesupiste, jossa voi huuhdella koirien tassut ennen sisään menemistä.

Kuva 43: HauHaus. 2014. Rakennusarkkitehti Sami Leinonen. Kuvassa näkyy rakennuksen pohjapiirustus. Pohjapiirustuksesta voi nähdä, että oleskelutilat ovat väljäät, jolloin koirilla on tilaa oleskella näissä tiloissa. Eteinen on mitoitettu väljäksi, joten siinä mahtuu hyvin pukemaan koirille ulkoiluvälineet päälle. Kuistin sekä kodinhoituhuoneen ovien kautta on suoraan käynti aidatulle piha-alueelle.

9 YHTEENVETO

Tässä opinnäytetyössä tehdyn haastattelututkimuksen sekä muiden opinnäytetyössä käytettyjen lähteiden perusteella voidaan yhteenvetona todeta, että koiratalouksien arkea helpottavien suunnitteluratkaisujen tarve on ilmeinen.

Tärkeää on huomioida koiraperheiden tarvitsema säilytystilan määrä. Säilytystilaa tarvitaan erityisesti eteiseen, kodinhoitohuoneeseen tai kuraeteiseen sekä keittiöön. Tärkeää on myös huomioida mahdollisuus pestä koira ulkoilun jälkeen. Sisätilojen pintamateriaalien soveltuvuus koiraperheille on huomioitava, jotta kulkeminen on koirille mahdollisimman turvallista, ja että pinnat ovat helposti puhdistettavissa. Kulkureitit rakennusten porraskäytävissä sekä piha-alueilla on suunniteltava huolella, jotta kulkeminen on mahdollisimman turvallista kaikille kulkureiteillä liikkuville.

Monet koiraystävälliset suunnitteluratkaisut koiraperheen arjen helpottamisen lisäksi ehkäisee koirista aiheutuvia haittoja ja ei-toivottuja tilanteita. Osa opinnäytetyössä esitetyistä esimerkkiratkaisuista lisää kaikkien turvallisuutta sekä asukkaiden asumisviihtyvyyttä. Tästä syystä kyseiset suunnitteluratkaisut hyödyttävät myös muitakin kuin koiranomistajia.

Suuri osa opinnäytetyössä esiteltävistä suunnitteluohjeista ei nosta merkittävästi rakentamisen kustannuksia, ja kyseisissä ohjeissa esitetyt ratkaisut usein hyödyttävät myös muitakin kuin koiranomistajia; erityisesti lapsiperheitä. Osa esimerkkiratkaisuista saattaa nostaa hintaa jonkin verran rakentamisvaiheessa, mutta pidemmällä aikavälillä toteutettu suunnitteluratkaisu saattaa vähentää esimerkiksi siivouskustannuksia.

Monet opinnäytetyössä esitettävät suositeltavat suunnitteluratkaisut ovat yleisesti asuntotuotannossa käytettyjä ratkaisuja, joiden suhteen tehdään valintoja aina rakennuksia suunniteltaessa. Esimerkiksi parvekkeiden kaiteiden tyyppi valitaan joka kerta parvekkeellisia asuinrakennuksia suunniteltaessa. Erilaisista kaidevaihtoehdoista umpinainen kaide on koiraperheen kannalta parempi valinta kuin esimerkiksi pinnakaide. Monet koiraperheen arkea helpottavat suunnitteluratkaisut ovat siis aivan tavanomaisia suunnitteluratkaisuja. Pienillä valinnoilla suunnitteluvaiheessa voi tehdä koiraperheiden arjesta helpompaa. Koiraperheiden tarpeiden huomioiminen asuntosuunnittelussa lisää sekä koiranomistajien että muiden asukkaiden asumismukavuutta. Suunniteltaessa asuinrakennusta, suunnittelijan on hyvä pyrkiä asettumaan koiran asemaan ja miettimään, mitä koira voisi tehdä. Samoin suunnittelijan on hyvä asettua koiranomistajan paikalle ja miettiä, millaisiin tilanteisiin voi koiran kanssa joutua, jotta koiraperheen elämää saataisiin helpotettua korkeatasoisella suunnittelulla mahdollisimman hyvin.

10 LÄHTEET

Verkkolähteet

Helsingin Sanomat. 2020. Täällä vartioin minä! Julkaistu 03.04.2020. Luettu 21.10.2021.

Saatavissa: <https://dynamic.hs.fi/2020/pkseudunkoirat/>

Ilta-Sanomat. 2021. Poliisi: Koiratalouksia kiusattu mystisellä punaisella jauheella Lieksassa. Julkaistu 26.09.2021. Luettu 31.10.2021. Saatavissa: <https://www.is.fi/kotimaa/art-2000008290624.html>

IT Invalidiliitto -lehti. 2021. Avustajakoirista on kova pula. Julkaistu 07.09.2021. Luettu 21.10.2021.

Saatavissa: <https://www.it-lehti.fi/kategoriat/apuvalineet/avustajakoirista-on-kova-pula.html>

Kaleva. 2018. Suomessa vipeltää ennätyselliset 700 000 koiraa monirotuisten ja rekisteröimättömien suosio kasvussa, katso taulukot. Julkaistu 01.07.2018. Luettu 21.10.2021.

Saatavissa: <https://www.kaleva.fi/suomessa-vipeltaa-ennatyselliset-700-000-koiraa-m/1798407>

Kiinteistölehti 2019. Kerrostalohuoneiston väliovi voi olla palotilanteessa turvallisuusriski. Julkaistu 15.01.2019. Luettu 31.10.2021.

<https://www.kiinteistolehti.fi/kerrostalohuoneiston-valiovi-voi-olla-palotilanteessa-turvallisuusriski/>

Koiramme. 2021. Vuonna 2020 enemmän koiranpentuja kuin vauvoja. Julkaistu 25.01.2021. Luettu 21.10.2021. Saatavissa: <https://www.koiramme.fi/jutut/terveys-jalostus-kasvatus/1088-enemman-koiranpentuja-kuin-vauvoja>

Rakennustieto. 2021. Kaiteet ja käsijohteet. RT 103344. Luettu 4.11.2021. Saatavissa: https://kortistot-rakennustieto-fi.ezproxy.metropolia.fi/kortit/RT%20103344?external_system=Juha&page=1

Suomen Asuntomessut. n.d. Kohde 36 HauHaus. Luettu 21.10.2021.

Saatavissa: <https://vanha.asuntomessut.fi/messukodit/hauhaus/#main>

Suomen kennelliitto. n.d. Koiranomistajille. Luettu 21.10.2021.
Saatavissa: <https://www.kennelliitto.fi/koiranomistajille>

Suomen kennelliitto. 2018. Tilastokeskus tarkisti laskelmaa koirien määrästä: Koiria on Suomessa 700 000. Julkaistu 09.04.2018. Luettu 21.10.2021.

Saatavissa: <https://www.kennelliitto.fi/tietoa-meista/uutiset/tilastokeskus-tarkisti-laskelmaa-koirien-maarasta-koiria-suomessa-700-000>

Suomen kennelliitto. n.d. Rotujen rekisteröintimäärät Suomessa. Luettu 21.10.2021.

Saatavissa: <https://www.kennelliitto.fi/koirat/rotujen-rekisterointimaarat-suomessa>

Suomen kennelliitto. n.d. Opaskoirat. Luettu 21.10.2021
Saatavissa: <https://www.kennelliitto.fi/koirat/hyotykoirat/he nkilokohtaiset-hyotykoirat/opaskoirat>

Tilastokeskus. 2020. Lähes joka kolmannessa kotitaloudessa oli lemmikki vuonna 2016. Julkaistu 20.04.2020. Luettu 21.10.2021. Saatavissa: https://www.stat.fi/til/ktutk/2016/ktutk_2016_2020-04-20_tie_001_fi.html

YIT. 2021. Uuden kodin valinnassa kannattaa huomioida myös nelijalkaiset perheenjäsenet. Julkaistu 24.03.2021. Luettu 21.10.2021. Saatavissa: <https://www.yit.fi/ytimessa/lemmikki-kerrostalossa>

Kuvat

- Kansilehden kuva Vexels. 2021. Family and Dog Silhouette. Julkaistu 16.03.2021. Luettu 04.11.2021. Saatavissa: <https://www.vexels.com/png-svg/preview/239019/family-and-dog-silhouette>
- 1 Elina Pitajeva. 2021.
- 2 Asuntosuunnittelun eväät. Huttunen. H, Pakarinen. H, Mannerla-Magnusson. M, Verma. I, Hänninen. P. 2011. s. 10.
- 4, 6 Nuorisosäätiö. n.d. Pohjakuvat. Malmin Viljatie 3. Luettu 18.10.2021. Saatavissa: <https://nuorisosaatio.fi/pohjakuvat/>
- 8 Lupapiste. Luettu 07.09.2021.
- 12 Peab Oy. 2019. Luettu 27.09.2021. Saatavissa: https://peabkoti.fi/siteassets/helsinki/sompasaari/esite_helsingin-sumppari.pdf
- 13 A-Kruunu Oy. 2019. Helsingin Fregatti Dygdenin kuja 4. Luettu 27.09.2021. Saatavissa: https://www.a-kruunu.fi/sites/default/files/flipping_books/fregattidygdenin/files/assets/common/downloads/publication.pdf?uni=bb6dab1b425009dad318aa39ab3212e2
- 16 Country Style Dog Grooming. 2018. Luettu 19.10.2021. Saatavissa: <http://countrystyledoggrooming.co.uk/>
- 20 Marja Wickman. n.d. Blogiteksti. Lemmikit sisustuksessa. Luettu 02.11.2021. Saatavissa: <https://www.marjawickman.com/mustaovi/2016/07/lemmikit-sisustuksessa.html>
- 32 Karoliina Keinänen. 2021.
- 33 Memmu Pitkänen. 2014. Blogiteksti. Ruokailutilan sisustaminen á la Peppi. Julkaistu 11.02.2014. Luettu 02.11.2021. Saatavissa: <https://www.etuovi.com/koti/blogi/ruokailutilan-sisustaminen-a-la-peppi/>
- 37 Rakennusliike Vahva. Järvenpään Garden. 2021. Luettu 19.10.2021. Saatavissa: <https://rakennusliikevahva.fi/jarvenpan-garden/>
- 38 Lupapiste. Luettu 07.09.2021.
- 40 Suomen Asuntomessut. n.d. HauHaus. Luettu 20.10.2021. Saatavissa: <https://vanha.asuntomessut.fi/messukodit/hauhaus/#main>
- 41 Rakentaja.fi. 2014. Viihtyisät ulko-oleskelutilat Asuntomessuilla. Luettu 1.11.2021. Saatavissa: https://www.rakentaja.fi/artikkelit/11884/viihtyisat_ulkooleskelutilat_asuntomessuilla.htm

- 42 Liisa Kuparinen. 2014. Blogiteksti. Koiraystävällinen kodinhoitohuone ja pesuhuone. Julkaistu 09.08.2014. Luettu 25.10.2021.
- Saatavissa:
<https://www.liisakuparinen.fi/hauhaus/koiraystavallinen-kodinhoitohuone-ja-pesuhuone/>
- 43 Liisa Kuparinen. 2014. Blogiteksti. Miksi kunnan pesutilat ovat (vesi)koiraperheessä tärkeitä? Julkaistu 18.04.2014. Luettu 25.10.2021. Saatavissa:
<https://www.liisakuparinen.fi/hauhaus/miksi-kunnan-pesutilat-ovat-vesikoiraperheessa-tarkeat/>

Liite 1

Haastattelukysymykset:

1. Kuinka monta koiraa sinulla on?
2. Minkä rotuisia koirasi ovat?
3. Millaisessa talossa asut koirasi/koiriesi kanssa?
 - a. kerrostalo
 - b. rivitalo
 - c. paritalo
 - d. omakotitalo
 - e. muu, mikä?
4. Minkä kokoisessa asunnossa asut koirasi/koiriesi kanssa?
 - a. 1H + K
 - b. 2H + K
 - c. 3H + K
 - d. 4H + K tai suurempi
5. Harrastatko koirasi/koiriesi kanssa jotakin? Jos harrastat, kerro mitä.
6. Kuinka häiritsevänä koet ulkoa sisään koirien mukana kulkeutuvan kuran/hiekan?
 - a. Todella häiritsevänä
 - b. Hieman häiritsevänä
 - c. En kovinkaan häiritsevänä
 - d. En lainkaan häiritsevänä
 - e. Muu, mikä?
7. Jos asut/asuisit taloyhtiössä (esim. kerrostaloyhtiö), kuinka tarpeellisena kokisit taloyhtiön yhteiset koiranpesutilat (ajanvarauksella, kuten pesutuvat)?
 - a. Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti
 - b. Hieman tarpeellisena. Voisin harkita niiden käyttöä
 - c. En kovinkaan tarpeellisena. En välttämättä käyttäisi niitä.
 - d. En lainkaan tarpeellisena. En todennäköisesti käyttäisi niitä
 - e. Muu, mikä?
8. Jos asut/asuisit pientalossa, kuinka tärkeänä kokisit erilliset koiranpesutilat?
 - a. Erittäin tärkeänä. Olisi tärkeää, että koirat voisi pestä erillisissä koiranpesutiloissa eikä kylpyhuoneessa.
 - b. Hieman tärkeänä. Olisi kiva, jos olisi erilliset koiranpesutilat.
 - c. En kovinkaan tärkeänä. En koe suurta tarvetta erillisille koiranpesutiloille.
 - d. En lainkaan tärkeänä. Erilliset koiranpesutilat ovat turhat.
 - e. Muu, mikä?

9. Jos asut/asuisit taloyhtiössä (esim. kerrostaloyhtiö), kuinka tarpeellisena kokisit taloyhtiön oman koira-aitauksen? Koira-aitauksessa voisi olla esimerkiksi isojen ja pienten koirien omat vuorot sekä lisäksi asukkaat voisivat varata koira-aitauksen omaan käyttöönsä kuten esimerkiksi pesutuvan.
- Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti.
 - Hieman tarpeellisena. Voisin harkita sen käyttämistä.
 - En kovinkaan tarpeellisena. En välttämättä käyttäisi sitä.
 - En lainkaan tarpeellisena. En todennäköisesti käyttäisi sitä.
 - Muu, mikä?
10. Missä tilassa haluaisit ruokkia koirasi ja miksi?
11. Mitä koirasi syövät, missä tilassa haluaisit säilyttää sen/niiden ruoat ja kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien ruoille (+ herkuille)?
12. Missä tilassa/tiloissa haluaisit säilyttää koiran/koirien ulkoiluvälineet (pannat, valjaat, hihnat, vaatteet, yms.) ja miksi? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien ulkoiluvälineille?
13. Missä tilassa haluaisit säilyttää koiran/koirien turkinhoitotarvikkeet (harjat, kammot, kuivaimet, shampoot, yms.) ja miksi? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien turkinhoitotarvikkeille?
14. Jos koirallasi/koirillasi on leluja, missä haluaisit säilyttää ne? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien leluille?
15. Millaisia koiraharrastusvälineitä sinulla on ja missä haluaisit säilyttää niitä? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit niille?
16. Onko sinulla muita koiriin liittyviä tarvikkeita? Mitä ne ovat ja missä haluaisit säilyttää ne? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit niille?
17. Reagoiko koirasi joskus asunnon ulkopuolisiin ääniin, miten? Jos reagoi, kuinka usein? Entä kuinka häiritseväniä koet asian? Tulisiko mielestäsi pyrkiä estämään asunnon ulkopuolisia ääniä kulkeutumasta asuntoihin?
18. Reagoiko koirasi edes joskus nähdessään jotakin asunnon ikkunasta/parvekkeelta (esim. ohikulkevan ihmisen/koiran)? Jos reagoi, miten ja kuinka usein? Kuinka häiritseväniä koet asian? Tulisiko mielestäsi pyrkiä estämään koiran näköyhteyttä ulos (esimerkiksi vilkkaalle kadulle)?
19. Jos asut/kuvittelet asuvasi kerrostalossa tai muuten tiiviisti, kuinka haastavana koet/kokisit kohtaamiset porraskäytävässä tai piha-alueella toisten koirakkojen (tai ihmisten) kanssa liikkeessasi oman koirasi/koiriesi kanssa? Onko mielestäsi tärkeää, että pystyt väistämään toista koirakkoa tai toisia ihmisiä porraskäytävässä tai piha-alueella kulkiessasi koirasi/koiriesi kanssa?

20. Kuinka ongelmallisena koet koiran tassuille liukkaat lattiat?
Oletko törmännyt jossain koirien tassuille liukkaisiin lattioihin, missä?
21. Mitkä ovat tärkeimmät ominaisuudet, kun valitset lattiamateriaalia kotiisi, jonka jaat koirien kanssa? Onko kokenut jonkin lattiamateriaalin erityisen hyväksi koiraperheeseen?
22. Onko koirallasi/koirillasi kotona jokin tila/tiloja, johon koirat eivät saa mennä, jos niin mikä? Onko tärkeää, että kyseinen tila on suljettavissa esimerkiksi ovella?
23. Kuinka tärkeänä koet mahdollisuuden rajata koiralle/koirille pienempi tila asunnosta (erimerkiksi pentuna yksinolon ajaksi)?
24. Kuinka tärkeänä koet parvekkeen lasitukset koirien turvallisuuden kannalta?
25. Onko koirasi tai joku koiristasi koskaan karannut asunnostasi? Miten? Olisiko sen voinut estää jollain toisella suunnitteluratkaisulla?
26. Missä koirasi nukkuu/nukkuvat (pedissä, lattialla, jne.)? Mihin olisi hyvä varata tilaa koiran/koirien nukkumiselle?
27. Oletko törmännyt nykyisessä tai aiemmassa asunnossasi koirien kanssa asuessa jonkinlaisiin ongelmiin, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.
28. Onko jokin suunnitteluratkaisu nykyisessä tai aiemmassa asunnossa ollut erityisen hyvä koirien kanssa asuessa.
29. Jos asut tai olet asunut taloyhtiössä, oletko törmännyt taloyhtiön yhteistiloissa ongelmiin koirien kanssa, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.
30. Onko jokin suunnitteluratkaisu nykyisen tai aiemman asunnon yhteistiloissa ollut erityisen hyvä koirien kannalta?
31. Jos asut tai olet asunut taloyhtiössä, oletko törmännyt taloyhtiön piha-alueella sellaisiin ongelmiin koirien kanssa, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.
32. Onko nykyisen tai aiemman asuntosi taloyhtiön piha-alueella ollut jokin erityisen hyvä suunnitteluratkaisu koirien kannalta?
33. Jos sinulla on/on ollut piha, oletko törmännyt omalla pihallasi sellaisiin ongelmiin koirien kanssa, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.
34. Jos sinulla on/on ollut piha, onko siinä ollut jotain erityisen hyviä suunnitteluratkaisuja koirien kannalta? Jos, niin mitä?
35. Kuvittele itsesi haaveilemaan omasta kodista. Millaisia toiveita sinulla olisi sen suhteen, kun mietimme koirien kanssa asumista? Mitkä olisivat sinulle tärkeitä asioita?
 - a. Asunnossa
 - b. Mahdollisissa yhteistiloissa
 - c. Omalla pihalla
 - d. Yhteisellä piha-alueella

36. Onko sinulla koiranomistajana jotain toiveita tai sanottavaa rakennussuunnittelijoille? Onko jotain, minkä haluaisit suunnittelijan ottavan huomioon rakennusta ja sen piha-alueita suunniteltaessa? Sana on vapaa!

Haastatteluiden vastaukset

Kysymys 1 Kuinka monta koiraa sinulla on?

1. 2
2. 1
3. 1
4. 1
5. 1
6. 4
7. 9, joista osa välillä vanhempien luona
8. 1
9. 1
10. 2
11. 1
12. 1
13. Nyt 1, oli aiemmin 3
14. 2
15. 3
16. 2
17. 2 koiraa ollut, eri aikoihin
18. 1
19. 3
20. 1
21. 4
22. 4 säännöllisesti, lisäksi vieraileva emä ja pentuja yli puolet vuodesta
23. On aiemmin ollut 1, suunnitelmassa koiraa
24. 1
25. 4
26. 1
27. 2

Kysymys 2 Minkä rotuisia koirasi on/ovat?

1. Alaskanmalamuutti, jakutianlaika
2. Saksanpystykorva
3. Samojedinkoira
4. Kääpiöpinseri
5. Newfoundlandinkoira
6. Samojedinkoira
7. 3 Suomenajokoira, 2 englanninsetteriä, 2 mäyräkoira, suomenlapinkoira, chihuahua
8. Welsh corgi cardigan
9. Isovillakoira
10. Mopseja

11. Samojedinkoira
12. Samojedinkoira
13. Nyt Bichon frise, edesmenneet coton de tulear ja shih tzu
14. Bordercollie ja samojedinkoira
15. Samojedinkoira
16. Saksanpaimenkoira, Siperianhusky
17. Mäyräkoira ja newfoundlandinkoira
18. Pampai eli pieni amerikanpaimenkoira
19. Siperianhusky, suomenlapinkoira, sekarotuinen (siperianhusky x novascotiannoutaja)
20. skotlanninhirvikoira
21. Grosspitz, 2 samojedinkoira, sekarotuinen (porokoira-samojedi)
22. cane corso, kääpiösnautseri
23. Sekarotuinen rescuekoira, suunnitteilla samojedinkoira
24. Suomenlapinkoira
25. Japaninpystykorva, samojedinkoira
26. Samojedinkoira
27. Karjalankarhukoira, sekarotuinen (suomenlapinkoira x suomenpystykorva)

Kysymys 3 Millaisessa talossa asut koirasi/koiriesi kanssa?

1. c paritalo
2. a kerrostalo
3. c paritalo
4. a kerrostalo
5. a kerrostalo
6. d omakotitalo
7. b rivitalo
8. e Muu, mikä? – Luhtitalo, 2 kerroksinen, asunto katutasossa
9. a kerrostalo
10. b rivitalo
11. a kerrostalo
12. b rivitalo
13. d omakotitalo (aiemmin kerrostalossa)
14. d omakotitalo
15. c paritalo
16. d omakotitalo
17. a kerrostalo mäyräkoiran kanssa / d omakotitalo mäyräkoiran ja newfoundlandinkoiran kanssa
18. a kerrostalo
19. d omakotitalo
20. a kerrostalo
21. a kerrostalo
22. d omakotitalo
23. a kerrostalo aiemman koiran kanssa, nykyinen b rivitalo
24. e Muu, mikä? – Luhtitalo, 2 kerroksinen, kaikilla oma piha
25. d omakotitalo

26. a kerrostalo

27. b rivitalo

Kysymys 4 Minkä kokoisessa asunnossa asut koirasi/koiriesi kanssa?

1. d 4H + K tai suurempi
2. d 4H + K tai suurempi
3. c 3H + K
4. a 1H + K
5. b 2H + K
6. d 4H + K tai suurempi
7. c 3H + K
8. a 1H + K
9. c 3H + K
10. c 3H + K
11. b 2H + K
12. d 4H + K tai suurempi
13. d 4H + K tai suurempi
14. d 4H + K tai suurempi
15. d 4 H + K tai suurempi
16. d 4H + K tai suurempi
17. d 4H + K tai suurempi
18. a 1H + K
19. c 3H + K
20. b 2H + K
21. b 2H + K
22. d 4H + K tai suurempi
23. 1H + ateljee aiemman koiran kanssa, nyt 4H + K
24. c 3H + K
25. d 4H + K tai suurempi
26. c 3H + K
27. b 2H + K

Kysymys 5 Harrastatko koiriesi kanssa jotakin? Jos harrastat, kerro mitä.

1. Koiravaljakkourheilu, koiranäyttelyt, verijälki
2. Ei vielä harrastuksia
3. Tokoa, näyttelyitä
4. Toko ja agility
5. Koiranäyttelyt, luonnonpuistoissa ulkoilu
6. Valjakkourheilu, metsäjälki, nosework, verijälki, uintia, vesipelastusta
7. Koiranäyttelyt, metsästys ja ajokokeet, hiihtoa talvella, kesäisin uimista, toko ja agilityjuttuja itseksensä, verijälkeä
8. Ei. Normaalilla lenkkeilyä
9. Retkeilyä, luonnossa liikkumista
10. Ei mitään erityistä

11. Canicrossia harrastelumielessä
12. Nose work, lajikokeilu meneillään, tulevaisuudessa mahdollisesti valjakkourheilua ja rally-tokoa, tykkää kokeilla kaikkea.
13. Ei harrasta, aiemmin harrastanut koiranäyttelyitä
14. Valjakkourheilu, toko ja vesipelastus
15. Koiravaljakkoharrastus, koiranäyttelyt, lenkkeily, välillä höntsäilymielessä esim. jäljestystä
16. Koiravaljakkourheilu, normaali lenkkeily
17. Ei.
18. Agilitya ja paimennusta
19. Valjakkourheilua, näyttelyitä
20. Tavallista lenkkeilyä ja koirapuistoilua
21. Lenkkeily, agility, rally-toko, took
22. Näyttelyitä, omaksi iloksi tottista (ei tavoitteellisesti)
23. X
24. Koronan takia ei tällä hetkellä. Alottanut agilitya ja haluaisi jatkaa sitä. Koiranäyttelyt haaveissa. Omatoimista treenaamista nyt koronan aikaan. Rally-toko kiinnostaa.
25. Koiratanssia, ulkoilua, Koiranäyttelyitä (ei enää niin aktiivisesti)
26. Pentukurssia, nosework (treenattu myös kotona)
27. Metsästystä, koiranäyttelyitä, koiravaljakkourheilu

Kysymys 6 Kuinka häiritsevänä koet ulkoa sisään koirien mukana kulkeutuvan kuran/hiekan?

1. e muu, mikä? – Kohtalaisen häiritsevänä. Riippuu siitä, kuinka usein jaksaa siivota.
2. e Muu, mikä? – Ei kovin häiritsevänä nykyään robotti-imuri koiran takia. Muuten häiritسی kyllä.
3. c en kovinkaan häiritsevänä
4. d En lainkaan häiritsevänä Huom: Koira pieni ja lyhytkarvainen, joten ei tule kauheasti kuraa.
5. c En kovinkaan häiritsevänä Huom: On niin tottunut ja hyväksynyt asian
6. b Hieman häiritsevänä
7. a Todella häiritsevänä
8. a Todella häiritsevänä
9. b Hieman häiritsevänä Huom: kuraa kaikkialla kurakeleillä
10. a Todella häiritsevänä
11. b Hieman häiritsevänä
12. a Todella häiritsevänä
13. a Todella häiritsevänä
14. a Todella häiritsevänä
15. a Todella häiritsevänä
16. a Todella häiritsevänä
17. e Muu, mikä? Mäyräkoiran mukana ei tullut paljoa, mutta nöffin kanssa sai siivota jatkuvasti
18. e Muu, mikä? Pesee tai kuivaa tassut heti sisään astuessa, asteikolla 1-5 olisi 4.
19. a Todella häiritsevänä. Huom: Ennen lapsen saantia ei ollut niin häiritsevää

- 20. a Todella häiritseväenä
- 21. a Todella häiritseväenä
- 22. a Todella häiritseväenä
- 23. b Hieman häiritseväenä Huom: Jos sisäänkäynnin lähellä pesupiste, ei ole ongelmaa.
- 24. b Hieman häiritseväenä Huom: Yläkerrassa asunto, eteinen alakerrassa, suurin osa kurasta jää alas eteiseen ja portaikkoon. Laminaattilattia eteisessä ongelma. Häiritsee yllättävän paljon. Etupihalla vesipiste, sillä saa pahimmat putsattua, on helpottanut. Ilman näitä asioita olisi likaiset lattiat.
- 25. b Hieman häiritseväenä
- 26. e Muu, mikä? Ei koe häiritseväenä, koska kylpyhuone suoraan eteisestä
- 27. b Hieman häiritseväenä Huom: Pakko tottua, kun on koiria

Kysymys 7 Jos asut/asuit taloyhtiössä (esim. kerrostaloyhtiö, rivitaloyhtiö), kuinka tarpeellisena kokisit taloyhtiön yhteiset koiranpesutilat (ajanvarauksella, kuten pesutuvat)?

- 1. d En lainkaan tarpeellisena. En todennäköisesti käyttäisi niitä.
- 2. e Muu mikä? – Ei niin tärkeää. On tärkeämpää, että oma kylpyhuone on ulko-oven lähellä
- 3. e Muu mikä? Enemmänkin jokin huuhtelupiste, varsinaiselle pesutilalle ei tarvetta
- 4. b Hieman tarpeellisena. Voisin harkita niiden käyttöä
- 5. e Muu, mikä? - Jos asuisi isommassa taloyhtiössä, jossa olisi paljon koiria, voisi olla kiva. Nyt pieni taloyhtiö ja vain yksi koira.
- 6. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti. Huom: Olisi hyvä keksintö! Olisi kiva, jos pystyisi lenkiltä palatessa huuhdella tassut ennen, kun vie koiria kotiin. Mielellään pesisi kunnon pesutkin muualla kuin kotona.
- 7. Muu, mikä? Voisi olla hyvä idea, tavalliset koiranomistajat ei välttämättä ymmärrä, että koira tarvitsee pesua ja osa ei ehkä osaisi käyttää ja arvostaa sitä tarpeeksi.
- 8. e Muu, mikä? – Kylpyhuone on suoraan eteisestä. Ongelmana se, että koiraa pestessä vesi tulee suoraan eteiseen, joten on hankala pestä koiraa. Voisi olla kätevää, jos olisi koiranpesutilat, etenkin jos on enemmän koiria.
- 9. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti
- 10. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti. Huom: Asuu taloyhtiössä, jossa vain yhdessä asunnossa ei ole koiraa. Asuntoja on 25kpl.
- 11. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti.
- 12. b Hieman tarpeellisena. Voisin harkita niiden käyttöä.
- 13. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti. Huom: Sellaisesta on haaveillut
- 14. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti. Huom: Taloyhtiön kannalta parempi, että pesutilan viemäri tukossa eikä jokaisen asunnon viemäri tukossa.
- 15. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti.
- 16. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti.
- 17. e Muu, mikä? Olisi käytännöllinen, varsinkin ison koiran kanssa
- 18. e Muu, mikä? On miettinyt kollegan kanssa (vastaaja rakennusarkkitehti), että olisi kätevää olla sisäänkäynnin lähellä tassujenpesupiste. Voisi olla vaikka samassa pesutilassa koiranpesutila esimerkiksi jossain nurkassa.

19. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti. Huom: olisi tosi kiva idea!
20. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti. Huom: Kylpyhuone pieni, ei mahdu niin iso koira.
21. e Muu, mikä? Ei ole tottunut käyttämään, uskoisi, että käyttäisi. Helpottaa, kun ei ole ns. ylimääräistä, joten on helpompi siivota kuin oma kylpyhuone. Sujuvampaa kuin omassa kylpyhuoneessa. Kunnan koiranpesualtaat, ergonomista ihmisille ja koirille helpompi olla kunnollisessa koiranpesualtaassa, ei lähde karkuun. Huom: Kuraeteinen!
22. a Todella tarpeellisina. Käyttäisin niitä hyvin todennäköisesti.
23. e Muu, mikä? Riippuu siitä, millaiset tilat kotona on. Jos ei ole hyviä tiloja kotona, se voisi olla hyvä. Jos useampi kylpyhuone asunnossa, niin ei olisi tarvetta. Jos koiranpesutilat kunnolla varustettu, voisin käyttää, vaikka kotona olisi hyvät tilat.
24. e Muu, mikä? - Olisi todella hyvä. Ehkä nyt hieman eri, kun on pihalla letku. Kerrostalossa olisi todella kätevä, jos voisi lenkin jälkeen huuhdella. Voisi olla hyvä idea, jos olisi kunnan koiranpesutilat kunnan altaalla, jne.
25. c En kovinkaan tarpeellisena. En välttämättä käyttäisi niitä.
26. e Muu, mikä? – Mielenkiintoinen ajatus. Nyt on hyvän kokoinen kylpyhuone, jossa on saanut pestyä, mutta jos olisi pienempi kylpyhuone tai vedenpaine huonompi, se voisi olla hyvä. Nyt ei koe tarvetta.
27. d En lainkaan tarpeellisena. En todennäköisesti käyttäisi niitä.

Kysymys 8 Jos asut/asuisit pientalossa, kuinka tärkeänä kokisit erilliset koiranpesutilat?

1. e Muu, mikä? – Olisi ne kivat, jos olisi rahaa tai jos ne olisivat asunnossa jo valmiiksi. Tai jos on kaksi kylpyhuonetta, olisi hyvä.
2. e. Muu, mikä? Ei tarvitse erillisiä. Tärkeää, että kylpyhuoneessa on tarpeeksi tilaa.
3. e Muu, mikä? Olisi kiva, mutta loppupeleissä käyttäisi neliöt muualle. Jos olisi enemmän koiria tai olisi kasvattaja, olisi pesutilat hyvä
4. d En lainkaan tärkeänä. Erilliset koiranpesutilat ovat turhat.
5. e Muu, mikä? Esimerkiksi kodinhoituhuone/kuraeteinen, jossa olisi tilaa pestä koiraa. Ottaisi huomioon, jos rakennuttaisi omaa kotia.
6. e Muu, mikä? Jos on hyvät pesutilat, ne riittävät, mutta jos on pieni kylpyhuone, se on raivostuttavaa. Olisihan se ihan kiva, jos olisi korotettu koiranpesupaikka.
7. Muu, mikä? On suunnitelmassa. On suunnitelmassa. Etenkin sellaisilla ihmisillä, jolla on useampi koira tai jos on sellaisia rotuja, että joutuu usein laittamaan turkkia. Oman tarpeen mukaan.
8. e Muu, mikä? Riippuisi siitä, kuinka hyvin peseminen kylpyhuoneessa onnistuisi. Jos olisi tarpeeksi suuri suihkutila, missä mahtuisi pesemään, on sekin ok.
9. e Muu, mikä? Kurahuone, erillinen sisäänkäynti, jossa vesipiste
10. e Muu, mikä? Kodinhoituhuone, johon pääsisi suoraan ulkoa sisään on tärkeä.
11. e. Muu, mikä? Kylpyhuone riittäisi tai kodinhoituhuoneessa tassujenpesupiste.
12. c. En kovinkaan tärkeänä. En koe suurta tarvetta erillisille koiranpesutiloille.
13. a Erittäin tärkeänä. Olisi tärkeää, että koirat voisi pestä erillisissä koiranpesutiloissa eikä kylpyhuoneessa.
14. d En lainkaan tärkeänä. Erilliset koiranpesutilat ovat turhat.

15. e Muu, mikä? Olisi mahtava, mutta ei välttämätön. Aika tärkeä, mutta ei ratkaiseva tekijä asunnon valinnassa.
16. a Erittäin tärkeänä. Olisi tärkeää, että koirat voisi pestä erillisissä koiranpesutiloissa eikä kylpyhuoneessa.
17. d En lainkaan tärkeänä. Erilliset koiranpesutilat ovat turhat.
18. a Erittäin tärkeänä. Olisi tärkeää, että koirat voisi pestä erillisissä koiranpesutiloissa eikä kylpyhuoneessa.
19. c En kovinkaan tärkeänä. En koe suurta tarvetta erillisille koiranpesutiloille. Huom: Olisi kätevä, jos kodinhoitohuoneesta pääsisi suoraan ulos.
20. e Muu, mikä? Kodinhoitohuoneessa huuhtelupiste koiran tassuille
21. e Muu, mikä? Säästäisi omia hermoja ja aikaa. Olisi tarpeelliset. Siivoaminen vie paljon aikaa. Erillinen pesutila, joka kaakeloitu, jotta voi suihkuttaa seinät.
22. a Erittäin tärkeänä. Olisi tärkeää, että koirat voisi pestä erillisissä koiranpesutiloissa eikä kylpyhuoneessa
23. e Muu, mikä? Jos ei ole rahasta kiinni, olisi hyödylliset ja käyttäisi niitä. Voi pestä myös kylpyhuoneessa. Plussaa, jos kylpyhuoneita kaksi. Kylpyamme
24. e Muu, mikä? - Enemmän tarpeellinen. Koirasta lähtee karvanlähtöaikaan kamalasti karvaa ja karvoja jää kylpyhuoneeseen helposti useammaksi viikoksi, vaikka kuinka siivoisi. Olisi ihan mahtava!
25. e Muu, mikä? Harvalla on rahkeita tehdä erillisiä koiranpesutiloja, tulevaan asuntoon tulee kodinhoitohuoneeseen koiranpesupiste. Erillinen tila koiran kuivaamiseen olisi tärkeämpi kuin pesutila.
26. b Hieman tärkeää. Olisi kiva, jos olisi erilliset koiranpesutilat. Huom: Vie tilaa ja sotkee, vaatii oman tilansa, eli voisi olla kiva.
27. d En lainkaan tärkeänä. Erilliset koiranpesutilat ovat turhat.

Kysymys 9 Jos asut/asuisit taloyhtiössä (esim. kerrostaloyhtiö, rivitaloyhtiö) kuinka tarpeellisena kokisit taloyhtiön oman koira-aitauksen? Koira-aitauksessa voisi olla esimerkiksi isojen ja pienten koirien omat vuorot sekä lisäksi asukkaat voisivat varata koira-aitauksen omaan käyttöönsä kuten esimerkiksi pesutuvissa.

1. b Hieman tarpeellisena. Voisin harkita sen käyttämistä.
2. e Muu, mikä? Olisi ihan mahtavaa. Kodin lähellä olevat koirapuistotkin kelpaa. Ei välttämättä kaipaisi taloyhtiön omaa koirapuistoa, jos niitä on lähellä. Jos etsisi asuntoa ja taloyhtiöllä olisi koira-aitaus, se olisi iso plussa ja se menisi ykköseksi listalla.
3. b Hieman tarpeellisena, Voisin harkita sen käyttämistä.
4. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti. Huom: Olisi super ihanaa!
5. e Muu, mikä? Lähellä on paljon koirapuistoja, ei koe niin tarpeellisena. Jos ei olisi koirapuistoja ja olisi iso taloyhtiö ja iso piha, voisi olla kiva. Ei tarvitsisi muiden valittaa siitä, että koirat ulkoilevat siellä missä lapsetkin.
6. e Muu, mikä? Hyvin koiraystävällisellä alueella ehdottomasti, miksipä ei. Sellaisessa, jossa paljon koiria. Riippuu sijainnista, että onko muuten mahdollista pitää koiria irti ja onko koirapuistoja tarjolla. Saattaisi vähentää koirankakkakeskustelua. Pitkässä juoksussa voisi palvella asuntoyhtiötä.
7. Muu, mikä? Jos asuu esimerkiksi jossain sivumalla, voisi olla hyvä. Koirapuistojen määrä on liian vähäinen. Julkisissa koirapuistoissa usein täyttä, eikä aina uskalla

- mennä niihin. Koiravihaajat kysymysmerkki? Toimiiko se? Ei ole itse edes ajatellut tuollaista mahdollisuutta ennen.
8. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti. Huom: Olisi niin ihanaa, on aina haaveillut, kun ei ole omaa pihaa! Koirapuistoon on matkaa ja siellä on aina ihan täyttä, eikä koiraa ole kiva viedä aina ihan täyteen koirapuistoon.
 9. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti. Huom: Hyvä, jos varattavissa omaan käyttöön!
 10. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti.
 11. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti.
 12. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti.
 13. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti. Huom: Olisi ollut hyvä silloin kun asui kerrostalossa.
 14. c En kovinkaan tarpeellisena. En välttämättä käyttäisi sitä. Huom: Yleisesti kerrostaloalueilla on lähellä kunnan koirapuistoja ja kerrostalojen pihalla ei välttämättä tilaa
 15. e Muu, mikä? Ei välttämätön, tulee toimeen ilmeinkin. Olisihan se kiva ja pitää tarpeellisena. Riippuu osittain siitä, onko muita koirapuistoja lähellä. Esimerkiksi omistajan sairastuessa olisi todella hyvä. Helsingissä toisinaan haastavaa lenkkeillä koirien kanssa pyöräilijöiden takia, jotka käyttäytyvät joskus aggressiivisesti eivätkä varo muita ulkoilijoita eikä varoita kellolla ohituksesta.
 16. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti.
 17. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti. Huom: Riippuu varmasti alueesta, esimerkiksi lähiössä. Voisi olla useamman kerrostalon yhteinen.
 18. Muu, mikä? Olisi ideaali, mutta kuinka realistinen? Paikasta riippuen.
 19. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti.
 20. b Hieman tarpeellisena. Voisin harkita sen käyttämistä. Huom: Muutaman korttelin yhteinen koirapuisto olisi hyvä, lähellä ja nopea mennä sinne. Todennäköisesti käyttäisi sitä.
 21. e Muu, mikä? Jos koirapuistoja on lähellä, ei niin tarvitse. Jos ei ole, voisi se olla kiva.
 22. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti. Huom: Olisi aivan ihana! Tämä yksi syistä, miksi ei asu kerrostaloissa.
 23. a Todella tarpeellisena. Käyttäisin sitä hyvin todennäköisesti
 24. e Muu, mikä? Riippuen taloyhtiön koosta. Aitauksen ei tarvitse olla kovin iso. Jos on omat pihat, ei välttämättä niin tarvetta, kun monet tekevät omat aitauksen. Kerrostalossa olisi ideaalisempi.
 25. e Muu, mikä? Ei tarpeellinen, voi aiheuttaa riitatilanteita. Kustannukset?
 26. e Muu, mikä? Tällä hetkellä koirapuisto todella lähellä, se riittää. Jos ei olisi, niin voisi olla kiva lisää.
 27. b Hieman tarpeellisena. Voisin harkita sen käyttämistä. Huom: Olisihan se ihan kätevä.

Kysymys 10 Missä tilassa haluaisit ruokkia koirasi ja miksi?

1. Keittiössä, siellä säilytetään koirien ruoat. Helppoa, muiden päivittäisten toimintojen lähellä.

2. Koiraa häiritsee esimerkiksi televisio, joten rauhallinen tila olisi tärkein (esimerkiksi olohuone ei ole hyvä). Nyt syö usein makuuhuoneessa. Tilalla ei niin merkitystä, kunhan koira saa syödä rauhassa eikä ihmiset ole häiriöksi.
3. Kylpyhuone voisi olla kiva
4. Keittiössä. Sotkit mieluummin keittiössä, on helppo siivota.
5. Keittiössä, lattiamateriaali, koira sotkuinen syöjä ja juoja. Lähellä ruokia.
6. Tällä hetkellä kodinhoitohuoneessa. On kätevä, vesipiste ja tasot lähellä, säilytystilaa, pinnat helposti puhdistettavissa. Jääkaappi siellä olisi kiva, nyt ei ole.
7. Koirat syövät koirahuoneessa. Koirilla ei lupaa keittiöön.
8. Keittiö tuntuu luontevalta. Tottumiskysymys, ruokailu tapahtuu keittiössä. Oma nurkkaus, missä koira syö.
9. Keittiössä oma kolo, jossa koira saisi rauhassa syödä. Nykyinen keittiö liian ahdas, nyt koira joutuu syömään kulkuväylällä, koira tarvitsee ruokarauhan, ei voi liikkua. Lapset helppo pitää pois keittiöstä, koiralla oma korotettu "ruokapöytä"
10. Jossain erillisessä tilassa, aiheutuu sotkua paljon raakaruosta, esimerkiksi kodinhoitohuone. Vesikuppi keittiössä, joku oma nurkkaus sille
11. Tällä hetkellä syö olohuoneessa, oma nurkkaus, jossa peti ja ruokakipot yms. Keittiö olisi myös ok. Jos olisi sopiva paikka keittiössä niin mieluiten pitäisi siellä.
12. Ulos kiva heittää nurmikolle, josta koira voi etsiä. Kongista (aktivointilelu). Ruokakuppien hyvä sijainti keittiössä. Kivilattia helppo siivota ja lattiamateriaali vedenkestävä. Loogista, keskeinen sijainti.
13. Keittiössä, syö siellä myös itse. On luonteva paikka, siellä on kaikkien ruokatarvikkeet, niin ihmisten kuin koirienkin.
14. Haaveilee, että voisi syöttää kodinhoitohuoneessa, koirille oma tila missä ne saa kuivua ja syödä ja on helppo pitää puhtaana
15. Keittiössä, siinä on fiskialtaat, yms. Menee siinä samassa ja saa kupit fiskikoneeseen.
16. Keittiössä. Helpoin säilyttää ruoat, on vesipisteen lähellä. Muiden arkisten toimintojen yhteydessä.
17. Keittiössä, siitä lyhyin matka ottaa ruokaa ruokapussista. Muutenkin on ruokatila. Koira voi olla sotkuinen syömään.
18. Keittiössä tulee yleensä ruoka valmistettua, joten varmaan siellä.
19. Keittiössä. Tärkeää olla lähellä jääkaappia, jossa lihat säilytetään.
20. Keittiö, helppo siivota. Lähellä ruokia. Tilan siivottavuus tärkeää. Sijainti ei ole niin merkityksellinen, pintamateriaalit tärkeimpiä. Toiminnallisuuden kannalta keittiö hyvä sijainti.
21. Keittiö, tärkeää, että on vesihana lähellä. Jääkaappi ja pakastin lähellä.
22. Tällä hetkellä keittiössä osa ja osa toisessa tilassa, mutta joku oma tila olisi kiva.
23. Keittiön läheisyydessä, esimerkiksi ruokailutilassa. Ei kuitenkaan keittiössä, paitsi jos on joku sopiva kolo, jossa ei ole tiellä, esimerkiksi keittiötason alla. Jos koira on sotkuinen syödessään, ei ole kulkuväylällä, johon astuu. Helppo siivota.
24. Keittiössä, ei haittaa, jos on sotkuisempi, keittiössä helposti siivottava lattia. Ei mitään erikoista kriteeriä. Vesipiste lähellä
25. Keittiö tai kodinhoitohuone, helppo siivota, tärkeää olla vesipiste lähellä.
26. Ruokakupit pedin vieressä olohuoneessa. Korotettu juomakuppi vähensi veden määrää lattialla. Olohuoneesta löytyi sopiva vapaa tila ruokasäiliölle, kätevää, että ne ovat vierekkäin.
27. Keittiössä, helpoin, pakastin ja jääkaappi lähellä

Kysymys 11 Mitä koirasi syövät, missä tilassa haluaisit säilyttää sen/niiden ruoat ja kuinka paljon säilytystilaa kaipaisit koirien ruoille (+ herkuille)?

1. Nappulaa, raakaa. Haluaisin säilyttää keittiössä. Pakastintilaa raakaruoalle, pieni arkkupakastin. Iso 50-60x60 kuivakaappi.
2. Syö kuivaruokaa, keittiössä oma kaappi koiralle, on ollut hyvä paikka säilyttää. On hyvä, että koiran ruoat voi pitää omassa kaapissa erillään ihmisten ruoista (koirien ruoka haisee) ja ruokia on paljon, joten tarvitsee oman kaapin.
3. Kylpyhuoneessa samassa tilassa missä koira ruokitaan, yksi kaappi riittäisi, syö nappulaa
4. Kuivaruokaa ja raakaruokaa. Säilytys kaapissa, koska kaapissa on turvassa koiralta, koska koira ei pysty ottamaan itse sieltä. Raakaruoat mahtuvat samaan pakkaseen ihmisten ruokien kanssa.
5. Keittiössä kuiva-ainekaappi, johon mahtuu alaosaan kuivaruoat säilytysastioissa.
6. Kuivaruokaa ja raakaruokaa, tulee isot määrät nappulaa kerralla (vaatii säilytystilaa, monta kymmentä säkkiä), lihat koirien omassa pakastimessa kuistilla on ollut ok. Oma jääkaappi koirille olisi hyvä ruokintapisteen lähellä. Olisi hyvä, että kaikki olisi samassa tilassa.
7. Pääsääntöisesti kuivaruokaa, mutta lisäksi myös raakaruokaa. Sisävarasto, jossa tynnyrit. Raakaruoka ihmisten ruokien kanssa samassa pakastimessa. Oma pakastin koirien ruoille olisi kiva. Olisi kiva, jos koirahuoneesta olisi oma ovella avattava pieni varasto, johon saisi koirien ruoat. Esimerkiksi tynnyrit tai Ikean päällekkäin kasattavat laatikot, josta pystyy ottamaan ruokaa, vaikka laatikot päällekkäin. Useamman koiran ruoat säilytettävänä päällekkäin parempi kuin vierekkäin tynnyreissä. Pieni pakastin varastoon.
8. Kuivaruokaa ja raakaruokaa, ihanteellista olisi säilyttää erillisessä pakastimessa koiran raakaruoat. Kuivaruoat nyt metalliastiassa, mutta olisi kiva, että ne olisivat nättimmät. Olisi tietysti kiva saada ne pois silmistä, mutta siistimmässä boksissa ei haittaa, jos ne ovat esillä. Erillään ihmisten ruoista. Herkut samassa paikassa kuin ruoat.
9. Keittiössä, syö raakaruokaa, nappulaa rinnalla, iso nappulalaatikko, sille oma tila (n. 40x40x100), Jääkaappipakastimesta yksi laatikko, mutta saisi haettua harvemmin raakaruokaa, jos olisi enemmän pakastintilaa.
10. Raakaruokaa, koirille oma lokero pakastimessa, kodinhoitohuoneessa olisi kiva olla oma pakastin koirien ruoille. Nappulat isoissa säilytysastioissa, kodinhoitohuoneessa, kaapissa päällekkäin.
11. Kuivaruokaa. Ruoat olisi hyvä säilyttää tynnyreissä, jotka olisivat kauniita. Olohuoneessa tai keittiössä. On hyvä, jos ruokien säilytys lähellä ruokakuppeja.
12. Koira syö nappulaa, osa raakaruokaa. Raakaruoassa säilytystilan puute. Riittävä pakastintila vaikuttaisi siihen, mitä syöttäisin koiralle. Iso kaappi, johon saisi koiran kuivaruoan järkevästi sijoitettua ja otettua.
13. Keittiön kaapissa, kuivaruokaa pääasiassa. Jääkaapissa esimerkiksi jauhelihat yms. Koirat niin pieniä, että ei tarvitse kauheasti tilaa. Kaksi hyllyä kaapista koiran tavaroille.

14. Raakaa sekä nappulaa, astia nappuloille ja koirille oma pakastin, lokerollinen hyvä. Molemmilla oma nappula astia 45 litrainen. Kodinhoitohuone olisi paras, lähellä ruokintapistettä. Nyt keittiössä.
15. Pieni määrä (muutaman päivän määrä) keittiössä, apukeittiössä/ruokakomerossa loput, johon saisi esimerkiksi pakasteet. Huomioitava, että koiran ruoat usein haisevat. Koirien ruoille oma pakastin. Kaapeissa isommat määrät ruokaa (ruokasäkit), pois silmistä ja siististi. Huomioitava, että saa myös koirilta lukittua, jos on ahne koira. Pieni määrä keittiössä, vaikka vetolaatikossa integroituna tai kaappi.
16. Keittiössä. Pääsääntöisesti nappulaa, jonkun verran raakalihaa. Olisi hyvä, että keittiössä olisi pakastintilaa enemmän, esimerkiksi tilaa pienelle pakastimelle. Isolle ruoka-astialle tila keittiön tason alla on hyvä säilytystila koiran ruoille. Tarpeeksi kaappitilaa, että mahtuu muut ruokintaan liittyvät asiat.
17. Nappulaa ja märkäruokaa, Kaapista oma iso hylly esim. alhaalta.
18. Kuivaruokaa ja raakaa ja märkäruokaa, olisi kiva ostaa isoja nappulapusseja, joten niille tarvitsisi tilaa. Laatikko/tyynyri hyvä, kaapissa piilossa olisi parempi. Olisi kiva, että koiran raakaruoille olisi oma pakastin. Jos olisi kunnan pakastin, niin pystyisi syöttämään enemmän raakaruokaa tai valmistaa itse ruokia pakkaseen.
19. Lihaa ja nappulaa. Nappulat kodinhoitohuoneessa nyt tynnyreissä, jos olisi tilaa, olisi parempi olla keittiössä. Yksi kokonainen kaappi koirien ruoille olisi voisi olla hyvä. Pakastimesta riittää yksi lokero, sama pakastin kuin ihmisille.
20. Koira syö nappulaa ja esimerkiksi jauhelihaa, jne. Ruokasäkit isoja (iso koira), Keittiöön kiinteät hyvät säilytystilat. Kaappi, jossa alaosa avoin ruokasäkeille tai muulle ruoansäilytysastialle. Päälle hyllyjä, joille saa herkut ja muut ruokintaan liittyvät asiat. Tärkeää, ettei koiranruoan haju leviä muualle.
21. Koirat syövät kuivamuonaa, kolme isoa tynnyriä päällekkäin, joku nätimpi olisi kiva. Jos olisi kaappi, olisi kätevää, että se olisi kunnan kokoinen kaappi. Saisi pois näkyvistä. Tynnyri mahtuisi alas, herkut kaapin yläosaan. Kaappi olisi siitä hyvä, että saisi koirien ulottumattomiin. Helpottaa jos hoitaja tulee kylään, helppo neuvoa mistä löytyy tavarat.
22. Raakaruokaa sekä nappulaa. Vanhasta kylmiöstä tehty apukeittiö, jossa kiskoilla isot lokerikot ruokasäkeille, piilossa olevat. Kaksi 15kg ruokasäkkiä mahtuu. Kaksiosainen pakastin, yläosa on koirien. Ei pärjäisi normaalilla jääkaappipakastimella.
23. Jos on kuivaruokaa, olisi hyvä, että ne mahtuisivat kaappiin. Ei usko, että on suurta tarvetta erilliselle pakastimelle koirille. On iso täyskorkea pakastin. Jos koiralle olisi oma kaappi, voisi säilyttää siellä.
24. Raakaruokaa pitkälti, jonkin verran nappulaa satunnaisesti. Pakastintilaa tarvitsisi, erillinen pakastin koiralle, ei mikään puolikas jääkaappipakasti, koska koira syö paljon raakaruokaa. Herkkulaatikko kaapissa. Herkkuja useammassa paikoissa. Pakastin tärkein. Laatikollinen pakastin, arkkupakastin ei niin hyvä, kun joutuu kaivelemaan.
25. Kuivamuonaa, säilytetään erillisessä isossa astiassa keittiössä, keittiö tai kodinhoitohuone on hyvä paikka, siellä missä koirat syövät. Tila säilytysastialle. Uudessa kodissa kodinhoitohuoneessa kaappi koirien ruoille ja muille tavaroille.
26. Kuivaruokaa. Voisi olla kätevää, jos keittiössä olisi tilaa säilyttää koiran ruokaa. Olisi kiva, jos saisi piiloon tai nätimmän näköinen säiliö. Hyvä olla helposti saatavilla, koska tarvitsee usein.

27. Kuivaruokaa ja jonkin verran raakaa lihaa tai paistettua lihaa, joskus märkäruokaa, jos olisi varasto, jossa voisi olla pakastin olisi kätevä, kiva pitää koiran ruoat erillään ihmisten ruoista. Kuivaruuat nyt säilytysastiassa on ollut hyvä, lattialla on hyvä, yksi riittää. Kuivaruokasäkkejä saattaa olla säilössä useampia, kaappi voisi olla kiva.

Kysymys 12 Missä tilassa/tiloissa haluaisit säilyttää koiran/koirien ulkoiluvälineet (pannat, valjaat, hihnat, vaatteet, yms.) ja miksi? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien ulkoiluvälineille?

1. Eteisessä, oma pieni kaappi. Kaappi siksi, koska koirien varusteet usein haisevat.
2. Eteisessä, koska siitä mennään ulos. Kylpyhuoneessa kuraiset takit tällä hetkellä. Eteinen ei haittaa, jos se likaantuu. Naulakko ja jonkinlainen pieni kaappi, johon saisi esimerkiksi ulkolelut, kakkapussit yms. Naulakko valjaille, jotka jatkuvasti käytössä.
3. Kodinhoituhuone, josta käynti ulos, sama kaappi, missä ruoat, koiran tavarat kaikki siellä. Käytännöllisyys, tulisi käytettyä enemmän kodinhoituhuonetta, kaikki helposti lähellä, ei pyörisi ns. näköpiirissä
4. Eteisessä hyllyssä laatikko koiran tarvikkeille, on ollut hyvä ratkaisu. Eteisessä ne ovat hyvin käden ulottuvilla.
5. Hihna kourussa samassa kaapissa, jossa omat takit. Eteisen kaapissa kaksi hyllyä koiran tavaroille. Pientalossa kodinhoituhuone voisi olla parempi.
6. Koirien omassa eteisessä, ulkoiluvälineitä on paljon ja ne ovat usein kuraisia ja likaisia, tarvitsee tarpeeksi tilaa ja pystyy kuivattaa siellä. Ikean Sovella -järjestelmän tapainen korisysteemi ollut kätevä, kuivuu siellä hyvin. kolme moduulia, 4-5 koria per moduuli ja hyllyt päällä, on hyvä. Vähempikin riittäisi, jos olisi pienempi koti.
7. Koirahuoneessa. Eteisessä naulakko tai eteisen lähetyvillä. Naulakko voisi olla liukuovien takana piilossa, ettei aina näy esillä.
8. Eteisessä kaapissa erikseen. Olisi kiva, että niille olisi kaikille yhteinen oma paikka. Olisi kiva, että saisi kaappiin sekä henkareille ja koreihin. Tärkeää, ettei ole esillä, ettei näytä epäsiistiltä. Osa kaapista riittää.
9. Eteisessä olisi helpoin, koska siitä helpoin lähteä lenkille. Omakotitalossa kurahuoneessa, saa helposti kuivumaan. Yksi kaappi olisi hyvä, jossa olisi kaikki koiran ulkoiluvälineet.
10. Jos on kodinhoituhuone, josta ulko-ovi, oma kaappi siellä, muuten oma kaappi eteisessä.
11. Tällä hetkellä lipaston laatikossa ja kaapissa, jossa ihmistenkin varusteet. Jonkinlainen oma naulakko voisi olla hyvä. Naulakko riittäisi, jos esim 4-5 koukkua.
12. Eteinen hyvä sijainti. Naulakko on hyvä. Lämpöpatteri eteisessä olisi hyvä, kuivuisi nopeammin. Sotkut ei leviäisi muualle.
13. Eteisessä, jonkinlainen pieni kaappi (kapea kaappi/hyllykköratkaisu), pieni naulakko, kaappiin vaatteet yms. Luontevin paikka kun lähdetään ulos.
14. Tällä hetkellä eteisessä, mutta olisi kiva, jos olisi kodinhoituhuone, josta käynti ulos, olisi siellä. Oma naulakko ja jokin oma laatikko, johon saa muita tavaroita. Naulakossa hihnat ja pannat. Olisi kiva, jos eri harrastusten tavarat saisi omiin laatikkoihinsa. Ikean Kallax hylly ollut hyvä säilyttää koirien tarvikkeita.
15. Uloskäynnin yhteydessä, eteisen oltava riittävän iso, jotta mahtuu pukemaan myös koirat. Kuraeteinen olisi hyvä, parempi kuin kodinhoituhuone, jossa käsittelee

puhtaita pyykkejä, ettei koirat kuraisina ravistellessaan likaa puhtaita pyykkejä. Kaappi tai naulakko tai liukuovikaappi, jossa naulakkoa ja vetolaatikoita koirien varusteille. Kuraeteisessä myös kuivatuspaikka koirien varusteille. Kuivauskaappi ja säilytyskaappi erikseen. Kaakeloitu seinä naulakon takana.

16. Eteisessä, toiminnallinen keskeinen paikka. Täyskorkea kaappi.
17. Naulakossa on hyvä. Kaapissa voisi olla oma kori. Eteisessä, lähellä ulko-ovea.
18. Eteisessä olisi hyvä, oma hylly tai kaappi ja naulakkoa. Aktiivisesti käytettävät naulakossa, muut kaapissa.
19. Eteisessä lähellä ovea, ei tarvitse kuljettaa pitkää matkaa. Naulakoita ja kaappitilaa. Oma kaappi olisi hyvä.
20. Eteiseen erillinen kaappi koirien ulkoilutarvikkeille, normaalin eteiskalusteiden jatkoksi.
21. Eteisessä, ainakin ne, jotka enemmän käytössä. Vähemmän käytössä olevat voi olla muualla. Kokonainen kaappi määrällisesti ulkoiluvälineille olisi hyvä.
22. Yksi eteisistä koirien eteinen, jossa on koirien välineet. Muovilaatikoissa (pyörillä olevissa) koirien tavaroita. Oma tila koirien tarvikkeille, ei samaan naulakkoon ihmisten varusteiden kanssa. Naulakossa hihnoja yms., henkareissa koirien toppavaatteet, laatikoissa pantoja ja muuta.
23. Eteisen kaapissa. Ei vaadi kauheasti ylimääräistä tilaa. Voisi olla oma kaappi koiralle.
24. Eteisessä pitkälti, on nytkin ja on helpoin olla siellä, sieltä kuitenkin lähtee aina ulos. Omakotitalossa haaveena koirahuone, johon saisi kaikki koiran tavarat. Nyt on erillinen ''koirakaappi'', jossa on tavarat, jotka ei ole ihan päivittäisessä käytössä. Eteisessä oma laatikko eniten käytetyille tarvikkeille. Oma laatikko takeille, yms. Nyt lisäksi lipastossa ylimmissä laatikoissa useimmiten käytetyt varusteet, herkut ja kakkapussit. Alempana harvemmin käytettävät. On ollut hyvä ratkaisu, laatikot saa helposti järjestettyä.
25. Eteinen tai kodinhoituhuone. Kaappi.
26. Eteisessä, koska siitä ne on helppo ottaa lähtiessä. Olisi hyvä, jos saisi roikkumaan (koukut olleet hyvät), ei tarvitse etsiä laatikoista.
27. Kaapissa, eteisessä. Tai naulakossa. Voi olla samassa kuin ihmistenkin, jos on tarpeeksi tilaa. Tällä hetkellä yleisemmin käytetyt naulakossa, loput kenkäkaapissa nyt.

Kysymys 13 Missä tilassa haluaisit säilyttää koiran/koirien turkinhoitotarvikkeet (harjat, kammat, kuivaimet, shampoot, yms.) ja miksi? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien tarvikkeille?

1. Kylpyhuoneessa. Iso kaappi. Koirat pestään kylpyhuoneessa, niin hyvä säilyttää tarvikkeet lähellä.
2. Koiralle on oma kaappi koiran tavaroille, siellä voisi säilyttää. Kylpyhuoneessa olisi kiva olla oma hylly.
3. Samassa kaapissa (katso edellinen kysymys). Kätevää kun kaikki koiraan liittyvä samassa kaapissa.
4. Kylpyhuoneen peilikaapissa, ei vie paljoa tilaa.

5. Eteisen kaapissa, kaksi hyllyä koiran tavaroille. Lähellä kylpyhuonetta. Pientalossa olisi kodinhoitohuoneessa. Tärkeää, että helposti saatavilla, eikä tarvitse kuljettaa asunnon läpi.
6. Kodinhoitohuone ollut ok. Lähellä pesuhuonetta. Oma kaappi on hyvä.
7. Koirahuoneen pienessä varastossa. Turvallisessa paikassa, ettei koirat tuhoa. Tällä hetkellä yhdessä kaapissa.
8. Kylpyhuoneessa, siellä missä koiraa pestään. Nyt on vessan kaapissa ja säilyttää siellä omassa korissa, on ollut toimiva ratkaisu, sieltä helppo ottaa.
9. Kylpyhuoneessa oma hylly koiran turkinhoitotarvikkeille, trimmeri + fööni koirantarvikekaappiin
10. Eteisessä koirien muiden tarvikkeiden kanssa samassa kaapissa. Tai kodinhoitohuoneessa, jos olisi sellainen.
11. Shampoot kylpyhuoneessa, jossain kätevässä paikassa, josta helppo ottaa käyttöön. Harjat, yms. esimerkiksi koiran omassa laatikossa (nyt Ikean Kallax hylly)
12. Kunnan kokoisessa kylpyhuoneessa tai kodinhoitohuoneessa. Oma kaappi koiran kamppeille.
13. Harjat yms. keittiössä kaapissa koiran hyllyillä, kun on usein käytössä, pesutarvikkeet pesutilan vieressä kaapissa, kylpyhuoneessa roikkuvassa korissa muutama purkki, ja kuivain kaapissa lähellä kylpytiloja. Pesualtaan alla oleva kaappi olisi hyvä pesutarvikkeille.
14. Pukuhuoneessa nyt, jos olisi kodinhoitohuoneessa niin olisi osittain kodinhoitohuoneessa ja osittain kylpyhuoneessa. Olisi ihan loistava, jos kodinhoitohuoneessa olisi jokin integroitu esiin vedettävä trimmipöytä, jota voisi käyttää myös muutenkin lisäpöytänä vaikka pyykkien viikkaamiseen.
15. Siellä missä niitä käytetään eli koirien pesutilat tai kylpyhuonetila. Oma kaappi.
16. Kylpyhuoneessa/erillisissä koiranpesutiloissa shampoot, yms. Harjat, yms. keskeisissä tiloissa, joissa vietetään aikaa. Kaappitilaa, esimerkiksi yksi hylly riittää.
17. Shampoot kylpyhuoneessa. Harjat yms. esimerkiksi siivouskaappiin.
18. Koiranpesutilassa jos olisi sellainen. Yksi iso kaappi olisi hyvä.
19. Lähellä sitä paikkaa, missä turkkia hoidetaan. Kylpyhuone. Olisi kätevää säilyttää kodinhoitohuoneessa, josta mennään kylpyhuoneeseen. Vetolaatikoita, lipasto
20. Säilytys samassa eteiskaapissa kuin ulkoilutarvikkeet.
21. Pesuun liittyvät, jos olisi koirien pesutilat, jokin rullattava vaunu tai jokin kori esimerkiksi eteisessä olisi kätevä. Kylpyhuone. Kammat ja karstat Tv-tasona olevassa hyllyssä laatikossa.
22. Laatikossa pyörillä olevissa. Esimerkiksi kodinhoitohuone, jossa olisi kaikki koiratarvikkeet, voisi olla myös koirien vaatehuone. Unelma olisi lipasto/keittiön laatikot koirien tarvikkeille koirien vaatehuoneeseen. Henkaritilaa ja naulakkoa myös. Kiinteät laatikostot.
23. Jos olisi koiralle oma kaappi, niin siellä. Muuten kylpyhuoneessa kaapissa, ei vaadi kauheasti tilaa. Säilytysastia voisi olla hyvä koirien tarvikkeille (smartstore collect(?))
24. Shampoot koirakaapissa, ns arkishampoo suihkussa. Pesupäivänä ei ole ongelma ottaa kaapista. Harjat yms. myös kaapissa. Jos olisi koirahuone, voisi siellä olla kaikki. Trimmipöytä olisi kiva olla koirahuoneessa ja harjat yms. vieressä. Trimmipöydälle ei ole nyt kotona järkevää paikkaa, nyt se on eteisessä portaikon alla, onneksi sieltä helposti saatavilla.
25. Kodinhoitohuone, ei halua säilyttää näkösellä esim. kylppärissä. Toinen vaihtoehto kylpyhuoneessa piilossa kaapissa. Neljä isoa gallonan purkkia.

26. On kätevää, että harjat ovat olohuoneessa, niitä tulee käytettyä shampoita yms. Shampoille ei ole kaivannut muuta paikkaa, on samassa paikassa muiden tarvikkeiden kanssa olohuoneessa pedin lähellä. Tällä hetkellä isossa laatikossa, hankala kaivella sieltä. Kaappitila olisi hyvä, joku pienehkö, vedettävillä laatikoilla oleva, esimerkiksi lipasto olisi kätevää.
27. Jossakin kaapissa tai hyllyllä. Esimerkiksi kodinhoitohuone voisi olla hyvä.

Kysymys 14 Jos koirallasi/koirillasi on leluja, missä säilytät/haluaisit säilyttää ne? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit koirien leluille?

1. Pitkin lattioita. Jokin pieni umpinainen säilytyslaatikko, johon saa lelut piiloon tarvittaessa.
2. Ulkolelut kaapissa, muut lelut lelukorissa olohuoneessa, koska siellä tapahtuu eniten
3. Lelukori olohuoneessa
4. Lelukori on hyvä, olohuoneessa jos olisi isompi asunto. Nyt asunto vain yksi huone.
5. Olohuoneessa, missä omistajakin viettää aikaa. Iso lelukori tai useampi. Leluja on paljon.
6. Lelukori ollut hyvä. Hyvä olla siellä, missä koiratkin touhuavat. Pystyy siirtämään tarvittaessa.
7. Kori tai jokin muu, joka sopisi sisustukseen olisi kiva, sille olisi hyvä olla jokin paikka, mihin sen saa piiloon tarvittaessa.
8. Lelukori on hyvä, koira pääsee itse hakemaan leluja. Olohuoneessa.
9. Lelukori riittää, olohuoneessa
10. Lelukori olohuoneessa, koska koirat viettävät siellä aikaa.
11. Koiran saatavilla. Laatikko lattialla on hyvä. Olohuoneessa hyvä, koska olohuoneessa tilaa leikkiä.
12. Lelukorissa, olohuoneessa/oleskelutilassa
13. On, ei ole paljon, kun koira ei enää niin tykkää leikkiä. Lelut pedin luona yleensä.
14. Niin vähän leluja, ettei ole säilytyspaikkaa, on tällä hetkellä ulkotarhassa. Ettei mene lasten ja koirien lelut sekaisin.
15. Pihalelut uloskäynnin yhteydessä, omalla pihalla voisi olla laatikko, muuten sisällä niin, että helppo ottaa mukaan ulos lähtiessä. Sisälelut korissa, josta koirat saa ne itse. Lelut hyvä olla siellä, missä koirat leikkivät, joka riippuu asunnosta, yleensä siellä, missä ihmisetkin ovat.
16. Ei ole tarvetta säilytystilalle. Lelut ympäriinsä lattioilla ja pihalla.
17. Lelukori olohuoneen nurkassa
18. Olohuoneessa, lelukorissa. Sellainen, että koira pääsee niihin itse käsiksi.
19. On. Lähellä tilaa, jossa on tilaa leikkiä. Nyt olohuoneessa. Olisi kiva, jos olisi sellainen säilytysratkaisu, jotta ne saisi pois näkyvistä (esim. kannellinen laatikko)
20. Iso lelukori olohuoneessa. Siellä missä koira viettää aikaa.
21. TV-taso täynnä koirien leluja. Treenilelut ja uimalelut erikseen. Ideaalitalanteessa olisi koirahuone, jossa olisi lipastorivi, johon saisi koirien lelut.
22. Lelukurit. Kennelin puolella puupenkkejä, jossa istuinosan alla laatikko, jossa leluja. Lattioilla pitkin kämppää. Eteisaulassa lelukori yleensä.
23. Lelukorissa, olohuoneessa

24. Lelulaatikko olohuoneessa pitkälti, kun on isoin tila nyt. Ulkolelut eteisessä. Varmaan olisi kuitenkin olohuoneessa, vaikka olisi koirahuone. Olohuoneessa kuitenkin oleskellaan. Koirahuone olisi enemmän koirahuone ja mahdollisesti pentuhuone tulevaisuudessa.
25. leluille lelukori, sijainnilla ei niin väliä.
26. On olleet koiran laatikossa. Esimerkiksi kori tai vastaava riittää. Olohuone on ollut toimiva paikka.
27. Lelukori, tilalla ei niin väliä. Olohuone tai eteinen esim. ok.

Kysymys 15 Millaisia koiraharrastusvälineitä/-tarvikkeita sinulla on ja missä haluaisit säilyttää niitä? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit niille?

1. Trimmipöytä kylpyhuoneessa, tarpeeksi iso kaappi. Tai seinää vasten/joku pieni kolo
Kickbike kuivassa ulkovarastossa tai autotallissa
Reki kuivassa ulkovarastossa tai autotallissa
Näyttelytelta kuiva ulkovarasto tai autotallissa
Retkituolit näyttelyitä varten, ulkovarastossa tai autotallissa
Näyttelyhäkit kuivassa ulkovarastossa tai autotallissa
2. Ei ole.
3. Liivejä, liinoja, verijälkeen olisi kaivannut erillistä pakastelokeroa aiemmin, trimmipöytä, näyttelytelta, yms. varusteet. Teltat yms. voi laittaa varastoon.
4. Agilityesteet, oma kaappi olisi hyvä. Varastokin voisi olla ok, mutta hankala hakea sieltä aina.
5. Näyttelytarvikkeita, näyttelyhinnat, omia peittoja (ei viihdy häkissä), säilytys samassa kaapissa eteisessä/kodinhoituhuoneessa, jossa muitakin koiran tavaroita
6. Rekiä, kickbiket, kolmipyörät, mönkijä, säilytys: varasto/katos. Valjaat, uimakamppeet. Valjaat yms. eteisen korisysteemeihin. Varaston tärkeää olla suojaisa ja lukittu, asunnon yhteydessä oleva varasto.
7. Näyttelyhahnoja paljon (muutama pieni putkikassallinen), kangashäkit, metallihäkit, osa muista isoista tavaroista vanhempien luona. Säilytys koirahuoneen varastoon. Tällä hetkellä muutamassa eri varastoissa, harrastustarvikkeita on paljon. Lentoboksi. Osa portaiden alla. Olisi hyvä, jos niille olisi oma erillinen tila. Ulkovarasto kävisi myös.
8. Ei ole.
9. Ei ole vielä. Jos lähtisi vaeltamaan, voisi olla siihen tarvikkeita. Säilytys samassa paikassa kuin ihmistenkin retkeilytarvikkeet, esim. kaappi.
10. Ei ole.
11. Ei ole.
12. Noseworktarvikkeet, tulevaisuudessa esimerkiksi valjakkourheiluvarusteet eteisessä. Pyörälle varastotilaa, esim. ulkovarasto.
13. X
14. Valjakkourheiluun menopelit (pyörä nyt, kolmipyörä/nelipyörä haaveissa) autotallissa, toko merkit ja kapulat omassa laatikossaan

15. Kickbike, kickspark, reki ulkoiluvälinevarasto tai riittävän iso autotalli. Reki säilytettävä niin, ettei jalakset väännä. Kerrostalossa lukitussa omassa varastohuoneessa, turvallinen, koska ne ovat arvokkaita, ettei kukaan varasta tai riko niitä. Koirien näyttelyhäkit, omakotitalossa autotalli tai varasto, samassa näyttelyteltta, retkituolit. Trimmipöytä sisällä pesutilan lähetyvissä esimerkiksi kaapissa, jollei ole erillistä integroitua trimmaitasoa. Jos on integroitu taso, voi trimmipöydän säilyttää varastossa tai autotallissa.
16. Kickspark sekä polkupyörä, säilytys varastossa
17. Ei ole.
18. Eteisessä vetovaljaat ja agilitytreenikassi, kaapissa, yksi hylly riittäisi.
19. Valjaita, liinoja, vetovöitä: sama paikka, missä ulkoiluvälineet, omassa laatikossaan. Näyttelytarvikkeet samassa paikassa omassa laatikossaan. Kickbike ja kickspark ja agilitysteet varastossa, josta ne saisi helposti ja nopeasti (suljettu tila, ei sään armoilla)
20. Ei ole.
21. Metallihäkit, kevythäkit, trimmipöytä, retkituoli, agilitytarvikkeet, varastotila paras näille. Namiautomaatti/kauko-ohjattava palkkauslaite, olisi ideaalein säilyttää koirahuoneessa. Valjakkovarusteet: Pyörä, reki, pulkka, pyörällinen vaunu, oma varasto olisi hyvä, ettei tarvitsisi olla yhteisissä pyörävarastoissa. Voisi yrittää mahduttaa häkkivarastoon. Pyörävarasto ei välttämättä turvallinen kalliille välineille (riippuu paikasta), jotkut saattavat varastaa. Jos parveke olisi lasitettu, voisi säilyttää sielläkin.
22. Näyttelyhäkki, näyttelyteltta, varasto ollut hyvä säilytyspaikka. Jotain pieniä harrastusvälineitä, jotka eivät tarvitse suurempia säilytystiloja.
23. Ei ole.
24. Näyttelytarvikkeet (hinnat, numerolappupidikkeet, yms.) ei vie paljon tilaa, koirakaapissa kori niille. Palkkauslelut kaapissa, on ollut hyvä ratkaisu. Ei vaadi isompaa tilaa. Omakotitalossa varmaan rakentaisi agilitysteitä pihalle, pieni varasto tai katos voisi olla ok, johon saa talveksi, ei tarvitse olla iso.
25. Vetovaljaita kaapissa missä muutkin ulkoiluvarusteet, näyttelyhäkkejä, näyttelyteltat, trimmipöydät, yms (autotallissa), reki autotallissa, ei ole tiellä, tarvittaessa saa haettua sieltä.
26. Nosework tarvikkeita (osan säilytys jääkaapissa), säilytys keittiön kaapista, on tärkeää, ettei haju leviä asuntoon, ei samaan tilaan lelujen ja muiden tarvikkeiden kanssa. Ei vie erityisemmin tilaa.
27. Tutkapannat ja gps-kapulat oma hylly tai esimerkiksi piironki vetolaatikolla, vetovaljaat samassa kaapissa missä muut koirien tavarat, kickspark, varastossa hyvä.

Kysymys 16 Onko sinulla muita koiriin liittyviä tarvikkeita? Mitä ne ovat ja missä haluaisit säilyttää niitä? Kuinka paljon ja millaista säilytystilaa kaipaisit niille?

1. Koirien ensiaputarvikkeet, erilleen ihmisten ensiaputarvikkeista. Pieni ensiapukaappi. Esimerkiksi eteisessä olisi hyvä.

2. Reppu, jossa koira kulkee pyöräillä. Tällä hetkellä koiran omassa kaapissa. Eteinen olisi parempi, eteisen olisi tärkeää olla tilava, että sinne mahtuisi myös koiran tavarat. Esimerkiksi samassa naulakossa kuin muutkin koiran tarvikkeet.
3. Koiran häkit, varastossa
4. Juoksuvyö, 5m liina, samassa paikassa eteisessä ulkoiluvälineiden kanssa.
5. Kuolalappuja, räkäpyyhkeitä, pyyhkeitä. Erillinen säilytyspaikka makuuhuoneessa, vedettävät ritiläkorit 2kpl kaapissa.
6. Lääkkeet, samassa tilassa ruokien kanssa. Lisäravinteet, samassa tilassa ruokien kanssa. Herkut ja luut eteisessä kaapissa
7. Ei ole.
8. Ei ole.
9. Ei ole.
10. Ulkoleluja, eteisen kaappi/kodinhoitohuoneen kaappi
11. Koiran lääkekaappi. Tällä hetkellä makuuhuoneen lipastossa. Esimerkiksi keittiössä olisi hyvä, josta saisi helposti otettua. On tärkeää olla koiran ulottumattomissa.
12. Tassupyhkeet, kynsisakset, ensiapupakkaus, lääkkeet. On tärkeää, että koirien lääkkeet ja ea-tarvikkeet on erillään ihmisten lääkkeitä, turvallisessa paikassa koiralta ja on helposti saatavilla.
13. Oli lääkkeet, samassa kaapissa kuin ruokakin erillisellä hyllyllä, pyyhkeet pesutiloissa kaapissa ja roikkumassa naulakossa yksi käytössä oleva.
14. Koirien ensiaputarvikkeet tällä hetkellä keittiön lääkekaapissa, kodinhoitohuone olisi hyvä, kaapissa. Näyttelyhäkit autotallissa, mutta olisi hienoa, jos saisi vaikka kodinhoitohuoneeseen pois silmistä mutta olisi kuitenkin helposti otettavissa.
15. Ensiaputarvikkeet, koirien tarvikkekaappi joko kylpyhuoneessa tai kuraeteisessä. Yksi tai puolikas hylly riittää.
16. Ei ole.
17. Ei ole.
18. Häkki, koiran oma paikka kotona. Peti. Olohuoneessa voisi olla joku hyvä rauhallinen nurkka tai kohta.
19. EA-pakkaus ja lääkkeet, lääkekaapissa, samassa, jossa ihmisten.
20. Koiran pedit.
21. Ei.
22. Autohäkit, jos ottaa autosta pois niin laittaa autotalliin.
23. Ei ole.
24. Koiran asusteita, koirakirjoja, ylimääräisiä ruokakulhoja ja aktivointileluja, kosteuspyyhkeitä koiralle, koiran lääkkeet ja ensiaputarvikkeet, koirafööni, eteisessä koirakaappi.
25. Pyyhkeitä yms, menee samaan kaappiin mihin muutkin tarvikkeet. Olisi hyvä, jos olisi yksi kaappi koirien tarvikkeille.
26. Punkkilasso erillään samassa paikassa kuin nosework tarvikkeet (ei laatikossa, jossa muut tavarat sekaisin), tärkeää saada nopeasti. Koirankakkapussit tärkeää olla helposti saatavilla eteisessä, tällä hetkellä Mariskolissa.
27. Kaksi häkkiä, varasto on ollut hyvä.

Kysymys 17 Reagoiko koirasi joskus asunnon ulkopuolisiin ääniin, miten? Jos reagoi, kuinka usein? Entä kuinka häiritsevästä koet asian? Tulisiko mielestäsi pyrkiä estämään asunnon ulkopuolisia ääniä kulkeutumasta asuntoihin?

1. Kyllä, kun naapurit saapuvat autolla pihaan. Menevät vain kattomaan, ovat innoissaan, mutta hiljaa. Odottavat vieraita. Todella häiritsevästä, reagoivat usein. Olisi hyvä, jos asunnon ulkopuolisia ääniä pystyttäisi estämään.
2. Reagoi rappukäytävästä kuuluviin koirien ääniin, haukkumalla tai murisemalla. Ei kovin häiritsevästä, mutta ei se tietenkään kivaa ole, esimerkiksi kokousten aikana on häiritsevää. Olisi tärkeää pyrkiä estämään asunnon ulkopuolisia ääniä, jo pienen koiran tassujen äänet kuuluvat porraskäytävästä.
3. Ei hauku, paitsi omalle autolle. Ei koe häiritsevästä. Riippuu, millaisessa talossa asuu, että kuinka paljon täytyy eristää ääniä.
4. Jos parvekkeen ovi on kiinni, ei reagoi. Porraskäytävän ja asuntojen ääniin ei reagoi. Nykyisessä asunnossa hyvät äänieristeet. Jos olisi heikot äänieristeet niin voisi olla tarpeellista.
5. Ei reagoi. Ei välitä. Väliovi on tarpeellinen, estää ääntä jonkun verran ääniä porraskäytävistä.
6. Reagoi haukkumalla, ei pääsääntöisesti häiritsevästä. Huonot äänieristeet asunnossa, olisi hyvä, jos paremmat äänieristeet. Hävettää, jos kuuluu naapuritaloon haukku. Kerrostaloasunnossa suurempi ongelma.
7. Ei reagoi. Ei ole ollut ongelmia. Olisi tietysti kiva, jos äänet ei kulkeutuisi muualta, usein seinät aika paperia.
8. Reagoi, riippuu, joko murisee tai haukkuu, jos parvekkeen ovi auki, sängin sinne katsomaan ja ehkä haukkuu. Hyvä äänieristys, naapureista ei kuulu ääniä, parvekkeen oven ollessa auki kuuluu. On tärkeää, että on hyvät äänieristykset. Voi olla koiralle stressaavaa, jos kuuluu koko ajan ääniä.
9. Reagoi, käytävät kaikuvat, jos ei muista laittaa tuulikaapin ovea kiinni, koira haukkuu rappukäytävän äänille. Ei häiritsevästä, iltasin alkaa vartioimaan, kun lapsi menee nukkumaan. Ei reagoi erityisemmin muiden koirien haukkuun. Olisi hyvä, jos asunnon ulkopuolisia ääniä pystyttäisi estämään.
10. Reagoi, jos vieras ihminen kulkee ohi ja haukkuu ovikellolle. Ei ole häiritsevästä, ns. ilmoitusluontoinen, ei jatkuvaa. Olisi tärkeää, ettei äänet kuuluisi asuntojen ulkopuolelta, paremmat äänieristeet, varsinkin ulkoa kuuluvat.
11. Reagoi, esim. koviin kolahduksiin. Kuuntelee tarkkaavaisesti. Olisi hyvä, että asunnon ulkopuolisia ääniä kulkeutumasta asuntoihin. Koira paukkukammoinen, voi pelätä.
12. Koira nukkui eteisessä, herätti öisin haukkumalla postiautoa. Välioven kiinni laittaminen auttoi. Reagoi vain öisin. Olisi hyvä, jos pystyisi estämään asunnon ulkopuolisia ääniä.
13. Ei enää, ennen reagoi, kun oli useampi kaveri. Kerrostalossa asuessa oli ärsyttävää. Tulisi ehdottomasti estää, toimii myös toiseen suuntaan, ettei koirien äänet kuuluisi.
14. Ei reagoi. Pihalla reagoi ohikulkijoihin. Olisi hyvä, jos pystyisi estämään ääniä. Erityisesti kerrostalossa olisi muidenkin kannalta hyvä, ettei äänet kantautuisi pitkälle.
15. Ilotulituksiin jonkin verran, hakeutuu turvalliseen paikkaan, mutta ei metelöi eikä panikoi. Joskus ulvoo hälytysajoneuvoille. Perheenjäsenen auton kuullessa juoksevat ovelle odottamaan. Ei koe ollenkaan häiritsevästä. Ei ole henkilökohtaisesti tarvetta pyrkiä estämään asunnon ulkopuolisia ääniä.

16. Ei reagoi. Omien koirien kannalta ei ole tarvetta pyrkiä estämään ääniä kantautumasta asuntoon.
17. Mäyräkoira haukkui paljon, nöffi ei. Oli todella ärsyttävää, äänieristys yksi tärkeimmistä asioista. Osittain koulutuskysymys
18. Kyllä, haukkumalla. On häiritsevää ja koulutus on työn alla. Olisi tärkeää, että rappukäytävän ääniä pystyttäisi estämään paremmin.
19. Yksi koirista haukkuu, loput menevät katsomaan. Yksi pelkää ukkosta. Ennen lasta ei haitannut, nykyään haittaa, jos lapsi nukkuu. Ei lähtisi kuitenkaan asentamaan äänieristyslevyjä itse.
20. Saattaa joskus reagoida, on hieman levoton ja kuuntelee. Ei koe enää niin häiritsevänä, pentuna oli hankalampaa. Olisi tärkeää, että ulkopuolisia ääniä pystyttäisi estämään.
21. Ei varsinaisesti. Jos koira haukkuu rappukäytävässä, saattaisi haukkua takaisin. Ei kovin usein. Tietysti yrittää hiljentää, haukkupannat yksin ollessa. Olisi tärkeää, että asunnon ulkopuolisia ääniä saataisi estettyä. koirat rennompia, jos ei kuulu niin paljoa ääniä.
22. Jos joku tulee omaan pihaan, haukkumalla ilmoittavat, kun ovat innoissaan. Koirasta kiinni, olisiko kuinka tarpeellista. Kerrostaloissa tärkeämpi.
23. Kokee asian tärkeänä. Jos esimerkiksi naapurin koira haukkuisi ja oma koira reagoisi siihen.
24. Aika harvoin, ollut pennusta asti tottunut ääniin. Joskus katselee naapurin haukkuvia koiria. Riippuen varmasti paljon siitä, missä päin asuu. Omaan kotiin ei tule erityisemmin ääniä.
25. Yksi reagoi uudenvuoden raketteja, ei tykkää, hakeutuu ihmisten lähelle. Olisi tärkeää pyrkiä estämään asunnon ulkopuolisia ääniä.
26. Ei ollenkaan. Ei ole ollut tarvetta koska koira ei reagoi. Nyt on hyvät äänieristykset.
27. Kyllä, haukkumalla. Aika usein, on häiritsevää. Kyllä tulisi.

Kysymys 18 Reagoiko koirasi edes joskus nähdessään jotakin asunnon ikkunasta/parvekkeelta (esim. ohikulkevan ihmisen/koiran)? Jos reagoi, miten ja kuinka usein? Kuinka häiritsevänä koet asian? Tulisiko mielestäsi pyrkiä estämään koiran näköyhteyttä ulos (esimerkiksi vilkkaalle kadulle)?

1. Nähdessään ohikulkijan tarkkailee, saattaa joskus päästää ääniä. Tapahtuu päivittäin. Ei tarvitse pyrkiä estämään, ei koe kovin häiritsevänä.
2. Tykkää katsella ulos, ei yleensä reagoi, mutta omalla pienellä takapihalla reagoi ohikulkeviin veneisiin toisinaan, jos on esimerkiksi humalaisia ihmisiä jotka huutaa. Jos jotain ihmeellistä tapahtuu, koirasta tulee poliisikoira. Nykyisessä asuinpaikassa ei tarvetta. Edellisessä asuinpaikassa olisi haukkunut ikkunasta kokoajan, omistaja teki näköesteet, jotka rauhoitti. Näköesteet tärkeitä.
3. Ei reagoi, jos omaan pihaan tulee, saattaa vinkua. Riittää, että esimerkiksi kaihtimilla pystyy blokattua, ei koe kovin tarpeelliseksi.
4. Haukkuu, jos näkee parvekkeelta ulkona näkeviä koiria. Ei kovin häiritsevää, lopettaa komentaessa, eikä ole päivittäistä. Ei koe tarvetta estää näköyhteyttä ulos. On hyvä, että koira tottuu näkemään ja kuulemaan kaikkea.
5. Ei reagoi. Ei näe tarvetta, että tarvitsisi estää näköyhteyttä.

6. Reagoi haukkumalla. Inhoaa kun koirat haukkuvat, mutta haukkuu onneksi vähemmän kuin naapurin koirat. Alhaalta ylöspäin nousevat sälekaihtimet olisivat todella kätevät, pystyisi tarvittaessa estämään näköyhteyttä.
7. Ei reagoi. Saattaa katsella lintuja. Ei ole tarvetta estää koirien näköyhteyttä ulos.
8. Reagoi murisemalla ja haukkumalla potkulaudoille ja skeittilautoille, mutta ei ihmisille. Jos menee tyttökoiria ohi, niin haukkuu. Yleensä katselee menoa rauhassa parvekkeella. Olisi hyvä, jos olisi mahdollisuus estää koiran näköyhteys, mutta olisi myös kiva, että on mahdollisuus myös katsella ulos.
9. Reagoi parvekkeella ollessaan, haukkuu muutamille tietyille ohikulkeville koirille. Lopettaa komentamalla. Ei ole kovin häiritsevää, koira ei ole yksin parvekkeella. Ei koe tarvetta, että näköyhteyttä tulisi pyrkiä estämään. Omakotitalossa aita olisi hyvä.
10. Ei reagoi. Ei osaa vastata, koska omat koirat ei näe ulos, koska ovat niin pieniä
11. Riippuu mitä näkee. Jäätelöautolle ja ambulanssille ulvotaan, rusakoille saatetaan haukkua. Ei ole häiritsevää. Ei ole tarvetta estää näköyhteyttä, koira tykkää tarkkailla ympäristöä.
12. Reagoi, heiluttaa häntää toisille koirille, on innoissaan. On kiva, että koira näkee pihalle, mutta on tärkeää, että näköyhteyden pystyy tarvittaessa estämään esimerkiksi työpäivän ajaksi, että koira on rauhassa yksin ollessaan.
13. Pieni koira ei näe. Kuistilla penkki, josta näkee, haukku jos näkee jonkun kävelevän. Ei häiritse itseä, ei kuulu ulos.
14. Ei reagoi. Ei itselle tärkeää, on mukavaa, että koira näkee ulos ja voi seuraila.
15. Pupuihin kyllä, haukkumalla. Muuten vain katselee rauhassa eikä reagoi mihinkään. On aika häiritsevää pupuille haukkuminen, joutuu heti käskemään. Olisi hyvä, jos tarvittaessa pystyisi estämään näköyhteyden ulos (esimerkiksi parvekkeella sälekaihtimet kiinni yön ajaksi).
16. Jos auto tulee pihaan, innostuu ja haukkuu. Ei ole häiritsevää, lopettaa käskystä. Ei tarvitse estää
17. Mäyräkoira reagoi. Haukkumalla ja murisemalla. Olisi hyvä, jos pystyisi estämään näköyhteyttä kadulle. Osittain koulutuskysymys
18. Ei ole sellaisia ikkunoita tai parveketta, josta koira näkisi ulos, joten ei. Olisi hyvä, jos näköyhteyttä pystytään estämään.
19. Reagoi, yksi koirista haukkuu. Tällä hetkellä todella häiritsevää. Vauvan nukkuessa sulkee verhot. On kiva, että koirat näkevät ikkunasta ja pystyy seurailemaan, joten on hyvä, jos tarvittaessa pystyy estämään näköyhteyden.
20. Ei reagoi, koska ei näe ulos. Ei ole tärkeää estää koiran näkemistä ulos.
21. Reagoi, haukkumalla. Sälekaihtimet, jotka saisi ylhäältä avattua. Ei haluaisi, että ikkuna olisi kuitenkaan pienempi. Tykkää pitää sälekaihtimet auki, luonnonvalo tärkeää. Esimerkiksi puolikas ikkuna sellaista, että ei näe ulos, mutta valo pääsee sisään, yläosa normaalia.
22. Ei, itsellä ei ole tarvetta, muilla voi olla.
23. On kiva, että koira näkee ulos ikkunoista. Tietysti jos olisi koira, joka haukkuisi nähdessään jotain, olisi se mukavampi, että koira ei näkisi ulos.
24. Katselee ja tykkää katsella, haukkuu eläimille. On kommentanut pennusta asti, joten lopettaa käskystä yleensä, ei erityisesti häiritse itseä, mutta naapureita voi häiritä. Olisi hyvä, jos koiran näköyhteyttä pystyisi pihalta estämään. Sisätiloissa ei niin tarvetta eikä hauku niin. Ulkona esimerkiksi lapset tulee aidalle, koira rauhoittuisi, jos olisi rauhallisempaa omalla pihalla.

25. Reagoi, jos joku tulee omalle kadulle, yksi vahtii omaa tietänsä, haukkuu, muut yhtyvät haukkumaan. Ei hauku kovin paljoa, ei koe häiritsevänsä. Joskus voi olla jopa pahempi, että koira ei näe ulos. On hyvä, että on mahdollisuus estää näkyvyyttä ulos.
26. Ei reagoi, asuu kuudennessa kerroksessa. Tilanne voisi olla eri, jos asuisi maan tasossa. Katutasossa voisi olla tarvetta näköyhteyden estämiselle.
27. Reagoi haukkumalla, päivittäin, näköyhteys estetty ulos, häiritsevyys keskitasoa. Kyllä tulisi pyrkiä estämään näköyhteyttä ulos. Alhaalta ylös nostettavat sälekaihtimet voisi olla kätevät.

Kysymys 19 Jos asut/kuvittelet asuvasi kerrostalossa tai muuten tiiviisti, kuinka haastavana koet/kokisit kohtaamiset porraskäytävässä tai piha-alueella toisten koirakkojen (tai ihmisten) kanssa liikkuessasi oman koirasi/koiriesi kanssa? Onko mielestäsi tärkeää, että pystyt väistämään toista koirakkoa tai toisia ihmisiä porraskäytävässä tai piha-alueella kulkiessasi koirasi/koiriesi kanssa?

1. Riippuu paljon siitä, miten vastaantuleva koira on hallinnassa. On tärkeää, että pystyy väistämään kunnolla toisia koirakkoja.
2. Hyvin haastavat, koska koirat ovat varautuneita toisistaan (vaikka koirapuistossa kavereita), yrittää vältellä kohtaamisia. On tärkeää, että pystyy väistämään muita. Nykyinen rappukäytävä todella ahdas, koirat eivät pysty ottamaan omaa tilaa.
3. On tärkeää, että pystyy väistämään toisia
4. Yksi isoimmista ongelmista, josta on vaikea päästä eroon. Koira menee nollasta sataan ja saa huutokonsertin, jos toinen koira tulee nurkan takaa. On todella tärkeää. Porraskäytävä ei ole sellainen paikka, jossa moikataan toisia koiria. On plussaa, jos porraskäytävä on sellainen, että on mahdollista väistää. On tärkeää, että omistaja pystyy ennakoimaan toisen koiran kohtaamisen. Koira on reviirivietti rappukäytävässä.
5. Ei ole muita koiria taloyhtiössä. Koira on kaikkien kaveri. Ei ole suurta tarvetta väistää.
6. Täytyy olla tilaa väistää. On tärkeää, että aina on mahdollista antaa tilaa ja väistää.
7. Yksi maailman raivostuttavimmista asioista. On tärkeää, että pystyy väistämään.
8. Olisi ärsyttävää, olisi tärkeää, että pystyy väistämään.
9. Reagoi reaktiivisiin/uhkaavasti elehtiviin/vaaniviin koiriin. on tärkeää, että pystyy väistämään toisia koirakkoja, on tärkeää, että pystyy väistämään myös ihmisiä, rauhallisesti kulkemaan ohi
10. Toisien koirien ohittaminen ongelma, toinen koira ärisee. On tärkeää, että pystyy väistämään, eikä tarvitse ohittaa ihan vierestä.
11. Rappukäytävässä kohtaamiset haastavia, koira niin kierroksilla ulos lähtiessä. On tärkeää, että pystyy väistämään. Koira saattaa innostua vieraasta ihmisestä ja haluta hyppiä vasten.
12. Kokisi haastavaksi pienessä rappukäytävässä kulkemisen, koira niin innokas ja vastaantulevat koirat eivät välttämättä ole. On tärkeää, että pystyy väistämään ja antaa tilaa.

13. Ei ajatellut sitä haastavana, alimmassa kerroksessa asuvana ei joutunut pitkiä matkoja kulkemaan porraskäytävässä. Oli avara piha ja leveät tiet. Ei ole koskaan tullut sellaista tilannetta, että olisi ollut pulassa. Pihassa oli myös kolme reittiä, jota pitkin pääsi pois, pystyi väistämään hyvin. Onhan se hyvä, että pystyy väistämään, koska kaikki koirat ei kestä toisia koiria.
14. Hyvin hankalana, erityisesti kahden koiran ja kahden lapsen kanssa. On tärkeää, että pystyy väistämään.
15. On ehdottoman tärkeää, että pystyy väistämään. Kokee kohtaamiset haastavana, jos kohdattavan koiran tai koirien elekieli on uhkaava.
16. Ei ole ollut haastavaa. On tärkeää, että pystyy väistämään toiset koirat, ettei tule kohtaamisia liian läheltä yhtäkkiä.
17. Nöffin kanssa ei ongelmaa, mäyräkoira haukkui kaikille, nolotti lähinnä. On tärkeää, että tilaa on tarpeeksi väistää, esimerkiksi jos oma tai vastaantuleva koira on aggressiivinen.
18. Pitää omaa käytävää reviirinään, joten haukkuu vastaantulijoille. On tärkeää, että pystyy väistämään.
19. Ei ole kokenut ongelmaksi, kun omat koirat ei rähjäjä tai ole vihaisia. Kolmannen koiran kanssa (joka ei ole asunut kerrostalossa) voisi olla haastavaa. Olisi todella tärkeää, että pystyy väistämään.
20. Hyvä näkyvyys (pystyy havainnoimaan ja ennakoimaan) on tärkeä ja on tärkeää, että pystyy väistämään toisia porraskäytävässä. Hyvä näkyvyys on tärkeää myös muiden ihmisten turvallisuuden kannalta.
21. Kaikista ärsyttävin ongelma. Häiritsee tähänastisista kysymyksistä kaikista eniten. Nostaa omaa verenpainetta. Välttää kohtaamisia, varsinkin jos liikkuu useamman koiran kanssa. Tarkistaa ovisilmästä, että rappukäytävässä vapaata.
22. Ei omien tämänhetkisten koirien kanssa. Jos on jokin päälle tuleva koira tai sellainen vastaantuleva koira, joka tarvitsee tilaa, on tärkeää.
23. On tärkeää, että pystyy väistämään.
24. Ihmisten ohittamiset ei ole ainakaan oman koiran kanssa ongelma. Toisten koiran kohtaaminen edestäpäin ei ole ns. luonnollinen asia koiralle, koira saattaa kiihtyä niissä tilanteissa ja omistaja pystyy menemään sivuun ja ottamaan koiran kontaktin tai kiertämään kauempaa. Pyrkii kiertämään, lenkeillä ei moikkailla muita koiria.
25. Lähtökohtaisesti pitäisi rakentaa niin väljästi, että pääsee toisista ohi hyvin.
26. Se on ollut haastavaa. Ei pelkää, että oma koira olisi aggressiivinen. Helpompi kouluttaa, jos tilaa. Kiiltävät lattiat, joita koirat aristavat ja koirat haluaisivat kulkea samaa seinustaa, hankala kohtaamistilanteissa. Helpottaisi ylipäätään.
27. Haastavana toisen koiran kanssa. Pitää pystyä väistämään.

Kysymys 20 Kuinka ongelmallisena koet koiran tassuille liukkaat lattiat? Oletko törmännyt jossain koirien tassuille liukkaisiin lattioihin, missä?

1. Porraskäytävien kiviset kiiltävät kierreportaat. Jäiset portaat ja jäinen maa ulkona. Ovat todella suuri ongelma, saattaa joutua pukemaan jarrusukat koiralle. Suurta koiraa ei pysty kantamaan kovin helposti ja liukkaat portaat/lattiat ovat turvallisuusriski.
2. Ei ole törmännyt ongelmaan.

3. Siinä on yksi syy, miksi ei mielellään kulkenut portaita, koska ovat usein liukkaita koirien tassuille. Porraskäytävät. Asunnossa sisällä.
4. Juuri tänään koira kaatui rappukäytävän alaovella. Rappukäytävän portaat liukkaat. Käytävämatot helpottavat käytävillä.
5. Se on ongelma varsinkin näin ison koiran kanssa, loukkaantumisriski. Näyttelyissä on törmännyt liukkaaseen lattiaan. Koiraperheessä lattian pitävyys on tärkeä asia.
6. Vanhemmille tai vaivaisille koirille on hankalat. Erityisesti vanhoilla koiralla ei tarvitse olla kovinkaan liukas, jotta erityisesti nouseminen ylös on hankalaa. Pentujakaan ei hyvä pitää liukkailla lattioilla. Kerrostalojen rappukäytävät liukkaita pääsääntöisesti.
7. Laatta saattaa olla joillekin koirille liukas, mutta koirat pärjänneet siinä hyvin (tottuneet), liikunta koostuu ulkona. Kerrostalon porraskäytävä aiemmassa asunnossa oli liukas, ei kuitenkaan koe ongelmaksi, koska kuljettava matka oli niin lyhyt.
8. Oman kodin lattiat (laminaattilattia ehkä). On joutunut laittaa mattoja, ettei olisi niin liukasta. Juoksennellessa liukuu pahasti.
9. Oman talon rappukäytävässä, erityisesti portaat alaspäin ovat liukkaat. Olisi hyvä, että lattia olisi sellainen, että koira ei pääsisi siinä liukastelemaan, turvallisuuskysymys.
10. Rappukäytävässä kerrostalossa, erityisesti vahauksen jälkeen. Pelkää, että koira loukkaantuu liukastuessa.
11. On todella tärkeää, että lattiat ei ole liukkaat. Jos on, on lattiat peitettävä matolla. Koiralla lonkkavaiva, joten tärkeää, ettei pääse liukastumaan. Rappukäytävä ja portaat on liukkaat.
12. Omassa kodissa on liukkaat lattiat, myös matot liukkaita liukkaalla lattialla. Koira ei saisi liukastella pentuaikana, turvallisuusriski. Koet ongelmallisena.
13. Todella huono homma. Edesmennyt koira kerrostalon liukkaassa kiviportaikoissa kaatunut ja sen jälkeen ei uskaltanut liikkua niissä. Oli hyvä, että itsellä ei oli ensimmäisessä kerroksessa asunto, niin ei tarvinnut kulkea kiviportaikoissa. Koirat voi pelätä. Avoportaita inhoaa, koira voi mahtua putoamaan.
14. Ei ole törmännyt, vaikka käy monissa paikoissa koirien kanssa. Metalliritilät ovat sen sijaan ongelma, ei ole kiva koirien tassuille.
15. Kerrostalon porraskäytävät, on ikävä. On loukkaantumisriski. Esimerkiksi parketti ja laminaatti voi olla liukkaita.
16. En koe ongelmallisina. Jos asuisi rakennuksessa, jossa on liukkaat lattiat, olisi se mahdollisesti ongelma.
17. Mäyräkoira liukasteli parkettilattialla. Ei ollut suuri ongelma, ei kovin häiritsevää.
18. On ne ongelmalliset, porraskäytävän portaat ovat liukkaat. Olisi hyvä, jos olisi vaikka porrasmatto tai joku muu liukkautta estävä tekijä.
19. Kerrostalojen porraskäytävät, etenkin vahauksen jälkeen. Parketit todella liukkaita. Jos on tilassa, jossa joutuu kulkemaan joka päivä, on liukkaat lattiat ongelma.
20. Oman asunnon puulattia on hieman liukas, aiemman kodin parketti oli liukas. Porraskäytävän lattiat ovat todella liukkaat, varsinkin vahauksen jälkeen. Portaatin todella liukkaat. Pitää varoa, ettei koira liukastu pahasti portaissa.
21. Rappukäytävässä. Siitä syystä muutti maan tasalla olevaan asuntoon. Portaat kamalan liukkaat.
22. Todella ongelmallisena. Omassa kodissa laminaatti, se on pahin.
23. Ei osaa vastata.

24. Leikkaa tassukarvoja, että saisi enemmän pitoa tassuihin. Ihan pentuna kodin lattiat olivat koiralle liukkaat, etenkin kun ei ollut mattoja. Oma asunto laminaattia, joka liukasta. Kyläillessä usein liukastelee, kun vieras liukas lattia.
25. Ei ole kiva. Materiaalit tulisi miettiä niin koirien kuin ihmisten kannalta. Järkevyyttä materiaalivalintoihin, että on kestävä. Värimaailma, välillä liikutaan kurasilla kengillä. Esimerkiksi kirkkaan keltaisessa näkyy kaikki lika.
26. Kiiltävyys ollut jännittävämpää. Portaat ovat hieman liukkaat, omistaja välttää portaita etenkin alaspäin tultaessa, voi olla huono lonkille.
27. On ongelma, harvemmin itse kuitenkaan törmännyt.

Kysymys 21 Mitkä ovat tärkeimmät ominaisuudet, kun valitset lattiamateriaalia kotiisi, jonka jaat koirien kanssa? Onko kokenut jonkin lattiamateriaalin erityisen hyväksi koiraperheeseen?

1. Hyvä pito tassuille, helppo siivottavuus, kulutuskestävyys, vedenpitävyys. Laattalattia on hyvä tai muovimatto
2. Kuraa ja likaa ja märkää, joten täytyy olla kestävä. Vesi läikkyy juodessa. Ei liukas. Kestää elämää.
3. Ei olisi liukas, puhdistettavuus, ei mene heti pilalle kosteudesta. Komposiittikorkki paras, muovimatto hyvä
4. Laminaatti on huonoin mahdollinen varsinkin pentuajan jälkeen, kupruilla nykyään pissaamisen takia. Kosteudenkestävyys ehdoton. Hyvä pito, ettei koira liukastele.
5. Kestää kosteutta, esimerkiksi rosopintainen laatta, parketti ei kestä, laminaatti ollut hyvä (julkisten tilojen laminaattia, kestävämpi), kulutuksenkestävyys, ei liukas koirien tassuille, ei ihan peilipintaa
6. Kulutuksenkestävyys (ei naarmutu kynsistä), ei liukas, kestävä kosteutta, helppo siivottavuus. Koirahuoneessa vinyylimatto ja se on ollut hyvä. Puulattiat 40 vuotta vanhat ja on kestänyt yllättävän hyvin, mutta jos tekee lattiaremontin niin vaihtuu vinyylilankut. Parketti ei kestä. Laminaatti on liukas ja äänekäs. Betonilattiat karhennettu ja maalattu, hankala siivota ja märkänä liukas. Karhea laatta voisi toimia.
7. Laatta ollut hyvä. Hieman karheampi laatta (ei niin liukas), tärkeintä, että helppo siivota (ei haittaa, jos jää kosteutta), on tärkeää, että kestävä vahvojakin siivousaineita. Haluaa koko asuntoon laatan.
8. Se, että se ei olisi liukas. On helppo pestä.
9. Siivottavuus, parkettia ei missään nimessä, kynnen jäljet, kulutuskestävyys, helppohoitoinen, tavalliset siivousvälineet ja aineet riittää, omaan silmään kaunis, kosteudenkestävyys, koirankestävä
10. Ei laminaattia. Esimerkiksi vinyylilankku olisi hyvä. Kynsien jäljet näkyvät. Kulutuskestävyys. Helppo siivota, ilman, että se imeytyy. Laatoitettu alue tuulikaapissa, pahimmat kurat jäisivät sinne.
11. Helposti puhdistettava, ei liukas materiaali
12. Kosteudenpitävyys, kulutuksen kestävyys, siivottavuus, kivilattia olisi paras (karhea), muovimatto myös hyvä
13. Kestävä, ei liian liukas, helppo pitää puhtaana, kynnyksettömyys on hyvä.

14. helposti pestävissä, kestävä, laatta olisi hyvä, pitää kestää nestettä hyvin. lattialämmitys voisi olla kiva, kuivuisi nopeammin pesun jälkeen. Koirat tosin tykkäävät viileästä lattiasta, joten osa voisi olla ilman lattialämmitystä.
15. Helppo puhdistettavuus, ei jää jälkiä kynsistä, kestää pissat ja muut eritteet, kosteudenkestävyys. Hyvä pito. Laattalattia on ollut hyvä, erityissaumalla, johon ei imeydy lika. Muovimatto, mutta sitä täytyy vahata. Vinyylilankusta on kuullut todella paljon hyvää, mutta muovi materiaalina epäilyttää. Kunnan lankkulattia olisi hyvä, mutta saumoihin voi mennä esimerkiksi kosteutta. Tärkeää, ettei lattia korkkaa irti kostuessaan.
16. Kulutuskestävyys, hyvä pito tassuille, vedenpitävyys
17. Tarpeeksi pitoa, parketti ei hyvä. Puulattia voisi olla hyvä. Helposti siivottavissa. Kestää kosteutta.
18. Hierretty betonilattia voisi olla helposti pestävä ja kestävä. Puulattiassa näkyy jäljet nopeasti. Kestävyys ja helppo siivota. Betonikin vaatisi, että on mattoa päällä, ettei ole liukas.
19. Muovimatto on koirien kanssa hyvä, helppo pitää puhtaana eikä siinä usein näy lika, kun kuviointi sellainen. Vähemmän liukas parketti on myös hyvä, vaikka siihen jää jonkin verran kynsien jälkiä. Lika ei näy herkästi, ei kovin liukas. Laatta helppo pitää puhtaana.
20. Helppohoitoisuus (vedenkestävyys, siivottavuus), kulutuksen kestävyys esimerkiksi eteisessä (hyödyttää myös koirattomia ihmisiä), tassujen pitävyys, viileä laattalattia esimerkiksi eteisessä, jotta koiralla mahdollisuus oleskella viileämmässä
21. Muovimatto helpompi kuin laminaatti. Muovimattoon tarttui väriä pyyhkeestä. Ei turpoa, jos koira pissaa, helposti siivottavissa (oksennukset, pennun pissat, yms.), ei olisi liukas, muovimatto pehmensi ääniä, laminaatilla kuulee heti, jos koiralla yhtään liian pitkät kynnet.
22. Vinyylilankku on hyvä ja vinyylimatto. Helppo pitää puhtaana, hyvä pito tassujen alla ja pehmeä tassun alla, kestää koiran pissaa ja eritteitä. Muovimatto siitakin kiva, ettei kynsien rapina kuulu. Kulutuksenkestävä, ei näy jäljet, vaikka koirat ovat suuria, ei minkäänlaista kulumajälkeä neljässä vuodessa, 100 pentua kulkenut niiden läpi. Laattalattian kovuus huolettaa pentujen kanssa.
23. Kosteuden kestävyys, kulutuksenkestävyys.
24. Sellainen puulattia, joka olisi kestävä (naarmuja voi tulla), ei olisi niin liukas. Koirien kanssa kivi tai laattalattia eteiseen ja keittiöön olisi hyvä. Eteisen lattia voisi jatkaa kodinhoitohuoneeseen asti, jos ei erillistä sisäänkäyntiä sinne. Vettähylkivää, ei niin liukas.
25. Kestää koiran kynnet, pystyy pesemään kunnolla, värimaailma sen mukaan, että koiran karva ei näy. Muovimatto on älyttömän hyvä ja myös laatta. Jos olisi joku tila, jossa koirat ovat enemmän, olisi laattojen saumat tärkeä ottaa huomioon. Parketti ei ole paras valinta eikä laminaatti. Laminaatti liukas, ei kestä kosteutta. Kosteutta.
26. Laminaatti ollut ihan hyvä. Jos tulee vaurioita, ei kallis vaihtaa. Puulattia voisi turvota kosteudesta, arvokkaan lattian kohdalla pelottaisi, että pissa tai kosteus pilaisi sen.
27. Helposti puhdistettavissa, ei liukas, ei jää kynnen jälkiä. Muovimatto on ollut hyvä. Ei rakoja lattioissa, ettei mene hiekkaa.

Kysymys 22 Onko koirallasi/koirillasi kotona jokin tila/tiloja, johon koirat eivät saa mennä, jos niin mikä? Onko tärkeää, että kyseinen tila on suljettavissa esimerkiksi ovella?

1. Ei ole. Voisi olla hyvä, jos ruokailutilan pystyisi rajaamaan koirilta tarvittaessa.
2. Ei ole. Pieni koira ei yllä kaikkialle, joten pienen koiran kanssa ei ongelmaa.
3. Ei ole. Esimerkiksi eteinen voisi olla rajattavissa.
4. Kylpyhuoneen ovi aina kiinni, kun koira on yksin, koska pelottaa, että pieni tassu jää esimerkiksi lattiakaivon kanteen jumiin. Isommassa asunnossa saattaisi olla joku tila koiravapaana.
5. Makuuhuoneen rajaa, kun on pois kotoa, laittaa oven kiinni. Ettei koira esimerkiksi loukkaa itseään hypätessään sängystä alas yksin ollessaan.
6. Ei ole. Koiraportteja käytössä, muunneltava talon osien sulkeminen on plussaa. Erityisesti juoksuaikoina tärkeää saada urokset erilleen nartuista.
7. Keittiöön ei saa mennä. Ei välttämättä tarvitse olla suljettavissa, on opetettavissa, ettei koirilla ole lupaa sinne. Koiraportti olisi vaihtoehto tarvittaessa.
8. Nykyisessä kodissa ei ole. Olisi kiva, että makuuhuoneen saisi suljettua. Jos olisi lasten huone, se voisi olla sellainen.
9. On tärkeää, että lastenhuoneen, yksinolonajaksi suljetaan myös makuuhuoneen ovi, ettei koira näe pihalle ikkunasta. Keittiö olisi hyvä olla suljettavissa silloin kun ei ole kotona, koira osaa avata kaappien ovet.
10. Ei ole, mutta koirat elää pääasiassa alakerrassa, ei tykkää kulkea portaita. Portaissa koiraportit ovat hyvä.
11. Ei ole. Makuuhuone on hyvä olla suljettavissa.
12. Portaisiin ei saa mennä avoportaat, liukkaat, lakattua puuta. On tärkeää, että portaikon pystyy rajaamaan.
13. Lasten leikkitala + pukeutumishuone + työtila paitsi valvonnan alla.
14. Ei ole.
15. Ei ole. On hyvä, että makuuhuoneet pystytään sulkea ja on hyvä, että vieraiden tullessa saa tarvittaessa toiseen tilaan, jos vieras esimerkiksi pelkää koiria. Keittiö voisi olla sellaisessa tilanteessa, jos olisi sellainen koira, joka pitäisi saada rajattua pois keittiöstä.
16. Ei ole.
17. Koira saa olla siellä tiloissa missä ihmisetkin
18. Jos olisi erillinen työhuone, ei koiran tarvitsisi mennä sinne. Muuten ei haluaisi rajata koiralta tiloja muuten.
19. Silloin kun omistajat ei kotona, on wc kielletty, koira räjäyttännyt vessan roskiksen useita kertoja. Vaatehuone kielletty koirilta. Mitä enemmän ovia sen parempi.
20. Ei ole. Jos olisi erillinen makuuhuone, koira ei saisi mennä sinne. On tärkeää, että makuuhuone on suljettavissa.
21. Makuuhuone on tärkeää olla suljettavissa. Jos olisi kunnon kokoinen keittiö, laittaisi siihen koiraportin. Olisi hyvä, ettei koira pääsisi hyppäämään keittiön tasoille. Yksinolon ajaksi on hyvä, että keittiön saa rajattua.

22. Ei ole. On kuitenkin kiva, että keittiön ja eteisen välillä on liukuovi, esimerkiksi vieraiden ollessa kylässä. On hyvä ratkaisu, että liukuovella saa kiinni, normaalisti on auki.
23. Ei ole.
24. Silloin, kun ei ole kotona, ei saa mennä miehen ''pelihuoneeseen'', jossa paljon sähköjohtoja yms. Ovella rajattavissa. Pentuaikana siinä oli portti lisäksi. Vessaan ei saa mennä yksin ollessaan, saippuaputeleita vessassa lattialla. Esimerkiksi keittiötä ei ole ollut tarvetta rajata.
25. Ei ole. Päivisin laitan makuuvien ja wc ovet kiinni. Koiran ei tarvitse päästä kaikkiin tiloihin ollessaan yksin.
26. Ei ole.
27. Ei ole.

Kysymys 23 Kuinka tärkeänä koet mahdollisuuden rajata koiralle/koirille pienempi tila asunnosta (erimerkiksi pentuna yksinolon ajaksi)?

1. Riittää, jos pesuhuonetilan voi rajata koiralle tarvittaessa.
2. Todella tärkeää, rajaa aikuisenakin (eroahdistusta), on tärkeää, että tilan pystyy rajaamaan niin, ettei sinne kuulu esimerkiksi rappukäytävän äänet. Tärkeää, että rajatussa tilassa ei vaarallisia asioita (esim. keittiö ei hyvä)
3. On tärkeää, portit hyvä, voisi olla valmiiksi rakennettuna, portti kivempi kuin ovi (koira näkee, ei eristettynä)
4. Tämänhetkinen koti turvallinen (ei pääse esimerkiksi sähköjohtoihin käsiksi), joten ei ollut tarvetta rajata tilaa. Mutta jos olisi ollut isompi asunto, olisi todennäköisesti rajannut tilaa. Toisen pennun kotiutuessa on tärkeää, että koirat saa erilleen yksinolon ajaksi.
5. Ei koe kovin tärkeänä. On ollut vapaalla pennun kanssa alkuun muutaman viikon. Jos ei olisi mahdollisuutta olla kotona, voisi olla tarpeen, ette ihan koko asunnon lattiaa pissaa.
6. Erittäin tärkeänä.
7. Kokee tärkeäksi. Esimerkiksi koirahuone on hyvä paikka, jossa koirat voi olla rauhassa yksin ollessaan.
8. Todella tärkeää, ettei koiralle satu mitään.
9. Olisi hyvä, koira oppisi ehkä paremmin rauhoittumaan (isossa tilassa kesti pitkään oppia rauhoittumaan), koiralle ns. oma paikka rauhoittumiselle, koira kun menee sinne, ei lapsetkaan saa häiritä silloin.
10. On tärkeää. Ettei tarvitsisi ostella pentuaitauksia.
11. Todella tärkeää. Pentuna kannattaa rajata tilaa. Eroahdistuneen koiran ahdistusta saattaa helpottaa rajattu tila.
12. On tärkeää.
13. Todella tärkeää.
14. On tärkeää, koirien rajattuna yksin ollessa muutama huoneeseen. On tärkeää, että koirat saa myös erilleen esimerkiksi vieraiden ollessa kylässä.
15. Todella tärkeää. Sellainen tila, että koira ei pääse tuhoamaan paikkoja, turvallinen. Riittävän kokoinen koiran kokoon nähden.
16. Ei ole ollut tarvetta rajata.

17. Ei ole. Kerrokset voi sulkea toisilta.
18. Kokee tärkeänä.
19. Äärimmäisen tärkeää. Esimerkiksi vieraiden ollessa kylässä, yksinolon ajaksi, jne.
20. On tärkeää. Tila rajattavissa esimerkiksi koira-/lapsiporteilla tai pentuaitauksella. Ei niin väliä sijainnilla, kunhan tilaa riittävästi. Tärkeämpää tilan helppo siivottavuus ja turvallisuus (esimerkiksi ei sähköjohtoja).
21. Koirahuone olisi hyvä, että koirat voisi rajata sinne yksinolon ajaksi. On todella tärkeää. On tärkeää saada koiria myös erilleen toisistaan yksinolon ajaksi.
22. On tärkeää. On kennelin puoli. Koko asunto on koirien käytössä, mutta esimerkiksi vieraan pennun tullessa hoitoon laittaa kennelin puolelle koirat yksin ollessa (n. 50 neliöinen kenneltila)
23. On tärkeää, että koiralle saa jonkun rajatun turvallisen tilan
24. On tärkeää. Koira oppi olemaan hyvin yksin kotona. Oli alkuun pentuaitauksessa ja opetettiin olemaan siellä. Siitä pikkuhiljaa lähti kasvattamaan tilaa ja koira oli alkuun makuuhuoneessa, kytki kaikki sähkölaitteet aina pois seinästä, ettei koiralle vain käy mitään.
25. On tärkeää. On turvallisuuskysymys
26. On tärkeää, varsinkin pentuaikana. Tärkeää, koiralle turvallinen. On hyvä, että koiraa helppo vahtia kotona..
27. Olisi tärkeää. Pitäisi olla sellainen tila, jossa ei olisi mitään, turvallinen koiralle. Koira vetänyt peilit alas, syönyt kaappia, syönyt pistorasian, jne.

Kysymys 24 Kuinka tärkeänä koet parvekkeen lasitukset koirien turvallisuuden kannalta?

1. Todella tärkeänä. Ei viitsi pitää koiria lasittamattomalla parvekkeella ilman valvontaa. Pelkää, että koirat hyppäivät alas.
2. Todella tärkeänä. Omistajan äidillä ollut koira, joka hypännyt parvekkeelta, koira kuoli siihen. Ei uskaltaisi ainakaan jättää koira valvomatta parvekkeelle, jos ei ole lasituksia.
3. Riippuu koiran koosta, ison koiran kanssa olisi tosi hyvä. Pienen koiran kanssa ei ongelma.
4. Olisi kätevä. Parvekkeen kaiteiden pinnavälit liian suuret, joutunut tekemään verkosta viritelmän, ettei koira mahdu putoamaan. Näin pienen koiran kohdalla ei ongelmaa, jos lasitukset puuttuvat.
5. Todella tärkeänä. Ei pystyisi jättää vahtimatta ilman lasituksia.
6. Jos olisi parveke, olisi ihan ehdottomat.
7. Isompien koirien kanssa olisi tärkeä. Lintukoiria ei uskalla pitää parvekkeella, ettei hyppää yli.
8. Olisi ihanaa, että olisi lasit. Kaide olisi hyvä olla lasitettu, ettei pieni koira mahdu tippumaan. Koira tykkää olla parvekkeella, joten sadekelillä kurjaa, ettei voi olla. Joku kissa on tullut parvekkeelle, ongelma.
9. Todella tärkeänä, voi pitää parvekkeen ovea auki ja tietää, ettei koira karkaa.
10. Koirat niin pieniä, ettei koe ongelmaa.
11. Ihan super tärkeänä! Elinehto! Koira on edellisellä omistajallaan hypännyt parvekkeelta ja loukannut lonkkansa siitä, joka jouduttu operoimaan.

12. On todella tärkeitä. Ei tiedä hyppäisikö koira parvekkeelta.
13. Jos olisi iso koira. On kuitenkin tärkeää, että on avattavissa (tuuletuksen kannalta)
14. Ei ole itse miettinyt asiaa, ymmärtää, että lasitus voisi olla koirien turvallisuuden kannalta hyvä.
15. Riippuen kerroksesta. On erittäin tärkeät.
16. Olisi tärkeää, etenkin jos asuisi korkealla. Ei kuitenkaan usko, että omat koirat hyppäisivät, toisi mielenrauhaa.
17. Mäyräkoira ei pääse niin ylös. On järkevät olla, jos on villimpi koira.
18. Kokee tärkeänä.
19. En koe tärkeänä, on asunut kerrostaloasunnoissa, joissa ei ole ollut lasituksia ja ei ole tullut mieleenkään, että koirien kannalta tarvitsisi.
20. On tärkeää, ettei koira pääse hyppäämään tai karkaamaan tai satuttamaan itseään. Eristävä lasi olisi hyvä, blokkaisi lämpöä.
21. Ratkaiseva, jos parveketta haluaa käyttää. Nykyinen parveke on käyttämättä tästä syystä, ei uskalla pitää parvekkeen ovea auki ollenkaan. Pelkää, että koirat karkaavat. Jos koirallinen haluaa käyttää parveketta, on ratkaiseva. Tietysti rauhallisen koiran kanssa ei niin tärkeä. Sälekaihtimet myös plussaa, että saa esimerkiksi alaosan kiinni.
22. Jos asuisi kerrostalossa, olisi hyvin tärkeää. Iso koira voisi hyppää yli. Ehdottomasti.
23. Olisi hyvä, jos parveke olisi lasitettu.
24. On tärkeä. Isompi koira voi hypätä yli, jos vaikka näkee jotain kiinnostavaa.
25. Ei koe tärkeinä. Ei pelkää, että koirat hyppäisivät parvekkeelta
26. Tärkeä, todella hyvä, että itsellä on lasitettu parveke. Voi päästää koiran parvekkeelle ja tietää, että koira on turvassa. On kiva, että koira näkee parvekkeen kaiteen läpi ulos.
27. Luulisi että olisi tarpeellinen. Uskoisi. Itsellä ei parveketta.

Kysymys 25 Onko koirasi tai joku koiristasi koskaan karannut asunnostasi? Miten? Olisiko sen voinut estää jollain toisella suunnitteluratkaisulla?

1. On, avasi oven lukon, tuli rappukäytävässä vastaan. Ei olisi voinut estää paitsi lukkoon laitettavalla turvakuvulla.
2. Pentuna karkasi kerran, ovi oli vähän auki, koira juoksi tielle, jossa oli pari koira, jota halusi moikata. Ei olisi voitu estää, asunnossa tuplaovet. Tuplaovi on kätevä systeemi. Kerran karannut pihalta, joka ei kunnolla aidattu.
3. Ei ole.
4. Ei ole omasta asunnosta.
5. Edellinen koira karkasi, kun omistaja tuli sisään. Yleensä pyörähti rappukäytävässä, mutta silloin menikin naapuriin. Oma moka.
6. Kyllä ja kyllä. Oli laittamassa koiria autoon, olivat kuistilla ja päättivät lähteä karkuun. Aidattu piha olisi ollut hyvä. Yksi koirista osaa avata portit ja ovet ja osaa hyppiä yli.
7. Ei.
8. Ei ole.
9. Ei ole.
10. Ei ole.

11. Parvekkeelta hyppäämällä aiemmalla omistajalla. Olisi voinut estää parvekelasituksilla. Nykyisellä omistajalla ei ole karannut.
12. On, ovi oli vielä auki, kun koiralta otettiin ulkoiluvälineet pois. Oma moka. Ainoa oikeastaan, jos olisi aidattu piha joka portilla kiinni.
13. On karannut, jos on avannut esimerkiksi vieraalle oven ja ei ole laittanut väliovea kiinni.
14. On useita kertoja, toinen koirista osaa avata lukossa olevan oven. Ovessa 2m korkeudessa salpa. Jos oven aukeamissuunta on sisään, ei saa koira avattua (esim. väliovi auttaisi), onneksi on aidattu piha.
15. On oven raosta. Portti sisäänkäynnissä olisi auttanut.
16. On, hyppäämällä ulko-ovea vasten, joka ollut auki. Ei, oma kun jätti oven lukitsematta.
17. Ulko-ovesta nöffi, ei olisi voinut estää, paitsi jos piha olisi ollut aidattu.
18. Ei ole karannut itsellä. Tuulikaappi olisi hyvä, auttaisi siihen.
19. Hoitokoira karannut, osaa avata oven kahvat.
20. On karannut rappukäytävään. Portti asunnon oven ja välioven välissä olisi hyvä. Toinen vaihtoehto suljettava eteinen, esimerkiksi liukuovella.
21. Ei ole.
22. Ei. On kätevää, kun on tuulikaappi.
23. Ei ole.
24. Ei ole. Omassa kodissa se hyvä puoli, että etuovesta oleva piha on aidattu, joten koira ei pääse karkaamaan. Tuulikaappi voisi olla hyvä ratkaisu, voi sulkea oven tai koiraportilla. Olisi hyvä, että pystyisi jakamaan eteisen ns. kahteen osaan, että aina ulko-oven avatessa ei tarvitse pelätä, että koirat pääsevät ovele karkaamaan.
25. Ei ole.
26. Koira kerran karkasi rappukäytävään. Onneksi oli porraskäytävässä väliovi, joka esti karkumatkan.
27. Oven aukaisulla karannut. On tuulikaappi, ei auttanut koska toinenkin ovi oli auki. Toinen koira osaa myös aukaista ovet.

Kysymys 26 Missä koirasi nukkuu/nukkuvat (pedissä, lattialla, jne.)? Mihin olisi hyvä varata tilaa koiran/koirien nukkumiselle?

1. Toisella koiralla oma peti makuuhuoneessa, toinen nukkuu lattialla missä nukkuu tai sohvalla.
2. Yöt omassa pedissä, joka sängyn vieressä. On kiva, että on lähellä. Lyhyt napanuora koiralla. Päivisin saattaa nukkua sängyssä.
3. Lattialla, ei tarvitse erityistä tilaa
4. Omassa pedissä, peti sängyn vieressä on hyvä. Jos olisi isompi asunto, olisi koiralla kaksi petiä, toinen olohuoneessa ja makuuhuoneessa.
5. Muutamia lempipaikat, sellaiset paikat, joista näkee omistajan. Riittävästi tilaa olla omistajan näköpiirissä.
6. Makuuhuone ja suuri sänky. Korotettu koirasänky olisi kiva, ja olisi kiva, että sellainen mahtuisi makuuhuoneeseen. Olisi hyvä, että koirien makuupaikat mahtivat makuuhuoneeseen.

7. Jos koirat saa päättää ne nukkuvat omistajan kanssa samassa sängyssä. Koirilla on petejä. Likaisina nukkuu koirahuoneessa. Petejä esimerkiksi olohuoneessa, ei saa olla kulkuväylillä.
8. Tykkää nukkuu pedeissänsä yöt, toinen on makuuhuoneessa sängyn vieressä ja tykkää nukkua siinä. Toinen peti olohuoneessa, tykkää nukkua siinäkin öisin. On ollut hyvä, että makuuhuoneessa yksi ja olohuoneessa toinen. Toinen peti on viileässä paikassa, kun pitää parvekkeen ovea auki.
9. Makuuhuoneessa oma paikka ja olohuoneessa myös joku syvennys tai nurkkaus, johon saisi koiralle ns. oman paikan.
10. On omat pedit. Olohuoneessa hyvä, ne haluavat olla siellä, missä ihmiset ovat. Jää myös yöksi peteihin olohuoneeseen.
11. Lattialla, viileissä paikoissa. Joskus nukkuu omalla pedillä. Parveke on mukavin, siellä koira nukkuu parhaiten (viileintä). Peti kiva olohuoneessa, talvella sillä on parvekkeella peti tai jokin viltti siellä, jos nukkuu yöllä siellä.
12. Pedille tilaa olohuoneeseen
13. Omassa pedissä, olohuoneessa ja makuuhuoneessa. Peti on koiran rauhoittumispaikka.
14. Nukkuu missä sattuu, ei ole petejä.
15. Sängyn päädyssä lattialla nukkuu yksi. Viileällä nukkuvat. Sellaiset paikat, joista näkee hyvin asuntoa. Jos suunnittelisi taloa, laittaisi petien paikat niihin paikkoihin, joista näkee hyvin. Parvekkeella nukkuvat paljon, parvekesohva sekä lattiatilaa. Yksi koirista tykkää nukkua olohuoneen ikkunan edessä divaanilla, siitä näkee ulos ja on kotona keskeisellä paikalla.
16. Makuuhuoneen lattialla, ei käytä petejä. Kunhan mahtuu nukkumaan makuuhuoneeseen.
17. Mäyräkoira nukkuu omistajan sängyssä. Nöffi tykkäsi nukkua eteisen kivilattialla, koska se oli viileä.
18. Häkissä, lattialla, sängyssä, vaihtelee paikka. Olohuoneessa kiva olla rauhallinen paikka koiran nukkumiselle (peti/häkki), tärkeää olla viileässä, eikä suorassa auringonpaisteessa. Tykkää nukkua vessan kylmillä kaakeleilla, kylmä lattiapintamateriaali kiva.
19. Yksi nukkuu pedissä, yksi lattialla ja yksi sohvalla. Kaikki koirat on tykännyt nukkua samassa tilassa omistajan kanssa, makuuhuoneessa olisi kiva olla tilaa pedille tai pedeille.
20. Kaksi koiran petiä ja kaksi koiran tyynyä, nukkuu myös matoilla ja lattioilla. Olohuoneessa ja eteisessä olisi hyvä olla koiran pedille sopiva paikka, jossa peti ei ole tiellä.
21. Koirat nukkuvat vähän joka paikassa. On petejä, yksi eteisessä yksi olohuoneessa, yksinolot kaksi koira toisella puolella ja kaksi koira toisella. Yksinollessa tarvitsee olla mahdollinen nukkumapaikka.
22. Kennelin puolella ja olohuoneessa ja makuuhuoneessa koiran pedit. Asunnossa hyvin tilaa niille.
23. Olohuone
24. Peti on makuuhuoneessa ja olisi ideaalia, että peti olisi makuuhuoneessa, mutta koira ei viihdy pedissä. Nukkuu lattioilla.
25. Osa nukkuu koirapedeissä. Mihin se omassa kodissa sopii, on tärkeää, että koiran peti ei ole tiellä. Koirat tykkäävät nukkua makuuhuoneessa, on tärkeää, että

makuuhuone on tilava, että koirat mahtuvat nukkumaan siellä, ei vie kauheasti tilaa.

26. Nukkuu olohuoneessa omassa pedissä, on ollut hyvä. Välillä nukkuu siellä sun täällä. Parveke on mieluisa nukkumapaikka.

27. Makuuhuoneessa, molemmilla omat pedit siellä.

Kysymys 27 Oletko törmännyt nykyisessä tai aiemmassa asunnossasi koirien kanssa asuessa jonkinlaisiin ongelmiin, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.

1. Eteiset/tuulikaapit ovat ongelma, liian pieniä. Ei mahdu koirien kanssa. Asunto kuumentunut kesällä, ilma ei kiertänyt, koirille tukalaa, vaikka aurinko ei paistanut asuntoon.
2. Eteistä ei ole, edellisessä asunnossa todella pieni eteinen. Tilava eteinen tärkeä. Kylpyhuone kaukana sisäänkäynnistä, kura leviää lattioille. Lattiat kärsineet pentujen pissoista (laminaatti), asuntoa ei mietitty koiria varten. Portaikot asunnossa huonot koiralle, koiran ei ole hyvä kulkea portaikossa paljoo.
3. Materiaalivalinnat, esimerkiksi portaat liukkaat.
4. Entisessä asunnossa oli kesällä yli 40 astetta kuuma, sinne ei olisi voinut jättää koira yksin mitenkään, koira olisi voinut kuolla sinne. Nykyisessä asunnossa lattiamateriaali (laminaatti) huono. Parvekkeen kaiteen pinnat liian harvassa, koira mahtuisi putoamaan välistä.
5. Edellisessä asunnossa pitkä kapea käytävä eteiseen, turhaa tilaa, josta miljoona ovea. Pesuhuone oli todella pieni, eteisestä olisi voinut ottaa vaikka puolet pesuhuoneeseen. Koiran kanssa niin pieni pesuhuone hankala. Turhan tilan minimointi ja siirtäminen tarpeellisiin tiloihin. Pesuhuoneen tärkeää olla tarpeeksi suuri.
6. Pintamateriaalien valinta (vaikea siivottavuus, esim. paperitapetti), ahdas eteinen. Pitkät välimatkat, hankala jos koirien tarhat kaukana asunnosta tai jos pakastin ja jääkaappi ja koirien ruokintapaikat kaukana toisistaan. Päivittäiset toiminnot kaukana toisistaan. Säilytystilojen puute.
7. Ei mitään erityisen huonoa. Toiveita tulevaisuuden asunnon suhteen on, helpottaisi arkea.
8. Koiran ollessa pienempi parvekkeen kaiteen pinnat olivat vaaralliset, koira olisi mahtunut sieltä välistä, olisi hyvä olla tiheämmät tai lasikaide. Kylpyhuone huono siitä, että suihku oven lähellä ja vedet kulkeutuvat eteiseen laminaattilattialle, joka kärsii. Lattian liukkaus ongelma. Säilytystilan puute, nyt eteisessä vaan yksi tanko ja siivouskaappi. Eteisessä ja keittiössä pitäisi olla enemmän säilytystilaa koiran tarvikkeille. Asunnon kuumentuminen kesällä, aurinko paistaa koko päivän. Töistä palatessa on todella kuuma ja koira ollut yksin kotona. Katutasossa se ongelma, ettei uskalla jättää ikkunoita auki, sillä niistä mahtuu kiipeämään sisään.
9. Kylpyhuone kaukana sisäänkäynnistä, joutuu kävelemään kuraisen koiran kanssa koko asunnon läpi, kuraa seinissä ja lattioissa. Keittiötä ei saa suljettua edes koiraportilla.
10. Tuulikaapin puute, olisi hyvä saada portti, ettei koirat pääse karkaamaan ovesta, kun avaa oven. Joku kohta mihin saisi portin ennen ulko-ovea. Portaikossa huopakangas, kerää karvan, ei ole helppo siivota

11. Säilytystilaa liian vähän aiemmassa yksiössä. Aiemmassa asunnossa oli vain ranskalainen parveke. Liukas laminaatti.
12. Portaat ei ole lapsi- ja koiraturvalliset. Läpivälkköportaot vaaralliset pienelle koiralle/koiranpennulle. Portaot liukkaat. Portaiden täytyy olla sellaiset, ettet liukastele jatkuvasti. Pinnat (onko esimerkiksi parketti fiksi?), Tilaa ei saa fiksusti rajattua (isot "hallikämpät" on ei), Kylpyhuone liian kaukana sisäänkäynnistä (nykyisessä yläkerrassa, eri kerroksessa kuin sisäänkäynti), hiekkaa ympäri asuntoa, pinnat ylipäätään (kestäviä → ei vaadi suurta remontointia pois muuttaessa. Väliovi on tärkeä olla (koirien turvallisuus (esim. myrkyttäjät), pinta kestävä (parketti huono, kuluu)
13. Edellisessä asunnossa oli poistettu keittiöstä ovi/oli oviaukko, joutui laittamaan koiraportin, kun oli pupuja ja hamsteri, piti saada koirat erilleen niistä yöksi. Nykyisessä asunnossa kylpyhuone alakerrassa kaukana sisäänkäynnistä. Pitäisi olla kuivauskaappi ja lähellä pesutila sisäänkäynnin lähellä. Nykyiset portaot vaikea kulkea koska jyrkät kierreportaat ja kapeat, koirat alkuun jännitti kulkea. Ulkona sisäänkäynnin portaikossa (pääovelle) korkeat askelmat, pienen koiran vaikea kulkea vanhana. Kerrostalossa huono äänieristys.
14. Ei ole.
15. Säilytystilat huonot ruoille ja tavaroille, se on suurin ongelma. Koirien mieluisimmat nukkumapaikat usein kulkureiteillä. Portaikon kaiteissa liian suuret välit, pentu ja aikuinenkin koira tippumaan, aikuiset ei onneksi hyppää, mutta pennun kanssa joutui laittamaan esteet. Parvekkeessa ei lasituksia. Olohuoneen parketti ei ole kestänyt koirien kanssa. Koirien ruokintapaikat hieman muiden toimintojen tiellä. Alakerran kylpyhuoneen viemäri ei vedä tarpeeksi hyvin, joten siellä ei voi pestä koiria (vain huuhdella). On huonoa se, että joutuu menemään ainoan eteisen läpi, kun menee huuhtelemaan kuraisia koiria. On myös huono, että koiria ei pysty laskemaan suoraan ulos ovesta omalle aidatulle pihalle. Myös hankalan mallinen tontti, ei saa järkevästi aidattua koirille. Orapihlaja-aita huono, piikit vaarallisia koirille. Olisi kiva, jos pesuhuoneen saisi rajattua liukuovella pukuhuoneesta, jotta kuivatessa karva ei kulkeutuisi pukuhuoneeseen. Parveke pitkä ja kapea, toisen mallinen olisi parempi. Saunan pesutiloissa ei tällä hetkellä pistorasioita (koirien foonille otettava jatkojohto). Vanhan tai loukkaantuneen koiran kanssa voisi olla haasteellista, kun tärkeimmät asuintilat talon 2. kerroksessa ja sisäänkäynti 1. kerroksessa. Isoin makuuhuone sen verran pieni, ettei ole koirille kunnolla tilaa. Joutuu hyppiä yli.
16. Aiemmissä kysymyksissä tullut hyvin esille. Kuraeteinen helpottaisi, jonka kautta voisi tuoda koirat sisään, eikä tarvitsisi takkahuoneen kautta tuoda kuraisia koiria.
17. Äänieristys.
18. Äänieristys suurin haaste. Tuulikaapin puute.
19. Jokaisessa asunnossa pitäisi olla erillinen eteinen, jonka saisi suljettua, että voi rauhassa pyyhkiä koirat ennen kuin ne pääsevät asuntoon. Joissain asunnoissa ei pysty pesemään koiraa, suihkukaappi ja kylpyamme on hyvä. Kylpyhuoneen tärkeä olla tarpeeksi tilava, että mahtuu pesemään koiran. Jos ikkunat ovat tosi korkealla, koira ei pääse näkemään ulos, on kiva, että koira näkee ulos.
20. Pieni kylpyhuone, jossa ei mahdu pesemään koiraa kunnolla (vanha talo, ei invamitoitusta). Asunnon ilmanvaihto huono ja kuumuus ongelma koiran kanssa. Säilytystilat huonot.

21. Naapurien koirien haukkuminen, hyvä äänieristys olisi tärkeä. Kylpyhuone ei saisi olla esim. olohuoneesta. Jos on eteinen niin, että se on heti avoin, se on hieman ongelma. Tuulikaappi olisi ihanteellinen. Vähentää kuran määrää sisällä. Lattiamateriaali huono
22. Tilan puute edellisessä talossa, hirsitalon pintamateriaalit ei kestäneet isojen koirien kanssa (puulattia), ei parkettia tai puulattioita.
23. Koira pelkäsi portaita. Portaiden olisi tärkeää olla turvalliset koiralle.
24. Laminaattilattia, suihkuun joutuu kantaa yläkertaan ja olohuoneen läpi, varsinkin ennen pihalla olevaa letkua oli hankala. Edellinen talo oli todella sokkeloinen, syö neliöitä ja tuntuu ahtaalta, avarampi olisi koiran kanssa kivempi. Jos ei saa läpivetoa, se on ongelma, tuuletuksen kannalta hankala ja kesällä asunto älyttömän kuuma (aamupäiväaurinko).
25. Pesutila ei ole suoraan sisäänkäynnin lähetyvillä, joutuu kulkemaan pukuhuoneen kautta.
26. Ei ollut mitään, mihin olisi saanut koiraportin kiinni ja tilaa rajattua.
27. Ei ole ollut. Asunnon koko. Tuulikaapin koko, ei mahdu koirien kanssa (mahtuu vain yksi ihminen kerrallaan)

Kysymys 28 Onko jokin suunnitteluratkaisu nykyisessä tai aiemmassa asunnossa ollut erityisen hyvä koirien kanssa asuessa.

1. Portit portaikossa ylhäällä ja alhaalla, turvallisuuden ja tilan rajauksen vuoksi. Alakerran kivilattia on viileä kuumillakin keleillä. Pesutilat lähellä sisäänkäyntejä.
2. Takapiha numero ykkönen. Pienellä koiralla saattaa tulla hätä useammin (esimerkiksi illalla iltalenkin jälkeen), voi päästä pihalle pissalle nopeasti. Kiva, että koira saa olla pihalla omin ehdoin. Suhteellisen iso kylpyhuone, mahtuu suihkuttelemaan koiran hyvin. Ikkuna kadulle päin on kolminkertaisella lasituksella, joka estää hyvin kadun äänet.
3. Pesutila, johon pääsee helposti ulkoa koiran ja esim. rattaiden kanssa
4. Nykyisessä asunnossa sopivan viileää koiralle, aurinko paistaa vain aamuisin. Koolta hyvä koiran kanssa (pieni asunto), koiran tavarat on mahtunut hyvin, säilytystilaa hyvin. Hyvät äänieristykset (ei tarvitse miettiä, kuuluuko koiran äänet naapurin niin paljoa)
5. Tällä hetkellä todella iso kylpyhuone. Keittiössä lattiamateriaalina kaakeli, ei tarvitse pelätä sotkuja ja vettä lattialla.
6. Katettu tarha, johon pääsi helposti asunnosta kastumatta. Ulkona sellaiset pintamateriaalit, että vesi ei pääse kertymään. Juoksutarha suoraan ovesta ulos. Tarpeeksi tilaa, mieluummin muutama neliö extraa. Suljettuja tiloja. Koirien oma iso eteinen.
7. Koirahuone, laattalattia.
8. Kiva olla katutasossa, helppo tulla kotiin koiran kanssa. Äänieristys hyvä! Koira mahtuu leikkimään ja juoksentelemaan. On kiva, että koira pääsee parvekkeelle katselemaan maailman menoa.
9. Aiemmassa asunnossa kylpyhuoneen läheisyys sisäänkäyntiä. Edellisessä asunnossa sai tilojen ovet suljettua
10. Kylpyhuone lähellä sisäänkäyntiä

11. Kylpyhuone ulko-oven vieressä. Lasitettu parveke.
12. Hyvä, että pääsee suoraan pihalle.
13. Se, että asunto on tarpeeksi iso ja on tarpeeksi tilaa. Lattiat niin vanhat (vanha talo), että koirien jäljet eivät haittaa.
14. Yksikerroksisuus on hyvä
15. Portaikossa kokolattiamatto, joka ei ole liukas koirien tassuille. Porras riittävän leveä (120cm). Laattalattiat olleet todella hyvät. On hyvä, että pesutilat ovat sisäänkäyntikerroksessa, joten ei tarvitse kuraisten koirien kanssa mennä koko asunnon läpi. Iso parveke on hyvä, vaikka onkin turhan kapea. Ilmalämpöpumppu on koirien kannalta aivan paras. Lämpivertomahdollisuus erinomainen. Kuuset edessä estämässä suoraa paistetta. Uuni korkeammalla eikä lattian tasossa, koirat ei pääse polttamaan itseään siihen. Olohuoneen ikkunan alareuna matalalla, koirat voivat katsella siitä ulos. Suihkuissa hyvä vedenpaine. On hyvä, että on erillinen yhdistetty wc-kylpyhuone, erillinen wc ja erillinen sauna pesutiloineen. Tärkeää useamman ihmisen taloudessa, että muut voivat käyttää wc:tä sekä suihkua silloinkin, kun koiria pestään ja kuivataan yksissä pesutiloissa. On hyvä, että tärkeimmät asuintilat ovat samassa kerroksessa.
16. Rinnetontti hyvä, pääasuintilat toisessa kerroksessa ja pystyy siitä päästämään koirat suoraan pihalle. Kaksi sisäänkäyntiä hyvä, molemmissa kerroksissa. Toinen aidattu, joka on hyvä. On hyvä, että koirat pääsevät ulos siitä kerroksesta, missä makuuhuone.
17. Ei ole.
18. Kylpyhuoneeseen pääsee suoraan eteisestä, on hyvä olla lähellä sisäänkäyntiä. Ideaalitulanteessa pääsisi ulkoa suoraan kylpyhuoneeseen, kerrostalossa ei realistinen, mutta pientalossa olisi hyvä.
19. Pääsee sisälle suoraan kodinhoituhuoneen kautta kylpyhuoneeseen. Laattalattia kodinhoituhuoneessa, helppo siivota.
20. X
21. Tuulikaappi. Kylpyhuone suoraan eteisestä. Oma pieni piha.
22. Erilliset koiratilat samassa asunnossa. Takaovesta pääsee kenneltiloihin sekä asuintiloihin. Tarpeeksi tilaa, ilman erillisiä kenneltiloja olisi hankalaa, on hyvä, kun pystyy jakamaan kodin eri tiloihin. Avara iso asunto, pystynyt muokkaamaan omien tarpeiden mukaan. Pitkälti käyty jo aiemmissa kysymyksissä.
23. Kaksikerroksisuus. Pystyy rajaamaan koiran jompaankumpaan kerrokseen. Tärkeää, että pystyy rajaamaan koiralle ison alueen. Kylpyhuone lähellä sisäänkäyntiä. Asunnosta käynti suoraan ulos, ei tarvitse kulkea porraskäytävän kautta
24. Nykyisessä asunnossa saa läpivedon. Sälekaihtimet ovat hyvä, ei kuumenen niin paljoa. Vesipiste ulkona, pystyy putsata pahimmat kurat. Avara pohjaratkaisu. Kiva, että suurin osa hiekasta jää alas eteiseen sekä portaikkoon. Asunnon lämpötilan säätömahdollisuus.
25. Ulkoeteinen, jossa koko eteisen kokoinen kuramatto. On ollut ihan loistava, koirat voi jättää siihen hetkeksi kuivumaan, vähentää kuraa asunnossa.
26. Lasitettu parveke, iso kylpyhuone. Iso asunto, paljon neliöitä, koiralla tilaa leikkiä. Hyvä äänieristys (ei tiedä, voisiko olla vauhkompi, jos äänet kuuluisi enemmän)
27. Olohuoneen sijainti (ikkunat rauhallisemmalle puolelle, ei ohikulkijoita näy)

Kysymys 29 Jos asut tai olet asunut taloyhtiössä, oletko törmännyt taloyhtiön yhteistiloissa ongelmiin koirien kanssa, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.

1. Kerrostaloissa rappukäytävien uudet vahaukset tekee lattiat liukkaaksi. Painavat ulko-ovet, hankala aukoa ovia samalla kun pitää koiria. Kaiteet, joiden alareunat ovat lattiatasosta korkeammalla ovat turvallisuusriski koiran tassuille, jos koira liukastuu ja tassu menee lattian ja kaiteen alareunan väliin.
2. Pieni rappukäytävä, ei mahdu ohittamaan, äänet kuuluvat asuntoihin. Rappukäytävässä on matto lattiamateriaalina ja matto haisee pahalle. Siivoaja pesee ja matto haisee kemikaaleille. Parempi, että pinnat helposti pestävissä ja matot mahdollista viedä pestäväksi muualle. Ei kemikaaleja.
3. Materiaalivalinnat, liukasta, kapeat porraskäytävät, ohitustilanteet vaikeita, pienet hissit
4. Kaikuu kovaa ja koira saattaa haukkua sen takia. Näkyvyys huono, ei pysty ennakoimaan aina kohtaamisia.
5. Porraskäytävän portaat ongelma, koira ei mielellään menen niitä. Liukkaus porraskäytävissä ongelma, jos ei ole mattoja.
6. Ahtaus ja liukkaus. Avonaiset kiviportaatt on kauheat. Kaikuvuus ja kolkkaus. Erityisesti jos koiralla äänipelkoa tai alusta-arkuutta.
7. Kerrostalossa asuessa materiaalivalinnat yleisissä tiloissa (portaissa ei liukusteitä).
8. X
9. Yllättävät koirakohtaamiset, portaikossa kuollut kulma, ei pysty ennakoimaan
10. Aina hankalaa liikkua, jos lähti jonkun toisen koiran kanssa ulos. Porraskäytävät liian kapeita. Jotkut naapurit valittavat, että koiran tassuista tulee kuraiset jäljet rappukäytävään
11. Lattioiden liukkaus.
12. Ei ole.
13. Liukkaat kiviset kierreportaat, joista näkyy läpi, onneksi ei asunut ylemmissä kerroksissa. Ritiäljuttu sisääntulossa portaikossa portaan ylemmillä portailla, oli pakkoa astua siihen kulkiessa, saattoi koiran tassu takertua.
14. X
15. Vieraillessa kerrostalossa havainnut liukkaat lattiat. Huonosti toimiva, toistuvasti rikki oleva hissi.
16. Ei ole.
17. Hissit jännittävät, voi olla vahingollinen koiralle, jos esim. hihna jää oven väliin. Liukkaat porraskäytävät jos ei ole mattoja
18. Liukkaat portaatt
19. Liukkaat lattiat, kierreportaat ei ole koiralle hyvät. Hissin puute. Suora portaikko parempi, koira juoksi päin seinää välitasanteille koska oli niin innoissaan.
20. Liian pieni hissi, koirat ei mahdu hissiin. Hissi, johon mahtuu myös iso koira hyödyttää myös muitakin, jotta esimerkiksi lastenvaunutkin mahtuvat. Hissin puute on ollut ongelma. Myös käsijohteen puute portaikossa hankaloittaa koiran kanssa kulkemista.
21. Kierreportaat. Avonaiset portaatt. Liukkaus. Hissit ongelmakohta, pelottavia koiranomistajan näkökulmasta (vaarallisia koirille)
22. X
23. Hississä pelottaisi, että esimerkiksi hihna voi jäädä oven väliin, joka turvallisuusriski

- 24. X
- 25. Materiaalien tulee olla sellaisia, että ne kestävät ja ettei kura ja lika näy.
- 26. Kapeat käytävät, kiiltävä lattia, alimmassa kerroksessa kuramatot helpottaa.
- 27. X

Kysymys 30 Onko jokin suunnitteluratkaisu nykyisen tai aiemman asunnon yhteistiloissa ollut erityisen hyvä koirien kannalta?

- 1. X
- 2. Ovi, joka avautuu napin painalluksella, sähköinen ovi. Helpottaa koiran kanssa kulkemista.
- 3. Pesupisteet, isot aulat, pitkät kuramatot, tilaa väistää, kaikki mahtuu samaan aikaan
- 4. Hissi lähellä, ei tarvitse kävellä pitkiä matkoja. Erityisesti pienen pennun kanssa on hyvä, pääsee nopeasti ulos ja pentu ei ehdi pissaamaan rappukäytävään.
- 5. Nykyisessä talossa on käytävämatot, joten lattiat ei sen vuoksi ole liukkaat koiralle. Leveät porraskäytävät, ohikulkija pääsee puhtaana ohi (koira kuolaa niin paljon, että läheltä kulkiessa ohikulkijan vaatteet saattaisivat sotkeentua)
- 6. Hyvä, että kaksi ovea rapussa, pystyy väistämään toisia koirakkoja.
- 7. Hissi
- 8. Ovi suoraan ulos, ei tarvitse kulkea porraskäytävässä
- 9. Valoisat, vanhemmalle näköongelmalliselle koiralle helpompi hahmottaa ja liikkua
- 10. Ei ole. Kyläillessä törmännyt tarpeeksi leveisiin porraskäytäviin ja tarpeeksi isoihin hisseihin.
- 11. Se, että on tilaa väistää. Kaksi uloskäyntiä, pystyy välttämään kohtaamisia.
- 12. Ei ole.
- 13. Oma käytävä oli muovilattiaa, joka ei ollut liukas.
- 14. X
- 15. Vieraillessa se, että pystyy väistämään.
- 16. Ei ole.
- 17. Ei ole.
- 18. Nykyisessä porraskäytävässä pystyy väistämään hyvin muita. Hissi on hyvä asia, on tärkeä olla.
- 19. Käytävässä matot, pahin kura jää niihin. Ei ole törmännyt rappukäytäviin, jotka olisi tuntunut erityisen hyvältä koirien kanssa. Ulko-ovessa lasia, jotta näkee, mitä on tulossa vastaan, sama hisseissä.
- 20. Hyvä näkyvyys porraskäytävässä
- 21. Se, ettei niitä ole (rivitalossa). Lasista ulko-ovesta näkee ulos, pystyy väistämään vastaantulevia koiria ja tarvittaessa kulkemaan pyörävaraston kautta ulos. Muutama kulkureitti ulos on hyvä.
- 22. X
- 23. Ei.
- 24. X
- 25. X
- 26. Matot alakerrassa, hissi (tarpeeksi iso), perustoimiva.
- 27. X

Kysymys 31 Jos asut tai olet asunut taloyhtiössä, oletko törmännyt taloyhtiön piha-alueella sellaisiin ongelmiin koirien kanssa, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.

1. Sokeat kulmat, joutuu kulkemaan parkkialueen läpi lenkille lähtiessä. Kuuma asfaltti pihalla, saattaa polttaa koirien tassut rikki.
2. Ei ole yhteistä piha-aluetta.
3. Jos esimerkiksi heti ulko-oven vieressä puskat, koirat pissaa siihen heti, hieman hankalaa. Hankalaa, jos tarvitsee kävellä koko viheralueen poikki, jotta pääsee pihasta pois. Joku reitti, jota pääsisi pihasta pois hyvin, ja koirat tekisi asiansa vasta piha-alueen ulkopuolelle.
4. Tupakantumpit, purkat, yms. maassa, pentu söi niitä ja omistaja saanut noukkia niitä koiran suusta.
5. X
6. Osa ei siivoa koirien jälkiä.
7. Ei muuten, mutta kerrostalossa joutui kulkea jonkun matkaa, että pääsi metsään.
8. Toiselle puolelle kulkee metalliritiläiset portaat, koira ei pysty kävelemään sellaisella. Onneksi toiselle puolelle on paremmat. Katua paljon, pitää kävellä kauas, että pääsee pissattamaan koiran. Ei ole mitään, mihin koira pystyisi pissattaa lähelle.
9. Ei.
10. Naapurit valittaneet siitä, että koirat haistelee istutuksia. Pihasuunnittelussa huomioitaisi se, ettei koirien ulottuvilla olisi istutuksia, ettei naapurit suutu siitä, jos koirat haistelevat kukkasia.
11. Ei.
12. Iso nurmialue, joka aitaamaton alue. Olisi hyvä, jos olisi aidattu alue, jossa voisi turvallisesti koirat leikkiä. Autotie lähellä, turvattomuus.
13. Ei.
14. Ei.
15. Vieraillessa ruusupuskat, piikit vaarallisia. Kapea kävelytie kadulle.
16. Ei ole.
17. Ei ole.
18. Nykyinen piha sellainen, että siellä ei tule erityisemmin oleskeltua. Lähinnä roskikset pihalla, ei paljoa muuta.
19. On vaikeaa pitää koira pissaamatta viheralueille, jotka oven välittömässä läheisyydessä.
20. Puutteelliset ja pienet yhteiset ulkoalueet, ei mahdu koiran kanssa touhuamaan. Turvallisuus, koira pääsee putoamaan muutamista kohdista.
21. Jos on useampi rappu, olisi hyvä, että ovet olisivat kauempana toisistaan.
22. X
23. Ei.
24. Ei oikeastaan.
25. On hölmöä, että ihmiset pissattavat koirat taloyhtiön piha-alueille. Olisi tärkeää, että ihmiset pääsevät helposti ja nopeasti pissattamaan koiran piha-alueen ulkopuolelle. Miten ihmiset lähtevät ulkoilemaan, ettei kulje kiellettyjen alueiden läpi? Valaistus tärkeä. Asfaltoidulta pihalta tulee vähemmän kuraa porrashuoneeseen

26. Koirat ei saa tehdä tarpeita piha-alueelle, koiralla pissahätä heti ulos päästessään. Hieman hankalaa, että joutuu mennä jonkinlaisen matkan ennen kuin pääsee viemään koiran pissalle
27. Ongelma, että ulkopuoliset kävelee pihan läpi.

Kysymys 32 Onko nykyisen tai aiemman asuntosi taloyhtiön piha-alueella ollut jokin erityisen hyvä suunnitteluratkaisu koirien kannalta?

1. X
2. Ei ole yhteistä piha-aluetta
3. Ei tule mieleen. Lähinnä se, ettei niitä aina kiellettäisi koirilta.
4. On kiva, että on hyvät ja turvalliset ulkoilumaastot suoraan kotipihasta.
5. X
6. Ulkoroskikset tärkeitä! Kakkapussiteline plussaa. Olisi kiva, että heti ovella ei olisi nurmikkoa, koska koirat usein pissaavat siihen heti. Eikä hienoja kukkaistutuksia, joihin urokset nostavat heti koipea. Autoliikennettä ei ollut piha-alueella. Vaalea kivetys mukavampi, ettei kuumene niin kuumaksi kesällä. Puhtaanapito täytyy olla helppoa piha-alueellakin.
7. On kätevää, että auton saa asunnon oven eteen, iso plussa.
8. Ei.
9. Paljon erilaisia kulkureittejä, pystyy helposti väistämään piha-alueella muita koirakkoja.
10. On hyvä, että pääsee poistumaan useampiin suuntiin. Ei ole vain yksi tie, jota pääsee poistumaan pihalta.
11. Nurmialueet heti vieressä on positiivista, ei tarvitse kävelyttää koira kovalla alustalla (ei hyväksi nivelille)
12. Liikenne vähäistä, rauhallista, voi olla huolettomammin. Kiva, että hyvät ulkoilumaastot lähellä ja niihin on helppo päästä asunnosta.
13. Pystyi valitsemaan useamman reitin pois pihalta.
14. Hyvät lenkkeilymaastot.
15. Vieraillessa päässyt pihalta muutamaa eri reittiä pois.
16. Ei ole.
17. Hyvä, ettei ollut tupakointimahdollisuutta pihalla.
18. Ei ole. Porttikongi, on hyvä, että piha on aidattu.
19. On yleensä tilavia ja on tilaa väistää.
20. X
21. Pystyy kiertämään, ettei koira kohtaa. Pääsee autolla lähelle, eikä tarvitse kantaa tavaroita kauas.
22. X
23. Ei.
24. Kaikilla on oma piha, on tehty aita, joka peittää näkyvyyttä toisten pihoihin, saa omaakin rauhaa. Hyvä näkyvyys pihalla. Talojen ns. takapiha parkkipaikkana, joten etupihalla ei yleensä autoliikennettä. Lasten leikkipaikka toisessa päädyssä, ei hälinää suoraan oman pihan edessä.
25. X

26. Hiekkapohja kiva, tassuille mukavampi kuin asfaltti, myös nurmipohja on hyvä
27. Ei.

Kysymys 33 Jos sinulla on/on ollut piha, oletko törmännyt omalla pihallasi sellaisiin ongelmiin koirien kanssa, joihin olisi voitu suunnittelulla vaikuttaa? Kerro millaisiin.

1. Aidan korkeus.
2. Ei ole nurmikko, laatoitettu kokonaan. Koiralle hieman harmillista. Naapurin kissat tulee pihalle.
3. Koira pissaa pihan huonoon kuntoon, ehkä tekonurmi kestäisi
4. Vanhempien pihalla ulkoiluttaa koira joskus, pohja osittain isoa kiveä on hieman huono koiran tassuille. Rinnetontti ei niin hyvä koiran kannalta.
5. Ei.
6. Veden kertyminen juoksutarhoihin, koirien kaivaminen, juoksutarhan salaojittaisi. Esimerkiksi puunkuorikate voisi olla hyvä. Kunnan aidat olisivat tärkeitä. Näkösuoja tielle olisi hyvä, esimerkiksi kasvia. Suojaisa tontti koirien kanssa hyvä. Kaivamisen takia ei istutuksia erityisemmin.
7. Jyrkkä maastonmuoto, näkyvyys huono, kun vahtii koiria. Lapset kulkevat ohi ja häiritsee koiria.
8. X
9. X
10. Pihoissa valmiina puuaita, jossa on aukko. Oli pakko laittaa umpeen, ettei koirat karkaa.
11. X
12. Aitaamattomuus (ei välttämätön), lasitetun parvekkeen/terassin puute (johon uskaltaisi jättää yksinkin nukkumaan)
13. Nykyinen portti ei hyvä, koirat pääsevät siitä ali. Nykyisessä asunnossa piha jouduttu aitaamaan matalalla metalliverkolla, se ei pitelisi isoja koiria. Pihalla koloja, joista koira pääsee ulos pihalta ja pääsee esimerkiksi portaikon alle. Orapihlajat, piikikkäät ja vaaralliset koiralle.
14. Ei.
15. Hiekkainen pihatie, kaikki kura tulee sisälle. Pihan muoto hankala, ei saa aidattua järkevästi koirille. Orapihlajat. Pihaa ei tule käytettyä koirien kanssa, koska se ei ole järkevä koirien kannalta.
16. Pentu mahtunut aitojen ali karkaamaan naapuriin. Piha vaikea aidata, toiminnallisuus. Olisi hyvä, jos ovesta pääsisi suoraan aidatulle pihalle.
17. Ei ollut tarpeeksi hyvin aidattu. Kunnan aita olisi hyvä olla.
18. X
19. Koirat kaivavat. Jyrkkä alamäki pihassa jännitti alkuun, että sattuuko koirille siinä jotain touhutessa, mutta ei ole ollut ongelmia.
20. X
21. Rivitalossa ei ollut aita valmiiksi. Aita piti rakentaa itse.
22. Aitaamattomuus on ongelma. Nurmikot ei kestä, mutta asfalttiakaan tai muuta kovaa ei haluaisi, kuorikate voisi olla joissain tapauksissa hyvä. Hiekka on huono, kantautuu sisään tassuissa.
23. Ei. Ei ole ollut omaa pihaa.

24. Nurmikko ei hyvässä kunnossa (koiran juoksemisesta?), nyt lähtenyt kasvamaan nurmikko, kun istutti uudelleen. Koira luulee kuorikatetta kepeiksi ja puruluiksi, jyrsynyt niitä nuorempana. Nurmikko voisi olla helppoin ja korkeita puskia (näkösuojaa). Pientä hiekkaa pihalla, jotka kurakeleillä tulee mukaan.
25. Ei ole. Voisi olla hyvä, että joitain istutuksia pystyisi rajaamaan. Kasvivalinnat, mitkä kestävät koiria?
26. X
27. Isompi takapiha olisi hyvä. Naapuri ihan vieressä, joutunut korottamaan itse aitaa, koira käynyt varkaissa naapurissa.

Kysymys 34 Jos sinulla on/on ollut piha, onko siinä ollut jotain erityisen hyviä suunnitteluratkaisuja koirien kannalta? Jos, niin mitkä?

1. Pihan kaareva muoto hyvä. Olohuoneesta pääsee pihalle, joka on hyvä. Pihalta pääsee portista ulos, joka sekin hyvä.
2. Se että se on olemassa. Ei ole liian iso, koira ei katoa sinne, omistajalla ei liian paljon vaihtoehtoja. Tässä tilanteessa, yhden koiran kanssa on pieni koira kiva. Omistaja pystyy ikkunan ja lasioven kautta valvomaan koiraa myös sisältä useammasta tilasta.
3. Sepeli on ollut koiran kanssa hyvä. On aidattu, on tärkeää, että pihalta pääsee helposti pois kadulle (nykyinen leikkikentälle).
4. Vanhempien tontti on iso piha, joka koiralle turvallinen. On hyvä, että on kaukana autotieltä.
5. Oma pieni piha ollut kiva. On kiva, että on mahdollisuus olla pihalla. Puut varjostavat. Nurmikko on kiva pohja koirien kanssa (ei hiekkaa tai savea). Sijainti on rauhallinen, joten saa olla rauhassa. Pihan kautta pääsee ulkoilemaan viereiseen puistoon, helppo mennä eikä tarvitse kiertää.
6. Se on olemassa ja se on oma. Iso tontti, tilaa koirille. Se, että pääsee suoraan tarhaan ovesta.
7. Se, että se on olemassa ja saa viettää aikaa siellä. Terassiosuus kiva, ettei ole suoraan nurmikkoa.
8. X
9. X
10. Se, että olisi valmiiksi nurmikko. Kivi/sorapiha ei niin hyvä koirien kannalta. Helppo pissattaa pentu.
11. X
12. On kiva, että pääsee suoraan ulos nopeasti.
13. Iso piha, on tilaa koiralla kulkea
14. On olemassa ja on aidattu.
15. Koirille oma kusipuska, johon koirat saa pissata. Ei asfalttia, joka polttaisi tassuja.
16. Se, että pääsee molemmista kerroksista viemään koirat pihalle. Sijainti koirien kannalta hyvä, rauhallinen sijainti.
17. Oma aidattu piha. Oli iso, tilaa juosta.
18. X
19. Ettei ole mitään sellaista keskellä, johon koirat voisi törmätä. Avara alue.
20. On kätevää, kun koiran voi päästää suoraan pihalle asunnosta. Paljon tilaa koiralle. Paljon nurmialuetta ja vaihtelevaa maastoa. Liikenne rauhallista.

21. Oli hyvä, että osa pihasta oli kivilaatalla päällystetty, helpotti sitä, ettei koirat olleet aina kaivamassa pihaa auki. Vähensi sisälle kulkeutuvan kuran määrää. Varjo on tärkeä.
22. Suojainen piha myös taajamassa, ei näy naapuriin, oma rauha. Tilava piha. Piha on tehty koirien ehdoilla
23. Terassi, joka oli ns. upotettuna osittain maan alle oli hyvä ja koiralle turvallinen.
24. Helppo lähteä omalta pihalta lenkille, hyvä näkyvyys pihalle. Sai aidattua hyvin.
25. Tontti aidattu. Autolla pääsee pihaan, ilman että koirat ovat tiellä. Ettei aja autolla koiran päälle. Tasovaihtelu on hyvä sekä itselle että koirille. Puskat tuo suojaa tontilla. Varjo on tärkeää. Koirat tykkävät pihasaunasta. Turvallisuuden kannalta tärkeää, että aidat ja portit kestävät koirien hyppimisen.
26. X
27. Rauhallinen puoli, ei kauheasti liikennettä.

Kysymys 35 Kuvittele itsesi haaveilemaan omasta kodista. Millaisia toiveita sinulla olisi sen suhteen, kun mietimme koirien kanssa asumista? Mitkä olisivat sinulle tärkeitä asioita?

a. asunnossa

1. Yksinkertainen, järkevä ratkaisu. Hyvin säilytystilaa, valoisuus. Ulko-ovi ja pihan portit lähekkäin. Ainakin yksi WC erillään kylpyhuoneessa. Lattiat koiratalouteen sopivat. Asunnon viileys kesällä. Erillinen vaatehuone, jonne koirat ei pääsisi → vähemmän karvaa vaatteissa. Kuivausrummulle tilaa → vähemmän karvaa vaatteissa. Parvekkeen lasitukset turvallisuuden kannalta. Lasitettu terassi olisi kiva koirien kanssa. Jos on kaksikerroksinen, portaat ei kannata olla puuta. Puu ei kestä koirien kynsien kulutusta. Kaappien ovet helposti puhdistettavissa, tasainen pinta. Jos kerrostalossa, väliovi on tärkeä, ettei mahdollisesti koira tuhoa posteja.
2. Tarpeeksi tilaa, koira haluaa välillä olla yksin ja kaipaa omaa tilaa, nyt koiralla tavallaan oma huone. Tärkeää, että pystyy rajaamaan tilaa. Kylpyhuone eteisen lähellä. Ei laminaattia. Kylpyhuone ja eteinen tilavat.
3. Pesutilat heti ulko-oven yhteydessä/vieressä
4. Omakotitalo omalla aidatulla pihalla. Olisi kiva, että lähellä olisi hyvät lenkkeilymahdollisuudet, peltoa, metsää. Enemmän tilaa asunnossa kuin nyt. Koiran oma huone olisi kiva, että koiran saisi sinne tarvittaessa esimerkiksi vieraiden saapuessa. Lattiat koiraystävälliset. Olisi kiva, jos naapurit ei olisi ihan vieressä. Iso keittiö, kaappeihin mahtuisi enemmän koiran juttuja. Iso parveke olisi kiva koiran kanssa. Kuraeteinen olisi kätevä (tassut voisi pyyhkiä siinä), nykyisessä asunnossa ei ole erillistä eteistä. Kurakeleillä kätevä, jos kodinhoitohuone olisi lähellä ovea. Koira rakastaa saunaa, joten oma sauna olisi kiva. Olisi kiva, jos koiralle olisi sopiva ruokailupaikka, nykyään keskellä keittiötä. Pienen koiran kanssa ei niin paljoa toiveita, isomman koiran kanssa voisi tulla enemmän mieleen.
5. Lattiamateriaalit koiran kestävät, paljon tilaa, keittiö iso, kaiken täytyy olla isoa, kun on iso koira. Yksitasoinen talo, sillä koira ei tykkää kulkea portaikoissa. Ei ylempien kerrosten asuntoja. Ovet pois, avointa tilaa keittiö-olohuone-oleskelutila. Kodinhoitohuone sisäänkäynnillä ulkoa ''koirahuone'', jossa voi olla esimerkiksi

pyykinpesu samassa. Voi pestä kuraisen koiran, on pyyhkeitä. Eri sisäänkäynti koiralle.

6. Hyvä pohja, tarpeeksi uloskäyntejä, kestävät pinnat, jotka helppo puhdistaa, tarpeeksi tilaa pestä ja kuivata koirat. Hyvä ilmanvaihto. Voisi olla koirille oma huone, jossa olisi ruokinnat yms.
7. Laattalattiat kaikkialla, liukuovellista säilytystilaa, avonaista tilaa (ei sokkeloa), pennuille oma tila, koirille oma tila, koiratilassa pystyy tekemään myös osittain töitä. Liiketila (trimmaaja) asunnon yhteydessä, eli koiranpesutilat. Pesupaikka koirille. Kuraeteinen, kodinhoitohuone (mukavampi erillään, mutta voi olla yhdessäkin), olisi kiva, että koirat voisi siinä kuivatella märkinä. Toimivuus, toiminnot lähellä toisiaan. Koirien kanssa toimiminen mahdollisimman helppoa.
8. Pohjalta sellainen, että on tilaa koiran juoksennella ja leikkiä. Saisi huoneiden ovet tarvittaessa kiinni. Eteinen tilava, ei ahdasta käytävää. Säilytystilaa tarpeeksi koiran tavaroille, että saisi tavarat piiloon. Lattiamateriaali. Asunto ei kuumenisi kauheasti. Hyvä äänieristys. Kylpyhuone toimiva, on hyvä, että on suoraan eteisestä.
9. Kuraeteinen omalla sisäänkäynnillä, lattiat koko talossa kauniit mutta kulutuksenkestävät, portaat ei kierreportaita, vaan suorat liukusteella, ovisilmät tärkeitä
10. Kodinhoitohuoneen ovi (laatoitettu lattia, hiekanerotuskaivo) erikseen. Asunnossa ei puulattiaa. Yksitasoinen koti hyvä koirien kanssa. Tuulikaappi olisi hyvä. Iso kylpyhuone. Helposti siivottava. Paljon säilytystilaa. Kerrostaloasunnossa lasitettu parveke. Koirat tykkäävät lattialämmityksestä.
11. Tassujenpesutila lähellä ovea olisi mahtava, pintamateriaalit (ei liukas), on tilaa (tilava olohuone, koira mahtuu leikkimään ja peuhaamaan), oma nurkkaus varattu koiralle ja sen ruokakipoille, hyvät äänieristeet (ettei melu säikytä koira), parvekkeen pitää olla iso ja lasitettu. Pintamateriaalit helposti puhdistettavissa. Tila mihin ripustaa koiran ulkoilutarvikkeet, esimerkiksi naulakko. Tarpeeksi säilytystilaa.
12. Katso aiemmat kysymykset. Fiksu eteinen (tarpeeksi suuri), joka rajattavissa esimerkiksi liukuovella. Helppo siivottavuus kaikilla pinnoilla, riittävä säilytystila koiran tavaroille ja ruoille.
13. Pesutilat ja niiden sijoittelu, säilytysratkaisut, kestävät materiaalit (kestää koiran kynnet)
14. Kodinhoitohuone erillisellä sisäänkäynnillä, integroitu trimmipöytä,
15. Talo rakennetaan koirille ja ihmiset asuvat siinä sivussa. Pohja koirien kannalta hyvä, koirille oma sisäänkäynti. Säilytystilat, pesutilat. Tilojen rajattavuus. Materiaalit. Makuuhuoneessa ison sängyn ympärillä riittävästi tilaa koirille. Riittävän iso eteinen, koirat aina tervehtimässä sisään tulijoita. Väljyys. Avoin pohjaratkaisu, jota voi rajata tarvittaessa liukuovilla. Liukuovet on tietyissä tilanteissa parempi kuin tavalliset ovet, erityisesti sellaisissa tiloissa, joita haluaa pääsääntöisesti pitää enimmäkseen auki. Koirien pesutilassa saareke koiran trimmausta varten, saarekkeen vetolaatikoissa säilytystilaa. Kunnan ilmastointisysteemi, joka keräisi ilmassa leijuvat koirien karvat föönatessa. Keskuspölynimuri olisi erinomainen. Karvanerottelukaivo. Tilaa koirien raakaruuille (pakastin) ja muu säilytystila. Pesutiloihin koiranpesuallas. Voisi olla esimerkiksi ns. koirahuone, jossa olisi kaikki: pesutilat, trimmaussaareke, kaappirivi koirien ruoille ja tavaroille ja pakastin, yms. Koirahuoneesta suoraan käynti ulos. Lasitettu parveke tai terassi on ehdoton, koska koirat nukkuvat yötkin ulkona ja sen täytyy olla koirille turvallinen paikka. Terassin täytyy olla lukittavissa.

16. Kuraeteinen olisi tärkein. Olisi hyvä, jos koirat näkisi lattialta katsomaan ikkunoista ulos, eikä niiden täytyisi hyppiä esimerkiksi sohvalle, jotta näkevät ikkunasta ulos.
17. Mieluiten yhdessä kerroksessa, olisi viileämpi paikka koiralle oleskella erityisesti kesäisin, lattiat ei olisi liukkaat ja olisi helppo siivota. Kylpyhuone lähellä ovea, ettei tarvitse koko asuntoa sotkea kuraisen koiran kanssa.
18. Se, että pääsee ulkoa suoraan pesutilaan, voisi pestä sen siellä, olisi helppo puhdistaa ja olisi säilytystilaa koiran tavaroille, voisi olla siellä suurin osa. Olisi kiva, jos sisällä olisi tila, jossa voisi treenata koirien kanssa. Uima-allas sisätilassa, voisi avautua ulkotilaan. Tärkeää, että on tarpeeksi säilytystilaa ruokasäkeille ja raakaruoaalle pakastintilaa.
19. Välieteinen, toisesta ovesta suoraan pesulle, ikkunoista näkee ulos, mahdollisuudet eristää koiria pois tiloista ovilla tai oviaukkoon laitettavalla koiraportilla. Haluaisi rajaa koirat pois keittiöstä ruoanlaiton ajaksi, jos olisi mahdollista
20. Lattiapinnat helppohoitoisia ja kestäviä, riittävästi säilytystilaa, hyvä ilmanvaihto, avoin pohjaratkaisu, jossa koiralla hyvin tilaa oleskella (makuuhuoneet ja kylpyhuone erikseen), iso kylpyhuone, toimiva, käytännöllinen ja fiksu eteinen, jossa riittävästi tilaa toimia ja säilytystilalle. Välioven ja asunnon oven väliin mahdollisuus laittaa portti, kaapit yms. pinnat kestävät kosteutta ja helposti puhdistettavissa, kylpyhuoneeseen ylimääräinen vesipiste, josta pystyy laskemaan vettä esimerkiksi vatiin/helposti käytettävä koirien bidee suihku, kylpyhuone eteisen yhteydessä, omakotitalossa kodinhoitohuoneeseen voisi olla erillinen ovi ulkoa tai käynti sisäänkäynnin välittömästä läheisyydestä
21. Keittiö erikseen, että saa koiraportin asennettua. Makuuhuoneeseen kanssa koiraportti. Avoin pohja ei ole hyvä koiraperheelle. Koirahuone. Lattian tulee kestää kulutusta koiraperheessä. Hyvät säilytystilat. Lasitettu parveke. Keittiö suljettavissa, ylipäätään keittiön turvallisuus, ettei koirat esim saa hellaa päälle. Helppohoitoisuus. Eteinen olisi kivilaattaa. Lattialämmitys kivilaatan alueella. Kaappisänky olisi kätevä, koirat ei sallittu sänkyyn ja säästäisi tilaa pienessä asunnossa (kiviseinä, johon saa asennettua). Nukkumapaikka niin, ettei koirat sinne pääse.
22. Se, että se ei olisi taajamassa. Erilliset kenneltilat tärkeät. Yksikerroksinen ratkaisu ehdoton koirien kanssa, eri tasot ok, mutta ei useampaa kerrosta.
23. Koirille ''oma kerros'', jonka pystyy rajaamaan koirille, koirien oma spa, koirien oma turvallinen terassi, Uloskäynti suoraan asunnosta, kuraeteinen, äänieristävyys, varasto asunnon yhteydessä, joko asunnon sisällä tai porraskäytävässä samassa kerroksessa, ei häkkivarastoja, yms. (varkaudet), säilytystilat asunnossa tai asunnon läheisyydessä ja turvallisia. Suljettava eteinen hyvä.
24. Asunto yhdessä kerroksessa (useamman kerroksen hankalampi pennun ja vanhuksen kanssa), isompi omakotitalo esim. 4-5h, iso keittiö jossa paljon kaappitilaa ja pakastintilaa. Koirahuone. Helppo pääsy kodinhoitohuoneeseen eteisestä tai oma pääsy ulkoa suoraan, ns ''kuraeteinen'' kodinhoitohuoneeseen. Tuulikaappi.
25. Erillinen kuivaushuone olisi hieno. Olisi hyvä, että koirille olisi joku oma iso turvallinen tila, kun koirat jää yksin. Tärkeää, että pesupiste sisäänkäynnin lähellä. On tärkeää, että koti on suunniteltu niin, että koira voi olla mukana tilassa kuin tilassa, ovat perheenjäseniä.
26. Kylpyhuone eteisen vieressä todella hyvä, lattia, josta ei tarvitse olla huolissaan (kulutusta kestävä lattia), tilat rajattavissa joko ovilla tai koiraportteilla, tilava

kylpyhuone, jossa mahtuu pesemään koiran. Säilytystilaa paljon, eteiseen tarpeeksi tilaa koukuille,
27. Tilava, ei naapureita, kestävä lattia, iso olohuone, iso keittiö, yksikerroksinen

b. mahdollisissa yhteistiloissa

1. Katso kartoitetut ongelmat.
2. Olisi kiva, ettei olisi rappukäytävänäapureita (rivitalo vähintään). Kerrostalossa olisi ihanteellista asua alimmassa kerroksessa. Hissi tärkeä, ettei tarvitse kulkea koiran kanssa portaita, erityisesti vanhan koiran kanssa tärkeää. Tilavat porraskäytävät.
3. Ei liukkaat, kestävä materiaalit
4. Omat leikkivilat koirille olisi kiva, johon voisi mennä yksin tai naapurin koirien kanssa. Koirien pesutilat olisivat plussaa. Rappukäytävä avarampi ja koiraystävällisempi.
5. Rappukäytävät tarpeeksi tilavia, jos olisi useampia koiria, pystyisi ohitustilanteet hoitamaan helposti. Liukkailla lattioilla mattoja. Tarpeeksi suuret hissit, iso koira ei mahdu pieneen hissiin.
6. On joku paikka, missä voit huuhtoa ja kuivata kurat pois tassuista, ettei ne ole pitkin käytäviä. Hyvät pintamateriaalit erityisesti huonojalkaisen koiran kanssa. isot hissit.
7. Se, että ei olisi liukkaat lattia edes märillä keleillä. Helppo kulkea, tilavat, valoisa.
8. Kerrostalossa se, että rappukäytävät olisivat turvallisia koirilla (ei pääsisi tapahtumaan tapaturmia tai liukastumaan)
9. Olisi kiva, että koiran saisi ottaa esimerkiksi kerhohuoneelle, esimerkiksi eläimistä vapaata kerhotilaa sekä eläimille sallittua kerhotilaa. Pesutilat, kunnon viemärinti, ns. karvankeräin asennettavissa viemäriin, hyvä ilmanvaihto, trimmauspöytä. Tilaa väistää porraskäytävässä.
10. Rapussa myös takaovi. Pesupaikka koirille, hyödyttäisi kaikkia. Tilavammat rappukäytävät. Hissi ehdoton myös matalissa taloissa (koirat vanhenevat), näkyvyys tärkeää, että pystyy ennakoimaan.
11. Ettei olisi niin liukkaat lattiapinnat. Joku yhteinen varattava koiranpesutila, jossa voisi olla tehofööni. Rappukäytävien tulee myös olla helposti puhdistettavissa, koira voi esimerkiksi ripuloida rappukäytävään ja on tärkeää, että omistajan on ne helppo siivota.
12. Karvat porraskäytävässä ongelma karvanlähtöaikaan, koiranpesutila helpottaisi asiaa
13. Hyvät materiaalit ettei tarvitse pelätä koiran puolesta, ei sellaisia kohtia, joihin voisi takertua, äänieristys, koirien pesutilamahdollisuus (helposti siivottavissa), ergonomisesti hyvät pesualtaat ja kuivaustarvikkeet.
14. Yhteinen koiranpesutila ja mahdollisuus välttää kohtaamisia/väistää.
15. Koirapesutupa. Taloyhtiön kuraeteinen, jossa voi huuhdella koirat tai vaikka likaiset kumisaappaat. Että lattia ei olisi liukkaat. Hissi oltava. Hyvä näkyvyys, pystyy ennakoimaan
16. Näkyvyys ja tilaa väistää
17. Tarpeeksi tilaa ohittaa, matot porraskäytävässä tärkeitä, ettei koira liukastele. Hissi turvallinen myös koirille.
18. Pesupaikka, sisätreenitila olisi kiva. Hyvät lattiamateriaalit (ei liukkaat), tarpeeksi tilaa. Hissi. Säilytystila harrastusvälineille (esim. reet, yms.), jos olisi sellainen, johon

uskaltaisi jättää, pitäisi olla turvallinen. Uima-allas ja uima-allas/saunaosasto, johon saisi koirankin kanssa mennä.

19. Ovesta ja hissien ovesta näkee läpi. On tilaa väistää.
20. Portaat ja lattiat pitäviä, hyvä näkyvyys, tilaa väistää, koirien oma uima-allas,
21. Taloyhtiön kuraeteinen, erilliset ovet ulos meneville ja sisään meneville, vähentäisi kohtaamisia, olisi helpompaa ja stressittömämpää koirien kanssa.
22. Kuraeteinen suihkuilla ja ritilöillä sisäänkäyntien yhteydessä auttaisi paljon, yhteiset koiranpesutilat olisivat järkevät, materiaalivalinnat koirankestävät, parvekkeilla lasitukset. Porraskäytävissä usein liukkaat materiaalit. Porraskäytävät kaikuvat paljon, olisi hyvä, jos olisi hiljaisempia.
23. Koirapesula, koirien oma kerhohuone,
24. Näkyvyys tärkeää, osa on todella sokkeloisia. Hyvä pysty näkemään ja ennakoimaan kohtaamisia. Koiranpesupaikat olisivat kivat.
25. Olisi hyvä, jos olisi esimerkiksi paperia saatavilla, että pystyy siivoamaan, jos tulee yhtäkkiä sotkua. Kurapisteet hyvät! Materiaalivalinnat porrashuoneessa. Valaistus. Kuraeteinen hyvä kerrostaloissa.
26. Iloiset käytävät, avoportaat liian liukkaat, umpinaiset tuntuisi turvallisemmalta, ettei tassu mene portaiden väliin. Iso hissi. On tärkeää, että mahtuu kulkemaan koiran ja lastenrattaiden kanssa.
27. Lattioissa hyvä pito, tilaa väistää, ei avoportaita (turvallisuusriski)

c. omalla pihalla

1. Pihan ovesta kun mennään ulos, olisi hyvä, että olisi terassia ennen kuin alkaa nurmialue. Asunnon pääovi ei ole hyvä olla aidatulla pihalla. Pihan suurimman osan on hyvä olla rauhallisempaan suuntaan eikä esim. vilkkaalle kadulle. Tarpeeksi korkeat ja kestävät ja jämäkät aidat. Aidattu piha on tärkeä. Istutukset, jotka ei kärsi liikaa koiran pissamisesta.
2. Että on oma takapiha. Kivat ulkoilualueet lähellä ja koirapuisto. Piha olisi rauhallinen, aidat sellaiset, ettei näy läpi paljoa eikä pääse läpi (kataja aidat ei riitä), turvallinen koiralle. Nurmikko olisi kiva ja pehmeä alusta koiralle. Olisi kiva, jos koiralle olisi koirankoppi pihalla. On tärkeää, että on myös varjoa ja omaa paikkaa/tilaa.
3. Tassujenpesupiste pihalla, toimii myös kuravaatteiden yms. huuhteluun. ns. koiraparkki, johon saa koiran kiinni tarvittaessa
4. Koiralle oma agilityrata. Tasainen nurmikkoalue. Pihalla voisi olla oma vesipiste ja ruokailupiste. Koiralle oma koirien uima-allas (muoviversio). Tietysti kunnollinen uima-allas olisi kiva myös. Olisi hyvä, että piha olisi aidattu, esim. takapiha, pystyisi päästämään koiran ovesta pihalle. Mahdollisimman iso piha.
5. Iso piha, aidattu piha. Istutuksia niin, että olisi varjoa. Nurmikko on mukavampi kuin esimerkiksi hiekka/savi/sora. Terassialue olisi myös kiva. Mahdollisimman kiva olla koiran kanssa. Kuran määrän minimointi, sateen jälkeen voi olla terassilla.
6. Uimamonttu koirille. Iso oma piha, nykyinen 3,5 hehtaaria. Piha suojaista, ettei koirat reagoi pihan ulkopuolisiin asioihin. Turvallisuus, ei myrkyllisiä kasveja tai monttuja. Olisi hyvä, että pohja olisi sellainen, ettei piha olisi ihan kurassa, esimerkiksi kuorikate

- tai purupelletti. Nurmikko huono, koirien kakkojen kerääminen, nurmikon leikkaaminen hankalaa kun leluja pihalla. Korkeat ja turvalliset aidat (alueella susia).
7. On tilaa paljon, saisi aidattua kokonaan, koiratalo pihalle (osa koirista asuu ulkona), koirat pääsevät kulkemaan omista tarhoistaan sinne.
 8. Olisi kiva, että sellainen olisi. Suhteellisen iso, mutta ei kuitenkaan liian iso, helppo pitää siistinä. Aidat sellaiset, ettei koira pääse karkaamaan ja sinne tulemaan ylimääräisiä eläimiä. Varjo tärkeää. Mahtuisi touhuamaan. Nurmikko kiva, ei tiilipihaa.
 9. Iso hyvin aidattu, turvallinen piha (ei kuoppia, yms.), mahdollisuus ulkotarhalle, jos tulisi sellainen koira
 10. Aidattu oma iso piha. Naapurit ei ihan vieressä.
 11. Oma piha mahdollisimman iso. Suhteellisen tasainen, on turvallinen koiralle (ei yhtäkkisiä kuoppia), hiekkalaatikko koiralle kaivettavaksi, koirankoppi olisi kiva, pehmeä alusta, aidat, joiden ympärillä voisi olla esimerkiksi korkeita istutuksia suojaksi (ettei olisi koiralle niin paljoa häiriötekijöitä)
 12. Olisi oma aidattu piha.
 13. tarpeeksi iso piha, pensaat, jotka ei ole vaarallisia, kasvillisuus ylipäätään koiraystävällistä, nurmikko on hyväksi todettu, hiekka pölyyää (ei asmaatikko omistajalle mukava ratkaisu), kunnollinen portti ja aidat
 14. Aita on olennainen, muita kriteerejä tai vaatimuksia ei ole.
 15. Se, että voi päästää koirat suoraan ovesta aidatulle pihalle. Voisi olla myös kopillinen tarha, johon voisi jättää esimerkiksi työpäivän ajaksi. Pihalla oltava myös vesipiste, että pystyy ulkonakin huuhtomaan tassuja tarvittaessa ja täyttää vesikuppia. Koirille uima-allas. Koiralle hiekkalaatikko kaivamista varten. Ei myrkyllisiä kasveja. Varjoa ja suojaa tuulelta. Ei mutaista pihaa. Ei asfalttia sinne, missä koirat ulkoilevat. Aitojen oltava sellaisia, ettei niistä pääse yli, ali eikä läpi. Kestävät, joita ei tarvitse koko ajan uusida. Kusipuskia. Kiviä, joiden päällä koirat voi hyppiä. Agilityesteet voisi olla kivoja.
 16. Koko piha olisi aidattu, voisi itse viettää aikaa samalla aidatulla pihalla. Pääsy suoraan asunnon ovesta.
 17. Tarpeeksi iso ja aidattu. Nurmikko olisi kiva.
 18. Olisi kiva jos olisi oma aidattu piha, jossa voisi leikkiä ja treenata. Siinä voisi olla esimerkiksi agilityn treenaamiseen sopivaa tilaa. Lampaille aitaus paimennusta varten. Olisi kiva, jos olisi nurmikkaa sekä hiekkatilaa (nurmi voi olla liukas esimerkiksi agilityyiin). Agilityesteet olisi kiva jos ne voisivat olla kokoajan pihalla tai jos olisi varasto, mihin ne saisi siirrettyä. Varjopaikat tärkeitä.
 19. aidattu oma piha, ettei olisi mitään vaaranpaikkoja, tasanen olisi parempi, ei mitään kiinteää, mihin voisi törmätä. Mitä isompi niin sen parempi. Pihalla kiva olla nurmikko, mutta ongelmana koirien kaivaminen.
 20. Jos olisi aidat, niiden täytyisi olla riittävän korkeat, läpinäkyvyys tärkeää, pehmeä maasto (nurmikko), esimerkiksi takaovesta/terassin ovesta. Oleskelutiloista/työtiloista näköyhteys pihalle (jos omakotitalo), ilman katvealueita
 21. Oma piha, joka osittain päällystetty kivilaatalla helppo. Helppohoitoisuus.
 22. Nurmen kun saisi kestämään, olisi kiva. Istutukset niin korkealla, ettei pennut yllä. Koirien kanssa asuessa muokattu kaikkea koirat ajatellen aina tarpeen mukaan.
 23. Aidattu turvallinen piha, uloskäynti koirien omista tiloista, vesiallas/lampi koirille, koirankoppi, tarpeeksi tilaa, oma erillinen alue pihasta koirille, jotta voi pitää osan pihasta ns. siistinä. Pihalle virikkeitä koiralle (esimerkiksi tunneleita tai esteitä)

24. Iso, eteenpäin pitkälle, jotta pystyy seuraamaan koira esimerkiksi ikkunasta, tärkeää, että pystyy vahtimaan koira hyvin. Aidattu. Kuusiainoilla näkösuojaa. Lasitettu terassi ja katosaluetta, varjo tärkeää vilvoittelulle. Koirankoppi olisi kiva.
25. Tärkeää miettiä, kuinka pihaa pystyy aitaamaan. Tärkeää miettiä, mistä pääsee kulkemaan minnekkin. Sijoittelu. Turvallisuus, koirat ei jää auton alle.
26. Aidattu piha, johon voi päästä koiran. Koiran oma koiraovi olisi kiva, ettei tarvitse pitää ovea aina auki ja koira saa kulkea oman mielensä mukaan. Tarpeeksi tilava piha, sekä koiralle temmeltää, että ihmisille tilaa. Nurmikko olisi koiralle hyvä pohja. Hiekkapohjalla voisi mennä kaivamiseksi.
27. Iso piha, iso tarha koirille, koiratalokin voisi olla ihan kätevä

d. yhteisellä piha-alueella

1. Nurmialuetta niin, ettei koiria tarvitse käyttää kuuman asfaltin päällä. Ei piikkikäitä pensaita, vaaraksi koiralle.
2. Olisi kiva, että sinne koira voisi pissata, aiemman kodin yhteisessä pihassa oli pissaaminen kielletty. Koirankakat tulee kerätä, kakkaroskis olisi hyvä. Olisi kiva, jos tarjolla myös olisi kakkapusseja yhteiseksi, voisi innostaa keräämään kakkoja.
3. Sinne voi tulla myös koiran kanssa, ei tehtäisi vain ja ainoastaan ihmisille, varjopaikkoja
4. Oma koira-aitaus. Taloyhtiön piha voisi olla isompi ja koiraystävällisempi. Roskat ongelma. Olisi hyvä, jos kierrätyspiste olisi vähän kauempana ovista, nyt ovat ulkona lähellä ovia. Esimerkiksi roskakatos olisi parempi.
5. Kulkuväylät asfalttia tai esim. kivilaattaa, hiekka ei paras. Siistit piha-alueet, sellainen, jota pystyy käyttämään.
6. Roskikset! Pienehkö juoksutarha/koira-aitaus olisi tosi mukava.
7. Olisi esimerkiksi metsää tai jokin tila, missä pystyisi käyttää pihalla. Aiemmassa asunnossa koirat oli kielletty piha-alueella, piti aina mennä kauemmas.
8. Portaiden materiaalit, että koirakin pääsee kävelemään turvallisesti. Olisi kiva, että koira saisi olla taloyhtiön pihalla. Oma taloyhtiön koira-aitaus olisi kiva.
9. Koirien oma aidattu alue, jossa voisi juoksuttaa koira ja harrastaa. Tilaa väistää muita.
10. Olisi enemmän tilaa koirille, kuten myös lapsillekin. Hyvä, että on jokin paikka, jossa koirat saa pissattaa. Tärkeää, että koirien kanssa pystyy kiertämään lasten alueen, eikä ole pakko kävellä sen läpi koirien kanssa. Asfaltilla ei tule niin paljon hiekkaa/pölyä kotiin niin paljoa verrattuna esim. hiekkaan. Ongelmana kuitenkin kuumentuminen kesällä. Jos löytyisi joku materiaali, josta ei kerääntyisi tassuihin hiekkaa/pölyä niin paljoa, mutta ei kuitenkaan kuumentuisi pahasti kesällä. Hyvät kulkureitit ulos piha-alueelta, muutama vaihtoehtoinen reitti. On tärkeää, että matot pystyy käydä tamppaamassa helposti. Mattojen pesupaikka (koira voi esim. oksentaa).
11. Hiekka parempi kuin asfaltti, koira-aitaus, nurmikko hyvä pehmeä alusta. Roskiksia, joihin saa koiran kakat kerättyä eikä kakat ole ympäri pihaa. On kokemusta, että ihmiset jättävät koirankakat ympäriinsä, kun ei ole roskiksia tarpeeksi. Koira-aitaukseen hiekkalaatikko, jota koirat saa kaivaa. Olisi todella kiva, jos olisi

hiekkakenttä, jota olisi turvallista ja luvallista käyttää esimerkiksi koiran tottelevaisuuden treenaamiseen. Ei tarvitsisi olla iso. Siellä voisi harrastaa myös esim. agilitya, tai mitä ikinä haluaakaan. Hiekkakenttä aidattu, jotta voi turvallisesti pitää vapaana.

12. Taloyhtiön koira-aitaus (voisi olla maksullinenkin, käyttäjät maksaa summan X tai kuukausimaksu), muutkin hyötyvät, kun koiranomistajat ei pitäisi koiria vapaana aitaamattomilla alueilla
13. piha-alueet sellaisia, että valittu turvalliset viheralueiden ratkaisut. Hyvä, että on useampia väyliä sisään- ja ulosmenon kannalta. Parkkipaikka järkevästi sijoitettu, ettei tule tilanteita, joissa koira pääsee suoraan ryntäämään auton alle. Turvalliset kulkureitit jalan.
14. Selkeät säännöt siitä miten sitä käytetään ja mihin käyttöön.
15. Pissapaikkoja, koirille sallittuja, jotka helppo puhdistaa. Mieluummin esimerkiksi kivilaattaa eikä asfalttia, joka kuuma tassuille. Roskiksia, joihin saa koiran kakat kerättyä. Koirapuisto. Voisi olla koiranomistajille penkkejä ja katos, jossa voisi oleskella. Grillipaikka, jossa koiratkin sallittu ja koirat saisi kytkettyä siellä.
16. Aidattua piha-aluetta
17. Yhteinen koirapuisto olisi kiva. Roskiksia tarpeeksi kakkapusseille. Ei röökipaikkaa heti koirien vieressä, jos on pakko polttaa.
18. Aidattu tila koirille pihalla. Olisi kiva, jos olisi puita (varjoa), hyvä pohja. Nurmikkoa ja hiekkaa molempia. Lampaita voisi olla. Jokin tolppa tai muu asia, johon saisi koiran kiinnitettyä esimerkiksi picnic pöydän yhteydessä.
19. Olisi kiva, että koirat saisi sinne tulla. Istutukset hankalia, ettei koirat kusisi niihin. Jos olisi joku paikka, missä koiria saisi ulkoiluttaa olisi hyvä.
20. Olisi tärkeää, että koiran voi viedä ulos, ilman, että sitä tarvitsee viedä pitkiä matkoja kuumalla asfaltilla kesällä. Suurehko piha-alue. Koira-aitaus, koirille sallittu paikka. Leikkialueiden läheisyydessä ns. samalla sektorilla. Mahdollisimman kaukana autoteistä, turvallisella sijainnilla. Turvallisuus tärkeää. Vaihteleva maasto plussaa (kuitenkin turvallista), ei tylsää hiekkakenttää.
21. Ei tule erityisemmin käytettyä pihaa, kun ei ole lapsia. Koira-aitauksessa riski, että äänet kuuluvat asuntoihin. Olisi parempi, jos olisi erillisiä koirapuistoja, joita pystyisi varaamaan. Jonkinlainen aita, joka estää leikkipaikalta sinkoilevat lapset. Kävelytila ja leikkitala erikseen. Voisi käyttää sisäpihaa, jos tuntuisi sallitulta oleskella koirien kanssa pihalla. Nyt tuntuu siltä, että piha-alue on koirilta kielletty. Olisi mukava, jos voisi kouluttaa koira omalla pihalla. Olisi mukava esimerkiksi lukea kirjaa koira mukana. Terävät kulmat (näköyhteys ihmisellä tärkeää), että pystyy ennakoimaan
22. Koira-aitausidea oli hyvä, puistomaiset pihat, asfaltit minimiin. Koirille erilliset pissa-alueet, joissa on sallittua käyttää koira pissalla.
23. Olisi hyvä, jos olisi pihalla joku paikka, missä on sallittua käydä pissattamassa koiran, koiran kakkoja varten jonkin kompostori/roska-astia. Koira-aitaus olisi kiva.
24. Olisi kiva, jos jokin pieni osio olisi aidattu koirille, pienikin riittää. Jos ei saa piha-alueille, olisi tärkeää, että yleisiä koirapuistoja olisi enemmän.
25. Asfaltti, pihan materiaalivalinnat. Valaistus.
26. Olisi kiva, jos pihalla saisi olla koiran kanssa esimerkiksi grillatessa. Tärkeää, että pystyy koiran kanssa kulkemaan turvallisesti myös lastenvaunujen kanssa. Usein koirat kielletty pihoilta. Ei koiralle myrkyllisiä istutuksia siellä, jossa koira saa olla. Olisi kiva, jos olisi aluetta, jossa saisi olla koirankin kanssa.

27. Olisi kiva, ettei ohikulkijoita menisi niin paljon, olisi yksityisyyttä, yhteispihalle ei olisi ulkopuolisilla asiaa.

Kysymys 36 Onko sinulla koiranomistajana jotain toiveita tai sanottavaa rakennussuunnittelijoille? Onko jotain, minkä haluaisit suunnittelijan ottavan huomioon rakennusta ja sen piha-alueita suunniteltaessa? Sana on vapaa!

1. Ei kierreportaita! Ei puulattioita/laminaattilattiaa keittiöön.
2. Kerrostaloissa erityisesti äänenvaimennus, ettei kuuluisi rappukäytävästä ääniä olisi tärkein. Käytettäisi materiaaleja, jotka on kestäviä (ettei esimerkiksi laminaatit pilaannu). Olisi vaihtoehtoja portaille (hissi), ettei vaurioita niveliä ja vanhatkin koirat pärjäisivät siinä. Helppo rajata alueita koiralle (esim. jos vieraita kylässä ja haluaa, että koira saa olla rauhassa). Rauhallisia tiloja ja erillisyyttä tiloissa, koiralle rauhallisia tiloja. Turvallisuus, tärkeää, ettei koira pääse esimerkiksi keittiön kaappeihin käsiksi. Tärkeää, että kaikki vaaralliset ruoka-aineet ja esineet pystyy laittamaan piiloon, eikä koira saa niitä esimerkiksi kaapit avaamalla. Ovimateriaalit sekä kaapistojen ovet sellaisia, ettei niihin jää koirien kynsistä jälkiä, jos koira rapsuttaa niitä.
3. On ok, että koira saa olla mukana piha-alueilla, olisi joku paikka, mihin saisi koiran vaikka kiinni siksi aikaa kun grillailun ajaksi. Esimerkiksi maakoukut.
4. Parvekkeissa olisi tärkeää huomioida myös pienet koirat, että koira ei pääse tippumaan kaiteen läpi. Erityisesti asunnoissa, joissa koirat sallittu. Asuntojen pintamateriaalit koiraystävällisiä, ei mene pienestä pilalle. Tärkeää, ettei pinnat (myös kaappien ovet) mene kynsistä pilalle. Pistorasiat sellaisissa paikoissa, ettei ole koirille vaaraksi. Koira-aitauksia tehdessä tärkeää varmistaa, ettei pienetkään koirat mahdu esimerkiksi aidan ali. Joissain avoportaidoissa koira pääsee tippumaan läpi, joten on tärkeää, ettei koira pääse tippumaan. Pienet koirat voi pentuna olla jopa vain noin marsun kokoisia. Lattiakaivot ongelma, pienen koiran tassu voi mennä sinne väliin, jos reiät liian suuria.
5. Hyvin on käyty jo läpi. Ehkä se, että on tilavaa ja että kulkeminen helppoa, vaikka asuisi useita koiria samassa taloyhtiössä. Avoportaat pelottavia koirille. Askelmat liian korkeita koirille. Tilat sellaiset, että ne on helppo pitää puhtaana, siivoajalle helppoa. Materiaalivalinnat tärkeitä.
6. Naurattanut esimerkiksi asuntomessujen koiraystävälliset kodit, ei ole huomioitu koiria erityisemmin (luokkaa: koiran tassupyöhykkeelle naula eteisessä). Kun etsii ideoita omaan kotiin, on vaikeaa löytää niitä, kun miettii koirien kanssa asumista. Käytännöllisyys, olisi kiva, että koirien kanssa eläminen olisi helppoa. Pienet eteiset ovat ongelma, varmasti lapsiperheissä sama ongelma. On hankalaa, jos kylpyhuone toisessa päässä asuntoa. Hankalaa jos koira ei pysty jättämään kuivumaan mihinkään. Koiran pesu hankalaa, jos ei kunnolla tilaa. Avarat pohjapiirutsukset hankalia. Kaksi ulko-ovea oli pakollinen, tärkeää, että koirien sotkukset vaatteet saa eri tilaan kuin esimerkiksi vieraiden vaatteet. Tassujenpesupisteeseen olisi hyvä olla korotettu ja koirille olla ramppi siihen.
7. Villeimmätkin toiveet on tuotu aika hyvin jo esiin. Ajatellaan sitä, miten siitä arjesta saisi mahdollisimman vaivattoman ja helppoa. Pientaloissa juuri kyseisen koiraperheen tarpeet huomioituna. Kukkapenkit ei välttämättä paras pihalle, jota koirat käyttävät. Kivet vetää usein käärmeitä puoleensa. Olisi kiva, että koirien aitaukset ja koiratarhat ei olisi niin kolkon näköisiä.

8. Aika hyvin tuli asiat esille. Liukkaat lattiat ja asunnon kuumenimen ongelma. Parvekkeen turvallisuus tärkeä.
9. Kaikki käyty kysymyksissä hyvin läpi.
10. Säilytystila sisällä on yksi tärkeimmistä asioista! Kysymykset kattavia.
11. Kaikki sanottava on sanottu. Painottaa eniten sitä, että parvekkeet olisivat turvallisia (lasitus, ettei käy onnettomuuksia)
12. Roskiksia piha-alueilla voisi olla enemmän, kakkapussit ongelma. Turvallisuus asunnoissa on tärkeää, jotta saa vaaralliset asiat koiran ulottumattomiin. Pätee myös lapsiin. Suunnittelija voisi asettaa koiran paikalle ja miettiä, mitä se koira voisi tehdä. Monet asiat, jotka hyödyttävät koiraperheitä hyödyttää myös muita, myös koiravihaajia. Allergiat(?) → ilmanvaihto, siivottavuus
13. Aiemmin sanotut, kestävätkä materiaalit, jotka kestävätkä käytössä, valittu turvalliset materiaalit, ettei tule ongelmia käytössä, huomioida se, että olisi fiksua, että ulko-ovelta pääsisi suoraan pesutiloihin, piha-alueella turvallisesti valitut istutukset ja vihersysteemit. Täytyy huomioida kaiken kokoiset rodut (esim. pesutiloissa)
14. Kestävätkä materiaalit ja helppo puhdistaa. Myös seinäpinnat pitää olla helposti puhdistettavissa ainakin puoleenväliin.
15. Pihalla ei saa käyttää terävää sepeliä eikä tiesuolaa (koirien tassut voi vahingoittaa). Roskia varten kunnan molokit pihalla, ettei tarvitse mennä sotkuiseen jätehuoneeseen, jossa lasinsirujakin lattialla (jos koirat mukana roskia viedessä). Kerrostaloissa taajamassa olisi kiva, jos alimmassa kerroksessa olisi nätisti ja kunnolla aidatut pihat (säännöt oltava selvät, jotta isännöinti pystyy puuttumaan, jos esim. jätöksiä ei kerätä pihoilta). Pieni piha olisi hyvä olla mahdollista myös kattaa verkolla, jotta pienikin koira voi ulkoilla ilman pelkoa, että petolintu vie koiran ja sopii myös kissoille. Säilytystilat ja erityisesti myös harrastuvälineille (reki, yms).
16. X
17. Ottaa huomioon, että koira on niin tärkeä lemmikki ihmisille ja osa perhettä, pitäisi suunnitella sen mukaan. Houkuttelisi asukkaita, jos koiratkin olisi otettu huomioon.
18. Aika paljon jo käyty aiheita läpi. Yhteinen kuraeteinen kerrostalossa olisi huippu. Äänieristävyys tärkeä (rappukäytävä ja muut asunnot). Nämä tärkeimmät parannukset, jota toivoisi omaan asumiseen. Koirapuistot ja treenitilat ja lampaat vaan omaa plussia. Asunnoissa kestävä ja helposti pestävä lattiamateriaali asunnoissa.
19. Suurin oivallus on välieteinen erityisesti omakotitaloissa. Se, että näkee porraskäytävässä ulos ja rappuun. Lattiamateriaali.
20. Ohjeistuksen tekijälle. Tämä on aihe, jota pitää tutkia. Olisi tärkeää, että ratkaisut hyödyttäisivät myös muitakin kuin koiranomistajia ja tärkeää myös osoittaa se muille.
21. Lattiamateriaalit asunnon sisällä. On asunut sellaisessa asunnoissa, jossa ei ole kaakelia vessassa. Eteinen olisi tärkeää olla esimerkiksi kivilaattaa (kestävyys ja helppohoitoisuus, ei läpäise vettä). mahdollisuudet asentaa koiraportteja. Väliovi ulko-ovessa tärkeä, jos ei ole tuulikaappia. Kaunis lattia olisi kiva, ei rumaa lattiaa. Lattia helpompi siivota kuin matot, joten kiva, jos ei tarvitse peittää rumaa lattiaa matoilla. Jyrkät kulmat voi olla koiralle vaarallisia, jos vauhdikas koira. Käytävä on hyvä juttu asunnossa, helpottaa koiran opettamista noutamaan ja seuraamaan vierellä. Koiran liikkuminen asunnossa.
22. Voi olla myyntivaltti, jos huomioidaan koiraperheet! Itselle koiraystävällisyys hirveän tärkeää. Koirat ihmisille perheen jäseniä ja niitä on paljon. Olisi fiksua ajatella myös

- koiria. Monikäyttöiset tilat, joita voi muokata. Ylimääräistä säilytystilaa, sitä ei ole koskaan liikaa. Turvalliset säilytystilat, häkkivarastot huonoja erityisesti vuokrataloissa.
23. On tärkeää, että suunnitteluratkaisut ei ole muilta pois ja muutkin kuin koiranomistajat hyötyisivät niistä. Ei saa rajoittaa liikaa jälleenmyyntiä.
 24. Omakotitalossa olisi kiva, että etupiha olisi ajateltu fiksusti, olisi hyvä, että autotalli ja autokatos ei olisi ihan etuoven vieressä, ettei tarvitse pelätä, että koira jää auton alle, kun tulee ovesta. Helppo pääsy on kuitenkin tärkeää.
 25. Materiaalivalinnat, seinät, lattiat, kaapistot, käytännöllisyys mietittynä kaikessa. Mihin voisi laittaa esimerkiksi koirien tavaroita? Pesutilat lähellä sisäänkäyntiä, jos ei suoraan ulkoa (esimerkiksi kodinhoitohuoneen kautta), tärkeää niin lastenkin kun koirien kannalta. Tärkeää miettiä käytännön elämää ja huollettavuutta. Siivottavuus. Koira-aitaus koiranomistajan näkökulmasta kiva. Yhtiöjärjestykseen merkintä siitä, jos sellainen on. Vuokrataloissa koira-aitausidea toimisi paremmin kuin asunto-osakkeissa. Toisaalta voisi houkuttaa koiraihmiä taloyhtiöön. Hyvällä mietinnällä ja toteutuksella voisi olla hauskaakin juttu. Monet asiat hyödyttää niin koira- kuin lapsiperheitä.
 26. Aika hyvin tullut katettua kaikki asiat.
 27. Pihan koko.